

WIADOMOŚCI IWIERZYCKIE

1(66)
2018

KWARTALNIK

Cena: 2 zł

(5% VAT)

ISSN 1730-4571

IWIERZYCE * SIELEC * OLCHOWA * NOCKOWA * BĘDZIENICA * WIŚNIOWA * BYSTRZYCA * OLIMPÓW * WIERCANY

Szanowni Mieszkańcy Gminy Iwierzyce

Z okazji Świąt Wielkanocnych, w imieniu własnym,
Rady Gminy oraz pracowników Urzędu Gminy,
życzymy wszystkim mieszkańcom pełnych spokoju i nadziei Świąt Wielkanocnych.
Dużo zdrowia, radości, miłości, smacznego jajka
oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Przewodniczący Rady Gminy
Ryszard Pazdan

Wójt Gminy Iwierzyce
Bogusław Mucha

Ikona jako modlitwa

Otwarcie wystawy

Od lewej: Ryszard Pazdan, Aleksandra Michalska, Maria Nowak, Ryszard Filipek, Marta Zdziebło

Spotkanie uczniów SP Olchowa z Marią Nowak

Spotkanie uczniów SP Wiercany z Aleksandrą Michalską

100 lat

Bogusław Mucha i Stefania Marciniak

Od lewej: Marcin Pokusa (skrzypce), rodzina jubilatki, wójt Bogusław Mucha

Drodzy Czytelnicy, Szanowni Mieszkańcy Gminy Iwierzycy

Chyba nikt z nas nie przypuszczał, że tegoroczna astronomiczna wiosna przywita nas iście zimową aurą. Z jednej strony ta zimowa szata podkreśliła piękno naszego krajobrazu, a z drugiej strony zaś dodatkowo obciążyła nasze domowe budżety.

Nie inaczej stało się też w naszej gminnej społeczności, gdyż ostrzejsza zima spowodowała określone szkody przede wszystkim w infrastrukturze drogowej, którą będziemy musieli naprawić po zaistnieniu sprzyjających warunków pogodowych.

Zanim jednak omówię zamierzenia inwestycyjne na 2018 rok w telegraficznym skrócie przypomnę nasze zrealizowane większe zadania 2017 roku.

Wraz z samorządem gminnym chciałem się pochwalić wybudowanymi w 2017 roku ponad 3 km dróg w technologii asfaltowej, spełniające dzisiejsze kryteria w zakresie szerokości.

Były to drogi w Wiercanach Brzeźnik Północny, Nockowa – Wiśniowa, Nockowa Błonie i w Iwierzycach droga na Zawislaka.

Nadto w technologii kruszywa łamanego wykonano 2 odcinki drogowe na tak zwanym „Trakcie Wielkich Ścieżek” w Sielcu i w Iwierzycach.

W tym miejscu należy również zaakcentować fakt rozpoczęcia przez Gminę Iwierzycy budowy kanalizacji sanitarnej za około 6 mln zł w miejscowości Olchowa. Tą inwestycją wieś Olchowa została cywilizacyjnie wprowadzona w XXI wiek.

Kontynuowaliśmy również wiele prac projektowych, niezbędnych do realizacji kolejnych zamierzeń inwestycyjnych, które szczegółowo wymienione są w informacji przygotowanej przez pracowników Urzędu Gminy.

Takie ogromne wydatki budżetowe były możliwe tylko po zaciągnięciu stosownych kredytów, co stało się możliwe dopiero po ustabilizowaniu i zrationalizowaniu wydatków gminnych między innymi w oświacie.

Również w tym roku, planujemy duże wydatki na realizację niezbędnej infrastruktury podnoszącej standard życia mieszkańców Gminy.

Już niebawem dla mieszkańców wszystkich wsi naszej Gminy ruszy budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Iwierzycach. Trwają już ostatnie przygotowania do ogłoszenia przetargu na budowę wiaty wielofunkcyjnej przy Zakładzie Wodno-Kanalizacyjnym w Iwierzycach. Jest to rzecz niezbędna do właściwego funkcjonowania zakładu obejmującego swoim zasięgiem cały obszar Gminy Iwierzycy.

Planujemy też budowę kilku odcinków dróg w technologii asfaltowej.

Oczywiście naszym priorytetem jest też zakończenie budowy kanalizacji sanitarnej w Olchowej i oddanie jej do użytku wraz z przyłączami, co według planu nastąpi do końca czerwca 2018 roku.

Jak co roku o czym wspominałem wcześniej przeprowadzimy cząstkowy remont dróg o nawierzchni bitumicznej, a w ramach funduszy sołeckich będzie wywieziony kamień na drogi.

W I kwartale 2018 roku uczestniczyłem też w zebraniach sprawozdawczych OSP z terenu Gminy Iwierzycy. Członkom zarządów gratuluję udzielonych absolutorii.

Zgodnie z zapowiedzią z poprzedniego numeru „Wiadomości Iwierzycy” razem z pracownikami Urzędu Gminy przygotowaliśmy dla Państwa statystyczne podsumowanie 2017 roku w Gminie Iwierzycy i zapraszam do przeczytania tej lektury.

Wójt Gminy Iwierzycy
Bogusław Mucha

Jubileusz 100 lat Pani Stefanii Marciniak

Pozytywne myślenie, uśmiech i modlitwa to sposób Pani Stefanii na dożycie tak dostojnego wieku.

Pani Stefania Marciniak, nazwisko rodowe Ziemińska, urodziła się 26 grudnia 1917 roku w Bystrzycy. Obecnie mieszkająca wraz z rodziną w Olimpowie, która Jej pomaga. Cieszy się dobrym zdrowiem i pogodą ducha, jest niezwykle skromnym i sympatycznym człowiekiem.

Jubilatkę odwiedził Wójt Gminy – Bogusław Mucha, Przewodniczący Rady Gminy Iwierzycy – Ryszard Pazdan, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego – Monika Ziemińska. Wszyscy złożyli serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności i wszystkiego dobrego, wręczając listy gratulacyjne i bukiety kwiatów.

Była to piękna i skłaniająca do zadumy rocznica, a także okazja do wspomnień i refleksji nad zmieniającymi się epokami i pokoleniami.

Dostojnej Jubilatce jeszcze raz życzymy dużo zdrowia, szczęścia i kolejnych stu lat życia.

USC Stefania Marciniak

Niezwykły początek wiosny

Tegoroczny marzec przejdzie do historii, jako jeden z najzimniejszych w historii naszej gminy. Mielśmy bardzo duże anomalie pogodowe. Od 17 do 22 marca temperatura w nocy, miejscami osiągała lub przekraczała -15 st. C! Mielśmy również do czynienia z bardzo obfitymi, jak na tę porę roku opadami śniegu, spadło nawet 20 cm białego puchu.

Zimowy pejzaż Wiercan widoczny od strony Olimpowa – Kamieńca, 22.03.2018 r.

Inwestycje liniowe, kubaturowe oraz prace projektowe w Gminie Iwierzycy w 2017 roku

1. Rozpoczęta została budowa kanalizacji sanitarnej wraz z urządzeniami budowlanymi w miejscowości Olchowa – Sielec – aglomeracja Iwierzycy. Od lipca do końca roku wykonane zostało około 24,5 km sieci w Olchowej i Sielcu oraz montaż zbiorników przepompowni P-1 i P-2 w Olchowej i wyremontowane zostały dwie przepompownie w Sielcu. Prace realizowane były zgodnie z harmonogramem. Wykonawca: Przedsiębiorstwo Budowlane BUDOMONT Rzeszów, Podwykonawca: Zakład Instalacyjno-Budowlany LISBUD Pstrągowa. Wartość zadania 5 743 116,00 zł, okres gwarancji 60 miesięcy. Termin realizacji: rozpoczęcie li-

piec 2017 r., zakończenie lipiec 2018 r. Zadanie dofinansowane jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

2. Wykonane zostały remonty następujących dróg gminnych:

1) Wiercany – Wielkie Ścieżki w m. Iwierzycy. Na odcinku długości 600 m. nawierzchnia z kruszywa. Wykonawca: Zakład Handlowo-Usługowy, Grażyna Madeja, Mała 87. Wartość zadania 62 951,40 zł, dotacja w wysokości 43 000,00 zł, ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

2) Wiercany – Zagorzyce – Brzeźnik Płn. w miejscowości Wiercany. Na odcinku 1100 m wykonana została nawierzchnia asfaltowa. Wykonawca robót: PBI Infrastruktura S.A., Krasnik, ul. Kolejowa. Wartość zadania 652 952,97 zł. Otrzymaliśmy dofinansowanie ze środków na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w wysokości 480 000,00 zł.

3) Nockowa – Wiśniowa w m. Nockowa i Olimpów. Na odcinku 985 m wykonana została nawierzchnia asfaltowa. Wykonaw-

ca: Miejskie Przedsiębiorstwo Dróg i Mostów Sp. z o.o., Rzeszów, ul. Rejtana 6. Wartość zadania 619 741,16 zł. Dofinansowanie z Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019 w wysokości 309 870,00 zł.

4) Nockowa „Błonie” w m. Nockowa. Na odcinku 200 m wykonana została nawierzchnia asfaltowa. Wykonawca PBI Infrastruktura S.A., ul. Kolejowa 10e, 23-200 Kraśnik. Wartość zadania 80 478,79 zł.

5) Sielec – Podlasek Sędziszowski w m. Sielec. Na odcinku 320 m wykonana została nawierzchnia z kruszywa łamanego. Wartość zadania 23 645,52 zł, dofinansowanie z Funduszu Sołeckiego 20 000,00 zł. Wykonawca Bogusław Drozd, Transport, Remont Dróg, Kłęczany.

6) Iwierzycy na Zawislaka w Iwierzycach, gdzie na odcinku 735 m wykonana została nawierzchnia asfaltowa. Wykonawca MPDiM Rzeszów. Otrzymaliśmy dofinansowanie w wysokości 415 000,00 zł. Wartość robót 594 183,53 zł.

3. Wykonany został plac zabaw k. szkoły podstawowej w Bystrzycy, który został wyposażony w następujące sprzęty: zestaw huśtawek, dwa bujaki, piaskownicę, karuzele, ławkę i kosz. Wartość 22 400,00 zł.

4. Wykonane zostało umocnienie rowów płytami przy drogach gminnych: od kościoła do cmentarza w Bystrzycy, wartość robót 25 6225 626,31 zł, oraz w Nockowej k. kościoła wartość robót 8 376,30 zł.

5. Wykonana została wewnętrzna instalacja gazowa w mieszkaniu socjalnym w byłym przedszkolu w Iwierzycach. Wartość 4 050,00 zł.

6. W budynku byłego przedszkola w Iwierzycach wyremontowany został daszek nad balkonem, rynny oraz instalacja sanitarna. Wartość 8 632,00 zł.

7. Wyremontowane zostały pomieszczenia sanitarne (wc) na I piętrze w Urzędzie Gminy. Wartość 41 332,00 zł.

8. Wymienione zostały parapety zewnętrzne i wewnętrzne oraz wykonane prace uzupełniające w budynku ośrodka zdrowia w Bystrzycy (I piętro), wartość robót 11 070,00 zł. Wymienione zostały okna na parterze tego budynku za wartość 8 700,00 zł.

9. Wykonany został remont pokrycia dachowego budynku OSP w Olchowej. Wartość robót 10 000,00 zł.

10. Przyznana została dotacja na opracowanie Programu Rewitalizacji Gminy Iwierzycy w kwocie 36 225,00 zł. Wartość całkowita projektu 40 250,00 zł.

11. Rozpoczęty został projekt pn. „Kompetencje najmłodszych = klucz do przyszłości, program edukacyjny dla szkół Gminy Iwierzycy”, który dofinansowany jest z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego w ramach Działania 9.2 Poprawa jakości kształcenia ogólnego. Celem projektu jest wzrost kompetencji kluczowych uczniów w zakresie TIK, nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych, kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wartość projektu: 843 011,95 zł, z tego kwota dofinansowania 799 511,95 zł, wkład własny 43 500,00 zł. Projekt realizowany jest przez Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Iwierzycach w okresie od 01.06.2017 r. do 30.06.2018 r.

12. Wykonany został projekt budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na terenach inwestycyjnych we wsi Olchowa – Lipie, który w najbliższym czasie złożony zostanie w Starostwie celem uzyskania pozwolenia na budowę. Wykonawca projektu: Zespół Usług Projektowych i Ekologicznych EKOWODA Rzeszów, wartość 67 650,00 zł.

13. W opracowaniu znajdują się dokumentacje projektowe na:
– Drugi etap modernizacji wodociągu gminnego obejmującego między innymi stacje uzdatniania wody oraz zbiorniki wyrównawcze.
– Budowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Olchowej „pod Będziemyślem”.
– Budowę budynku wielofunkcyjnego, garażowo-warsztatowo-składowego przy Zakładzie Wodno-Kanalizacyjnym w Iwierzycach.

- Budowy Centrum Rekreacyjno-Sportowego w Wiercanach (sala gimnastyczna k. szkoły),
- Utworzenie Centrum Pracy Twórczej (remont drewnianego budynku k. Domu Kultury),
- Budowa chodnika dla pieszych k. drogi Wiercany – Brzeźnik Poł. Na długości około 230 m).
- Likwidacji osuwiska w Bystrzycy.
- Remont drogi na cmentarz w Olchowej.
- Remont drogi na Franczyka w Iwierzycach.

14. Opracowana została dokumentacja techniczna budowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Iwierzycach przez Biuro Projektowe KONSTRUKTOR w Dębicy. Koszt Opracowania dokumentacji 24 600,00 zł. Złożony w Urzędzie Marszałkowskim projekt „Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz odpadów problemowych (PSZOK) w Gminie Iwierzycy” został pozytywnie oceniony. Wartość projektu: 570 333,44 zł. Dofinansowanie: 394 132,86 zł.

15. Złożono projekt „Uczymy się i Nauczamy – wsparcie uczniów i nauczycieli w Szkołach Podstawowych z Gminy Iwierzycy” w ramach Działania: 9.2 Poprawa jakości kształcenia ogólnego. Wartość projektu: 522 377,35 zł w tym dofinansowanie: 496 258,48 zł. Celem projektu jest wzrost kompetencji kluczowych w zakresie TIK, nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych, efektywnej nauki, a także kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej u 80% spośród 209 uczniów szkół podstawowych z gminy Iwierzycy. Projekt obejmuje szkołę w Bystrzycy oraz Wiercanach.

16. W 2017 roku wpłynęło 107 wniosków o decyzję o warunkach zabudowy, wydano ich około 90. Konsekwencją wydania powyższych decyzji było około 50 podziałów działek oraz 160 zaświadczeń ze Studium i MPO, potrzebnych do zmiany właścicieli działek. Wydanych zostało również 14 decyzji celu publicznego na obiekty użyteczności publicznej, tj. sieci gazowej, wodociągowej, kanalizacyjnej i elektrycznej.

Budownictwo, Inwestycje i Drogownictwo

Demografia Gminy Iwierzycy

(stan na 31.12.2017 r.)

Miejscowość	Liczba mieszkańców	W tym		Ogółem urodzenia	W tym		Ogółem zgony	W tym	
		K	M		Dz.	Ch.		K	M
Bystrzyca	873	422	451	8	3	5	13	7	6
Będzienica	453	211	242	8	4	4	5	2	3
Iwierzycy	1032	533	499	9	2	7	9	5	4
Nockowa	1319	668	651	24	10	14	13	6	7
Olchowa	1277	653	624	14	8	6	6	2	4
Olimpów	585	307	278	6	3	3	2	0	2
Sielec	733	378	355	12	5	7	5	2	3
Wiercany	769	386	383	14	5	9	7	4	3
Wiśniowa	688	339	349	5	2	3	7	5	2
Razem	7729	3897	3832	100	42	58	67	33	34

Uwaga

1. Mieszkańcy czasowo zameldowani – 62 osoby.
2. 2017 roku 103 mieszkańców Gminy Iwierzycy wstąpiło w związek małżeński. Na terenie Gminy Iwierzycy zostało zawarte 53 związki małżeńskie z czego 42 śluby w parafiach rzymsko-katolickich a 11 ślubów cywilnych w Urzędzie Stanu Cywilnego w Iwierzycach.
3. Dla porównania z rokiem poprzednim liczba mieszkańców na 31.12.2016 r. – 7693 w tym kobiet 3882, mężczyzn 3811, liczba urodzeń – 88 w tym: kobiet 48, mężczyzn 40, liczba zgonów – 60 osób w tym: kobiet 28, mężczyzn 32.

Ewidencja Ludności

Wniosek o dopłaty obowiązkowo przez internet

W 2018 roku uległy zmianie podstawowe zasady dotyczące sposobu składania wniosku o przyznanie płatności.

1. Możliwość złożenia Oświadczenia potwierdzającego brak zmian w roku 2018 w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w roku 2017, składa się w terminie **od 15 lutego do 14 marca 2018 r.** na formularzu udostępnionym na portalu ARiMR.
2. Obowiązek złożenia wniosku w formie elektronicznej za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus.

Wniosek w formie elektronicznej

Od 2018 roku wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych PROW składa się w formie elektronicznej za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus dostępnej poprzez stronę internetową Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: www.arimr.gov.pl.

Aplikacja eWniosekPlus prowadzi rolnika przez cały proces składania wniosku. Wypełnianie wniosku rozpoczyna się od wyrysowania upraw na działkach referencyjnych (ewidencyjnych) spersonalizowanych na podstawie wniosku o przyznanie płatności na rok 2017 lub na dodanych nowych działkach referencyjnych. Po wyrysowaniu upraw rolnik zaznacza płatność, o którą ubiega się do danej uprawy. Może dodać niezbędne załączniki, a pozostałe dane we wniosku wypełniane są automatycznie przez aplikację.

Aplikacja eWniosekPlus udostępnia rolnikom dane wygenerowane na podstawie danych z roku 2017. Personalizacji podlegają wnioskowania o płatności (poza płatnością do bydła), dane dotyczące: działek referencyjnych, działek rolnych oraz powierzchni niezgłoszonych do płatności, zatwierdzone/wyrysowane w roku 2017. Na podstawie wyrysowanych przez rolnika w kampanii 2017 geometrii działek rolnych w eWniosekPlus zostaną utworzone geometrie upraw, które dodatkowo będą ograniczone automatycznie do granic maksymalnego kwalifikowanego obszaru – MKO. Prezentowana jest także

informacja, czy dany rolnik uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw.

Główne korzyści wynikające z wypełniania oraz złożenia wniosku o przyznanie płatności na rok 2018 poprzez aplikację eWniosekPlus to:

- brak konieczności uzupełniania danych alfanumerycznych w zakresie płatności obszarowych, wszystkie dane generowane są automatycznie na podstawie narysowanych granic upraw i wybranych płatności,
- brak konieczności wielokrotnego rysowania tych samych powierzchni w ramach działek rolnych głównych i podrzędnych, działki rolne generowane są automatycznie na podstawie narysowanych granic upraw i wybranych płatności,
- dostęp do aktualnych danych referencyjnych, które prezentowane są w ramach przeglądu danych dla działek referencyjnych oraz wykorzystywane podczas kontroli wstępnych,
- możliwość złożenia wniosku bez konieczności modyfikowania danych, w przypadku, gdy powierzchnie deklarowane do płatności oraz ich położenie nie uległy zmianie w stosunku do poprzedniego roku (dostępne w ramach uproszczonego trybu wypełniania wniosku),
- wyświetlane na bieżąco w trakcie wypełniania wniosku wskazówki w zakresie uzupełniania pól, dołączania wymaganych załączników,
- wyświetlane na bieżąco w trakcie wypełniania wniosku komunikaty o stwierdzonych brakach lub błędach we wniosku o przyznanie płatności (ich poprawienie lub uzupełnienie przed zatwierdzeniem i wysłaniem wniosku do biura powiatowego ARiMR pozwoli na uniknięcie zmniejszeń kwot płatności ze względu na stwierdzone nieprawidłowości).

Przez cały proces wypełniania wniosku rolnik jest prowadzony za pomocą kreatora. Aplikacja porównuje dane deklarowane przez rolnika z danymi referencyjnymi m.in. w zakresie maksymalnego kwalifikowanego obszaru (MKO), jak również przeprowadza kontrolę krzyżową między danymi deklarowanymi przez innych rolników oraz inne sprawdzenia w zakresie kompletności wniosków. Prezentowane dane z bazy referencyjnej oraz wszelkie sprawdzenia odbywają się w oparciu o najbardziej aktualny stan bazy referencyjnej.

Logowanie do aplikacji eWniosekPlus

Rolnicy, którzy posiadają już konto w aplikacji e-Wniosek, mogą zalogować się na istniejące konto. W przypadku, gdy rolnik nie posiada konta w aplikacji e-Wniosek, analogicznie jak w roku 2017, może uzyskać kod dostępu do aplikacji po uwierzytelnieniu na stronie Agencji poprzez podanie trzech danych weryfikacyjnych:

- swojego numeru identyfikacyjnego (numer EP),
- 8 ostatnich cyfr numeru rachunku bankowego (numer rachunku bankowego zgodny z numerem w ewidencji producentów),
- kwoty z ostatniego przelewu otrzymanego z ARiMR, zrealizowanego w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia wniosku – tj. w roku 2017 (w przypadku braku płatności w roku 2017 należy wprowadzić wartość 0).

Po poprawnej weryfikacji system automatycznie założy konto oraz pozwoli na wprowadzenie indywidualnego hasła celem zapewnienia możliwości ponownego logowania do systemu.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa służyć będzie pomocą techniczną, przeprowadzone zostały też w gminach szkolenia z obsługi aplikacji. Od 15 marca w siedzibach ARiMR dostępne będą stanowiska internetowe, przy których rolnicy będą mogli skorzystać z aplikacji **eWniosekPlus**.

Pomocą służyć będą też instytucje i organizacje rolnicze, w tym Podkarpacka Izba Rolnicza i Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

Anna Wyszkievicz, z-ca kierownika Biura Powiatowego ARiMR w Ropczycach

Ogłoszenie

Pracownik Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale wypełnia wnioski obszarowe za pomocą aplikacji eWniosekPlus od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 14.00 w Urzędzie Gminy w Iwierzycach za odpłatnością.

ROŚ

11 marca – Dzień Sołtysa

W Polsce jest ok. 40 ty. sołtysów. Dzień Sołtysa ma przypomnieć i zwrócić uwagę na rolę sołtysa w polskiej wsi.

Sołtysi pojawili się już w średniowieczu – wyznaczani byli przez feudalnych panów, a ich głównymi obowiązkami było zbieranie czynszu i przewodniczenie ławie wiejskiej. Pełnili oni również rolę wiejskich sędziów. W czasie komuny rola sołtysów była znikoma. Po upadku komunizmu sołtys został organem wykonawczym sołectwa, czyli jednostki pomocniczej gminy. Obecnie sołtysa wybierają mieszkańcy danego sołectwa – zwykle zostaje nim osoba z miejscowej społeczności, która pozostaje na bieżąco w sprawach lokalnych.

Współcześnie do obowiązków sołtysów, oprócz reprezentowania sołectwa na zewnątrz, należy m.in. zwoływanie zebrań wiejskich, realizowanie uchwał rady gminy czy też pobieranie podatku rolnego i leśnego. Jest to funkcja ani łatwa, ani opłacalna jednakże niezbędna dla prawidłowego przepływu informacji między obywatelami, a władzą. Co ciekawe, przemiany obyczajowe nie ominęły obszarów wiejskich – jeszcze kilkadziesiąt lat temu sołtysami byli praktycznie wyłącznie mężczyźni, dziś panie stanowią prawie jedną trzecią w tej grupie.

Czy w Polsce trudno być sołtysiem? – Jeśli chce się być sołtysiem-nalepką, to łatwo. Cztery latka szybko przeleć, parę groszy

wpadnie. Ale jeśli ktoś chce być prawdziwym sołtysiem – to ciężko. Sporo można stracić. Kiedyś sołtys miał służbowy numer i rower. Teraz nie ma żadnej kilometrówki, ulg. Nie ma wyznaczonych dyżurów, ich drzwi są otwarte przez 24 godziny. Jeśli ktoś ma problem, to dobry sołtys uruchamia co się da, żeby pomóc.

Sołtysi w gminie Iwierzycy i ich staż:

- Sielec – Maria Filipek (od 1989 r.)
- Wiśniowa – Czesława Goleś (od 1999 r.)
- Iwierzycy – Stefan Toś (od 1999 r.)
- Olchowa – Janusz Majka (od 2007 r.)
- Nockowa – Edward Grobelny (od 2007 r.)
- Będzienica – Mariusz Siewierski (od 2007 r.)
- Bystrzyca – Ryszard Pazdan (od 2014 r.)
- Olimpów – Agnieszka Rachwańska (od 2015 r.)
- Wiercany – Leszek Chmiel (od 2015 r.)

Wszystkim sołtysom z terenu Gminy Iwierzycy składamy wyrazy podziękowania za wkład pracy, zaangażowanie i aktywną postawę na rzecz wspólnoty lokalnej.

Redakcja

Plebiscyt sportowy

26 stycznia br. w Centrum Kultury im. Józefa Mehoffera w Ropczycach odbyła się IV Powiatowa Gala Sportu, podczas której poznaliśmy wyniki Powiatowego Plebiscytu na najlepszych sportowców, trenerów i talenty.

Wśród zaproszonych na Galę gości, klubów sportowych oraz sportowców reprezentujących zespoły z terenu Powiatu

Ropczycko-Sędziszowskiego obecny był Przewodniczący Rady Gminy Iwierzycy Ryszard Pazdan.

Od lewej: Witold Darlak, Grzegorz Drozd, Andrzej Szczypek, Bernadeta Fryszak, Marek Bączkowski.

W tegorocznej edycji uruchomiony został system głosowania sms. Głosy na wybranych kandydatów można było oddawać od 12 grudnia 2017 roku do 10 stycznia br. w sześciu kategoriach: Mecenaz Sportu, Działacz Sportowy Roku, Talent Roku, Trener Roku, Zespół Roku oraz Sportowiec Roku. Kandydatów zgłaszała Kapituła Konkursowa złożona z przedstawicieli poszczególnych gmin działających w obszarze popularyzacji i rozwoju sportu, z naszej gminy w Kapitułę zasiadał Janusz Majka. Łącznie oddano blisko 50 tys. głosów.

Szesnastu zwycięzców odebrało statuetki oraz nagrody rzeczowe, odpowiednio za I miejsce – 1000,00 zł, II miejsce – 700,00 zł, III miejsce – 500,00 zł.

W kategorii Działacz Sportowy Roku II miejsce zajął Grzegorz Drozd – dyrektor Gimnazjum w Iwierzycach.

Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów nie tylko na niwie sportowej, ale również oświatowej.

Marta Zdziebło

ESKULAP 2017

8 lutego br. w Filharmonii Podkarpackiej w Rzeszowie odbyła się finałowa gala kolejnej edycji Plebiscytu Eskulap.

Konkurs jest cieszącym się popularnością plebiscytem, w którym wybierani i uhonorowani zostają pracownicy ochrony zdrowia. Statuetki Eskulap zostały wręczone już po raz siedemnasty. Głosowanie w plebiscycie rozpoczęło się 20 listopada 2017 r. i trwało do końca roku. Łącznie oddano 16 954 głosy na 1 439 lekarzy. Ważnym w tym plebiscycie jest fakt, że to właśnie sami pacjenci mieli możliwość wyboru lekarza, który cieszy się największym zaufaniem, autorytetem i według nich powinien zasłużyć na uznanie za trud włożony w codzienną pracę podczas leczenia chorych i niesienia im pomocy w powrocie do zdrowia. Głosujący mogli dokonać

wyboru najlepszego lekarza w trzech kategoriach: lekarz rodzinny, lekarz specjalista, lekarz dentysta.

Cieszy fakt, iż pierwsze miejsce w kategorii lekarz rodzinny otrzymała specjalistka medycyny rodzinnej lek. med. Zofia

Jasińska – lekarka z naszego powiatu, która przyjmuje w Fili Przychodni Rejonowej w Sędziszowie Młp. ZOZ-u Ropczyce – w Czarnej Sędziszowskiej i Zagorzycach.

Marta Zdziebło

Zofia Jasińska (druga od lewej) odebrała nagrodę i gratulacje.

Centrum Medyczne

W Szkole im. Jana Pawła II w Iwierzycach funkcjonuje prywatny Gabinet Stomatologiczny A&J Dental, który posiada podpisaną umowę z NFZ na leczenie i profilaktykę dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

W ramach umowy NFZ pacjentom przysługuje:

PROFILAKTYKA

- bezpłatny przegląd stomatologiczny 3 razy w roku,
- bezpłatne lakierowanie zębów stałych lakierem fluorkowym 4 razy w roku – wykonywane przez lekarza (dzieci i młodzież do ukończenia 18 rż),
- bezpłatne świadczenia profilaktyczne dla najmłodszych,
- bezpłatne lakowanie zębów szóstych do ukończenia 8 rż oraz zębów siódmych do ukończenia 14 rż.,
- bezpłatne usuwanie kamienia nazębnego 1 raz w roku.

LECZENIE

- bezpłatne leczenie próchnicy w zębach stałych i mlecznych. Wypełnienia zębów stałych refundowane przez NFZ: materiał kompozytowy światłoutwardzalny* do zębów „przednich” siecznych i kłów (osoby dorosłe, po 18 rż materiał chemoutwardzalny*), amalgamat srebra do zębów „tylnych” trzonowych i przedtrzonowych,
- bezpłatne leczenie kanałowe.

CHIRURGIA

- bezpłatne ekstrakcje.

Każdy zabieg stomatologiczny u osoby niepełnoletniej przeprowadzany jest po uprzednim porozumieniu się pisemnie lub telefonicznie z rodzicem lub opiekunem dziecka.

Jako, że Centrum Medyczne A&J Dental świadczy szeroki zakres usług istnieje możliwość skorzystania z leczenia odpłatnego (kolorowe wypełnienia dla dzieci, materiały najlepszej jakości).

Gabinet Stomatologiczny jest czynny:

- poniedziałki 9.00-12.00
- wtorki 11.00-19.00
- czwartki 11.00-19.00

Świadczeń stomatologicznych udziela lek. dent. Andrzej Lis.

Wszelkie informacje, rejestracja oraz cennik usług dostępne są na stronie internetowej www.ajdental.pl lub bezpośrednio w Gabinetzie Stomatologicznym, a także pod numerem telefonu: 691 376 367. Kierownik placówki lek. dent. Jan Jasiński, dr n. med. Agata Jasińska Specjalista Stomatologii Dziecięcej.

ZAPRASZAMY

SF Będzienia

Pan Sprzątański

Od 23 listopada 2017 r. do 8 stycznia 2018 r. nasi uczniowie uczestniczyli w projekcie edukacyjnym na temat przyjaznych dla środowiska naturalnego sposobów pozbywania się odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych. Głównym celem projektu, który powstał w ramach ogólnopolskiej kampanii informacyjnej Włącz Eco Wyobraźnię, było zwiększenie świadomości ekologicznej w zakresie: wpływu odpadów na stan środowiska naturalnego, korzyści środowiskowych wynikających z selektywnego pozbywania się zużytych przedmiotów, zasad segregowania odpadów powstających w gospodarstwach domowych oraz sposobów ograniczania ilości odpadów komunalnych.

„Święto Babci i Dziadka”

Kiedyś każdy z nas był dzieckiem i pamięta, jak ważną rolę w naszym życiu odgrywają dziadkowie. Babcia i dziadek są dla większości wnuków ważnymi osobami w ich życiu. To często im wolimy się zwierzyć i powierzyć swoje sekrety. To właśnie oni słuchają swoich wnucząt jak nikt inny. To właśnie oni opowiadają ciekawe historie na dobranoc, które tkwią w naszej pamięci do lat dorosłych. I to oni rozpieszczają swoje wnuki, dając z siebie jak najwięcej. To ich serce przepełnione jest bezgraniczną miłością i to oni przytykają oko na wybryki swoich wnucząt. Dlatego też, przychodzi taki dzień, kiedy szczególnie chcemy im podziękować, 21 i 22 stycznia to magiczna data, bo każde dziecko w tym dniu chce pokazać swojej babci i dziadkowi jak bardzo ich kocha. W podziękowaniu za trud wychowania i troskę, dzieci z klasy „O” i III przygotowały dla swoich dziadków muzyczno-teatralną niespodziankę. Było to przedstawienie na podstawie utworu J. Tuwima pt „Rzepka”, a po nim program artystyczny. Dzieci recytowały wiersze, śpiewały piosenki, tańczyły. Po części artystycznej dzieci swoim ukochanym Babciom i Dziadkom złożyły życzenia i wręczyły własnoręcznie wykonane kwiaty i serduszka z życzeniami. Spotkanie zostało uświetnione wspólnym poczęstunkiem, za który słowa podzięki należą się rodzicom dzieci.

Był to niezwykle dzień nie tylko dla dzieci, ale przede wszystkim dla ich Babć i Dziadków. Dzień, w którym gościło wiele uśmiechów, wzruszeń i radości...

Dziękujemy wszystkim Babciom i Dziadkom za ich bezgraniczną miłość, dobroć, ciepło i jeszcze raz życzymy Im dużo, dużo zdrowia oraz długich lat życia.

„Twój MIŚ może zostać RATOWNIKIEM” i „Pampers dla Podkarpackiego Hospicjum dla Dzieci w Rzeszowie”

To kampania, w której wzięły udział uczniowie naszej szkoły przynosząc z domu swoje maskotki. Celem kampanii jest udzielenie wsparcia psychologicznego, minimalizowanie stresu i zwiększanie poczucia bezpieczeństwa dzieci poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych, pożarach i innych niebezpiecznych zdarzeniach. Wykazano, że wręczenie poszkodowanemu dziecku zabawki, podczas sytuacji stresogennej, odwraca jego uwagę od tego, co dzieje się dookoła, a jak wiadomo, często są to bardzo traumatyczne zdarzenia. Kampania ta ma aspekt społeczny – zwracający uwagę na krzywdę innych.

„Dzień Świętego Walentego”

W dniu 14 lutego 2018 r. w szkole obchodziliśmy „DZIEŃ ŚWIĘTEGO WALENTEGO”, w którym przekazaliśmy życzenia tym osobom, które darzymy sympatią i przyjaźnią.

Tradycyjnie walentynki to święto zakochanych, ale coraz częściej traktuje się je jako okazję do wyrażania ciepłych uczuć także wobec przyjaciół czy najbliższych. Dla dzieci z naszej szkoły był to właśnie doskonały pretekst do zorganizowania szkolnego święta. W tym dniu dominował oczywiście kolor czerwony i niezliczo-

na ilość czerwonych serc. Uczniowie wręczali sobie własnoręcznie wykonane kartki walentynkowe. Wśród tej własnoręcznie wykonanej korespondencji nie zabrakło wyrazów sympatii skierowanych pod adresem nauczycieli i wychowawców.

„W królestwie kotów”

Światowy Dzień Kota obchodzony jest corocznie 17 lutego. W Polsce obchodzimy go dopiero od 2006 roku, a to za sprawą miesięcznika „Kot”. Święto to ma na celu przede wszystkim zwrócenie uwagi ludzi na los porzuconych i bezdomnych kotów, które – podobnie jak psy – co roku są wyrzucane na szosach przez rodziny, którym znudził się zwierzak. Koty są dziś najpopularniejszymi zwierzętami domowymi, goszczą one w około 33% domów w Polsce, wygrywając pod tym względem konkurencję z psami. W związku z obchodami tego dnia uczniowie naszej szkoły upodobnili się do swoich czworonożnych przyjaciół, zakładając przygotowane wcześniej kocie opaski i dorysowując sobie wąsy. Uczniowie oglądali przedstawiającą różne rasy kotów, poznały w jaki sposób należy opiekować się tymi zwierzętami i zapoznały się z kocimi obyczajami. Dzieci uczestniczyły w „kocich zabawach” i konkursach: pokonywały koci tor przeszkód, polowali na myszy, bawili się kłębkami wełny, pili mleko. Celem obchodów Dnia Kota było propagowanie szacunku dla kotów, nie tylko tych rasowych, zwrócenie uwagi na rolę kota w życiu człowieka oraz pomoc kotom, które jej potrzebują.

„W krainie dinozaurów”

26 luty to Dzień Dinozaura. W tym dniu uczniowie klasy „O” obchodzili święto znanych prehistorycznych stworzeń. Dzieci przyniosły do domu swoje Dino-skarby: figurki dinozaurów, albumy o tych wymarłych zwierzętach, maskotki. Uczniowie oglądając prezentację multimedialną poznali historię życia dinozaurów oraz przyczyny ich wyginięcia. Dowiedziały się czym się żywiły, jak były zbudowane, jak sobie radziły z wrogami. Dla małych odkrywców fascynujących gadów przygotowane było wiele ciekawych zajęć i zabaw.

Zajęcia w tym dniu z pewnością pogłębiły wiedzę uczniów, a w niektórych rozbudziły nową pasję. Po raz kolejny okazało się że można połączyć zabawę z nauką i przynosi to doskonałe efekty.

Patrycja Pyżalska

SP Bystrzyca

Wyjazdy

10 stycznia 2018 r. uczniowie kl. 0-III obejrżeli w Teatrze Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie spektakl pt. „Koziołek Matołek”. To opowieść o sympatycznym koziołku, który wyrusza w niezwykłą podróż do Pacanowa. Przeżywa przy tym niezliczoną ilość niebezpiecznych, ale i emocjonalnych przygód. Młodzi widzowie zwrócili uwagę na grę aktorską, piękną dekorację oraz oprawę muzyczną.

Po spektaklu uczestnicy wycieczki obejrżeli ciekawą wystawę pt. „Dawny świat dziecka” w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie. Wystawa prezentuje niezwykle fascynujący świat ich rówieśników sprzed 100 lat. Wśród zaprezentowanych obiektów dzieci obejrzały, m.in. zabawki, przybory szkolne, sprzęt sportowy oraz ubrania dziecięce.

Ostatnim punktem wycieczki było oglądanie szopki bożonarodzeniowej w klasztorze Ojców Bernardynów oraz piernikowej szopki wykonanej przez rzeszowskich cukierników w kościele św. Krzyża.

W Teatrze Maska w Rzeszowie dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz klasy I-III obejrzały spektakl pt. „O mniejszych braciśkach św. Franciszka.” Jest to historia niezwykłych podróży i spo-

tkai bohatera z nazywanymi przez niego „braćmi mniejszymi” zwierzętami. Przypomina także, że warto czasem się zatrzymać i zachwycić pięknem przyrody. Po spektaklu dzieci uczestniczyły w lekcji teatralnej w Muzeum Lalek.

23 lutego 2018 r. odwiedził naszą szkołę Teatr Kukielkowy „Tomcio” z Nowego Sącza. Uczniowie mieli okazję obejrzeć bardzo pouczającą „Bajkę o szczęściu”. Tematem przedstawienia była przyjaźń i jej wartość w życiu człowieka. Główny bohater to staruszek, który miał wokół siebie kochające go zwierzęta – koguta, świnkę i myszkę. Niestety jego przywiązanie do przyjaciół okazało się niewystarczające i mało trwałe, gdy przybył do niego handlarz. Główny bohater zamienił swoje zwierzęta na mało znaczące przedmioty, które jak okazało się później nie były mu potrzebne. Po czasie staruszek zrozumiał swój błąd i wyruszył w świat, aby odzyskać to, co ma prawdziwą wartość – przyjaźń i miłość najbliższych. Bajka kończy się dobrze – starszy pan odnalazł swoich przyjaciół i wrócił z nim do domu. To barwne i dynamiczne przedstawienie było wspaniałą lekcją o tym, że w życiu nie są ważne rzeczy materialne, a najważniejszą wartością jest przyjaźń, która daje nam prawdziwe, a przede wszystkim trwałe szczęście.

9 marca 2018 r. uczniowie klas III-VI wybrali się do kina Helios w Rzeszowie na film pt. „*Cudowny chłopak*”. Jest to opowieść o Auggiem, która porusza nawet najbardziej zatwardziałe serca. Tytułowy bohater ma zdeformowaną twarz. Musi stawić czoła światu, w którym kultywowany jest nieskazitelny wygląd, a człowieka niejednokrotnie ocenia się po tym, jak wygląda. Nasi uczniowie, po zakupieniu wielkich porcji popcornu, ze śmiechem i wesołymi rozmowami wygodnie rozsiadali się na miejscach w sali kinowej, ale po rozpoczęciu projekcji zapadła idealna cisza, przerywana pociąganiem nosów oraz potajemnie wycieranych oczu. Historia chłopca nie wzruszyła chyba tylko osób z sercem z kamienia. To była prawdziwa lekcja tolerancja.

Dzień Babci i Dziadka

22 stycznia uroczyste obchodziliśmy w naszej szkole Dzień Babci i Dziadka. Z tej okazji dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz z klas I-III przygotowali i zaprezentowali ciekawy program słowno-muzyczny wraz z tańcami. Po występach rodzice przygotowali dla dziadków słodki poczęstunek z herbatką.

Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

1 marca 2018 r. poczet sztandarowy naszej szkoły wraz z opiekunem uczestniczył w powiatowych uroczystościach Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, które rozpoczęły się mszą św. o godz. 12⁰⁰ w Kościele Parafialnym Bożego Miłosierdzia w Sędziszowie Młp, której przewodniczył ks. Dziekan Krzysztof Gac. Po mszy św. nastąpiła prezentacja pocztów sztandarowych. Następnie złożono wieńce, wianki i znicze przed Memoriałem Sybiraków Obwodu Sędziszów Młp.

SP Iwierzycze

Wieczór kolęd i pastorałek

Dnia 21 stycznia w naszej szkole odbył się „Wieczór kolęd i pastorałek”, połączony z Jasełkami oraz występami uczniów uczących się w szkołach muzycznych gry na różnych instrumentach. W koncercie wzięli udział uczniowie z klasy trzeciej, czwartej i piątej. Teksty recytatorskie zaprezentowali: **Dawid Daniel** z klasy szóstej oraz **Marta Mucha** i **Marcelina Świąch** z klasy siódmej. W ten wyjątkowy wieczór zaszczytli nas swoją obecnością zaproszeni goście: ks. Proboszcz Ryszard Polański, Przewodniczący Rady Gminy – p. Ryszard Pazdan z małżonką, Wójt Gminy Iwierzycze – p. Bogusław Mucha z małżonką, Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Iwierzycach – p. Lucyna Majka, pp. Agata i Jan Jasińscy, Przewodniczący Rady Rodziców – p. Mateusz Worek z małżonką. Obecni byli również Rodzice, Dziadkowie naszych uczniów z Będzienicy, Sielca, Wiśniowiej i Iwierzycze.

Przy dźwiękach akordeonów, popularną kolędą pt. *Do szopy* pochodzącą ze wschodniej Małopolski rozpoczęli koncert bracia – **Marcin** i **Piotr Antosz**. Następnie głos zabrał Dyrektor Ze-

społu Szkół – p. Waldemar Piekarski, który zapowiadając koncert, powitał wszystkich zebranych, życząc wielu wrażeń artystycznych i przyjemnego odbioru. Następnie uczniowie z klasy trzeciej i czwartej pod kierunkiem p. Jolanty Dudy przedstawili Jasełka. Po występie zaprezentowali się uczniowie, uczęszczający do szkół muzycznych w Trzcieńcu, Ropczycach oraz w Sędziszowie Młp. Na skrzypcach zagrała **Wiktoria Alberska** z klasy czwartej. W jej repertuarze usłyszeliśmy dwie kolędy: *Dzisiaj w Betlejem* i *Z narodzenia Pana*. Po występie Wiktorii na scenie ponownie pojawili się Marcin i Piotr Antosz, którzy tym razem zagraли kolędy: *Lulajże Jezuniu*, *Gore gwiazda Jezusowi*, *Mędrcy Świata*. Przed publicznością wystąpił również **Wiktor Głowacki** z klasy czwartej, który na keyboardzie zagrał następujące kolędy: *Z narodzenia Pana*, *Wśród nocnej ciszy* oraz kolędę *Gdy się Chrystus rodzi*.

Ostatnim punktem programu był występ **zespołu wokalnego** z klasy czwartej i piątej pod kierunkiem Małgorzaty Piekarskiej. Za nagłośnienie występów odpowiadał p. Remigiusz Pazdan. W ich wykonaniu usłyszeliśmy 12 znanych oraz mniej znanych kolęd i pastorałek, przeplatanych partiami recytatorskimi, nawiązującymi do tematyki bożonarodzeniowej.

Dzień Języka Ojczystego

Dnia 21 lutego obchodziliśmy Dzień Języka Ojczystego. Uczniowie naszej szkoły wykonali plakaty, napisali wypracowania i wiersze odnoszące się do tego tematu.

Michał Chrzan z klasy VI.

Kamila Drelich, Emilia Przybek z klasy VI.

Oliwia Przydział z klasy VI.

SP Nockowa

Pierwszy kwartał 2018 roku w Szkole Podstawowej w Nockowej wypełniony był realizacją zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz organizowanymi w tym czasie imprezami i wyjazdami. W styczniu uczniowie prezentowali się podczas **Wieczoru Kolęd** oraz **Gminnego Przeglądu Jasełek**. Przed feriami zimowymi wszyscy wspólnie bawili się podczas zorganizowanej przez Radę Rodziców **Zabawy Choinkowej**. 22 stycznia wspólne święto mieli nasi seniorzy podczas **Dnia Babci i Dziadka**.

KRONIKA WYDARZEŃ SZKÓŁ

Jak co roku na naszej sali gimnastycznej zgromadziła się liczna grupa Gości (tym razem było ich 80). Dzieci, przygotowane przez swoich wychowawców, zaprezentowały się w okolicznościowych przedstawieniach, czym wprawiły w zachwyt swoich najbliższych. Na koniec wszyscy spędzili miło czas na wspólnych rozmowach przy kawie i herbatce.

W poprzednim semestrze uczniowie klas młodszych zaangażowali się w konkurs pt. „Odpadowe, pomysłowe i na nowo war-

tościowe” w ramach projektu „Pan Sprzątański”, w którym odnieśliśmy sukces. 13.02.2018 roku przedstawiciele Gospodarki Komunalnej w Białowej wręczyli upominki klasie II za zdobycie pierwszego miejsca oraz klasie III za zajęcie trzeciego miejsca. Celem konkursu było zwiększenie świadomości ekologicznej uczniów na temat korzyści wynikających z ponownego wykorzystania odpadów.

Od kilku lat obchodzony jest **Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wykłętych**. W tegorocznych powiatowych uroczystościach w Sędziszowie Małopolskim uczestniczył nasz Poczest Sztandarowy. Uroczystość rozpoczęła msza święta w kościele pw. Miłosierdzia Bożego, celebrowana przez ks. Krzysztofa Gaca. Dalsza część obchodów odbyła się przy znajdującym się w pobliżu kościoła **Memorialu Sybiraków**, gdzie przedstawiciele władz oraz Poczest Sztandarowych złożyli wiązanki kwiatów oraz znicze.

Sezon zimowy od kilku lat kończymy **wyjazdem klas starszych na lodowisko w Dębicy**. Nie inaczej było i tym razem. Uczniowie radośnie spędzili czas, doskonalcąc przy tym swoje umiejętności jazdy na łyżwach.

Jak ważna jest pierwsza pomoc przedmedyczna nie trzeba chyba nikogo przekonywać, dlatego 19.03.2018 r. w ramach zadań prewencyjnych uczniowie naszej szkoły wzięli udział w **zajęciach z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej**, które przeprowadził profesjonalny ratownik medyczny, p. Piotr Poleć, na co dzień pracujący w pogotowiu ratunkowym w Sędziszowie Małopolskim.

Na początku dzieci wysłuchały, jak ważne są pierwsze chwile w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia oraz jak należy się w takiej sytuacji zachować. Następnie pod czujnym okiem ratownika uczniowie mogli wykorzystać zdobyte informacje podczas ćwiczeń z użyciem fantoma. Każdy mógł również poćwiczyć tzw. pozycję boczną ustaloną, która umożliwia bezpieczne bezprzyrządowe utrzymanie drożności górnych dróg oddechowych.

SP Olchowa

Przedszkolaki biorą udział w różnych programach

We wrześniu dzieci w wieku 3,4,5 i 6-latki przystąpiły do projektu „Mały miś w świecie wielkiej literatury”. Jest to projekt, którego celem jest rozwijanie czytelnictwa oraz współpracy między przedszkolami. Najważniejszym bohaterem tego przedsięwzięcia był nasz pluszowy miś „Śłodziak”, a przewodnikiem całej akcji został Miś Bruno. Udział w akcji polegał na wysyłaniu pluszowego misia do przedszkoli zgromadzonych w obrębie jednej grupy. Do grupy takiej należy 10 przedszkoli. Misie w podróż po całej Polsce zawierają ze sobą swój dziennik podróży. Miś odwiedzający przedszkola słucha bajeczek czytanych przez nauczyciela, wspólnie się z dziećmi bawi, a nauczyciele uczestniczący wypełniają jego dziennik. Akcja jest zakończona, kiedy wszystkie pluszaki wrócą do swoich przedszkoli. Udział w projekcie przyniósł wiele korzyści dla dzieci, a przede wszystkim zachęcił do czytania oraz przyczynił się do kształtowania postawy otwartości na świat i poznawania nowych ludzi.

W dniach 12-16 lutego przedszkolaki wzięły udział w Ogólnopolskim Projekcie edukacyjnym „Krecik poznaje Polskę”. Celem projektu było przybliżenie dzieciom wiedzy na temat regionu, z którego pochodzą, ukazanie jego piękna i wyjątkowości, jego dorobku kulturowego, a także rozbudzenie zainteresowania innymi miejscami w Polsce. Do udziału w projekcie zostały zaproszone przedszkola z całej Polski. Wszystkie dzieli wiele kilometrów, ale łączy wspólna sprawa – kształtowanie postawy patriotycznej od najmłodszych lat. Przedszkolaki poznały nowego przyjaciela, który przyjechał do naszego przedszkola z Częstochowy. Poznały to miasto, jak również z chęcią opowiadały o swojej miejscowości, zabierając Krecika na wycieczkę po naszej miejscowości. Krecik z wielkim entuzjazmem został przyjęty przez dzieci – uczestniczył w zabawach, uczył się, jak również odpoczywał.

Nasza placówka bierze udział w programie edukacyjnym „Czyste powietrze wokół nas”, polegającym na kształtowaniu prawidłowych postaw zdrowotnych i zapobieganiu chorobom spowodowanym paleniem tytoniu. Program jest dostosowany do dzieci w wieku 5-6 lat.

Wydarzenia

21 stycznia 2018 r. uczniowie naszej szkoły zaprezentowali **Jasełka** w Kościele w Olchowej. Mieszkańcy wsi mogli obejrzeć przedstawienia podczas mszy świętych. O godzinie 8.30 wystąpili starsi uczniowie z klas VI-VII. Pokazali oni współczesną wersję Jasełek. „Czuwajmy wszyscy, abyśmy nie stracili Chrystusa” to główne przesłanie spektaklu. O godz. 11.00 zaprezentowali się uczniowie z klas IV-V. Oddali oni pokłon Jezusowi narodzonemu w stajence. Obie grupy pięknie zaśpiewały pastorałki.

22 stycznia uczniowie klas 0-3 wraz z nauczycielami udali się do Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego w Rzeszowie na przedstawienie „Czarodziejski ołówek” w wykonaniu aktorów wrocławskiego teatru IN-ART.

Dzieci z zainteresowaniem śledziły przygody wesołego chłopca – Michasia, który zabrał widzów w podróż po swoim zaczarowanym świecie. To była pouczająca bajka. Nasi uczniowie dowiedzieli się, że w życiu pomaga wiara w siebie, a kierując się dobrym sercem można przezwyciężyć nawet największe przeszkody. Nowatorska forma spektaklu, barwna scenografia i kostiumy, które oddziaływały na wyobraźnię młodych odbiorców sztuki, spowodowały, że widzowie z dużym zaciekawieniem obejrzeli spektakl.

We wtorek 23 stycznia w naszej szkole odbył **Dzień Babci i Dziadka**. Przedszkolaki oraz uczniowie klas I-III przygotowali programy artystyczne. W większości były to wiersze i piosenki okolicznościowe, związane tematycznie z tymże świętem. Oprócz montażu słowno-muzycznego, szanowni goście obejrzeli także pokazy taneczne oraz śmieszne scenki w wykonaniu swoich wnuczek i wnuczków. W trakcie uroczystości Babci i Dziadkowie mogli podziwiać swoje pociechy w różnych formach artystycznych. Mali artyści z przejęciem odtwarzali swoje role, a czcigodni goście ze wzruszeniem odbierali czule słowa, kierowane pod ich adresem. Dzieci obdarowały swoich „dziadków” upominkami. Spotkania upłynęły w miłej i serdecznej atmosferze. Przedszkolaki poprzez wiersz, piosenkę i taniec, mogły wyrazić kochanym Babciom i Dziadkom, swoje uczucia za trud włożony w ich wychowanie. Po występach goście oraz dzieci zostali zaproszeni na słodki poczęstunek.

25 stycznia 2018 r. w każdej klasie uczniowie przygotowali pyszne posiłki z owoców i warzyw. Były soki, sałatki, surówki, jogurty. Klasy 0-V biorą udział w programie „Owoce i warzywa w szkole”. Spożywają zdrowe posiłki na miejscu. Przygotowują przedstawienia, plakaty, dyskusje na temat zdrowego odżywiania.

Pokazy z ciekłym azotem

Lekcja z ciekłym azotem była naprawdę ciekawa. Okazuje się, że nauka może być fascynującą zabawą. Wszyscy uczniowie naszej szkoły mieli możliwość wzięcia udziału w warsztatach. Obserwowali zachowanie się azotu w różnych sytuacjach. Sprawdzili, jak reagują ciała stałe w zetknięciu z tym gazem w stanie ciekłym. Z pewnością na długo zapamiętamy czarodziejską mgłę czy lodową różę.

SP Wiercany

Dla Babci i Dziadka

24 stycznia 2018 r. obchodziliśmy Dzień Babci i Dziadka w GOK. Na uroczystość przybyły babcie i dziadkowie przedszkolaków oraz uczniów klas I-III. Pani dyrektor mgr Jadwiga Wójtowicz serdecznie powitała zebranych gości i przekazała głos dzieciom, które z ogromnym zaangażowaniem przedstawiły przygotowaną część artystyczną. Złożyły się na nią wiersze i piosenki ślawiące miłość, dobroć, czułość, cierpliwość babć i dziadków w stosunku do wnuków. Nie zabrakło też laurek i prezentów dla czcigodnych gości. Następnie przewodniczący Rady Gminy Iwierzycy, Ryszard Pazdan, złożył życzenia zdrowia i pociechy z wnucząt. Rodzice zadbałi o słodki poczęstunek dla kochanych babć i dziadków. Mamy nadzieję, że spotkamy się jeszcze wiele razy w tak miłym gronie z tak wspaniałej okazji, jaką jest Dzień Babci i Dziadka.

Agnieszka Bartusik

Program artystyczny dla Babć i Dziadków przygotowali uczniowie z przedszkola i klas 0-3.

Wizyta w Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej

Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów znajduje się kilkanaście kilometrów od Rzeszowa. Ta niewielka miejscowość na Podkarpaciu kryje bardzo ciekawą historię, która rozegrała się w czasie II wojny światowej. Wtedy to mieszkająca w Markowej rodzina Ulmów (Wiktoria i Józef oraz ich dzieci: Stasia, Basia, Władzio, Franuś, Antoś, Marysia i Nienarodzone) została rozstrzelana przez Niemców za pomoc i ukrywanie w swoim domu ośmiu osób pochodzenia żydowskiego. Wydarzenie to zapamiętali mieszkańcy Markowej i mimo zakazu mówienia o nim przetrwało w pamięci mieszkańców. Za swoje poświęcenie Ulmowie zostali odznaczeni pośmiertnie medalem „Sprawiedliwych wśród Narodów Świata”, a w Markowej dziś znajduje się nowoczesne, multimedialne muzeum, gdzie nie tylko można zobaczyć eksponaty i obejrzeć zdjęcia, ale również wysłuchać wzruszających relacji ocalałych Żydów, czy też osób ratujących swych sąsiadów.

Muzeum w Markowej odwiedzili w dniu 7.03.2018 r. uczniowie klasy 6 i 7 ze Szkoły Podstawowej w Wiercanych i Szkoły Podstawowej w Bystrzycy. Dzięki ciekawej ekspozycji i informa-

Medale „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata” dla rodziny Ulmów.

cjom przewodnika poznali relacje polsko – żydowskie z okresu przed II wojną światową i podczas jej trwania. Zobaczyli jak mieszkała rodzina Ulmów, obejrzeć zdjęcia zrobione przez Józefa Ulmę. Podczas warsztatów „Postawy Polaków wobec Zagłady Żydów” prowadzonych przez edukatora z muzeum uczniowie poznali heroiczne działania Polaków, którzy z narażeniem życia niesli pomoc Żydom w tym dramatycznym dla nich czasie, ale także przykłady niechlubnej współpracy z okupantem.

Wizyta w muzeum była dla uczniów nie tylko atrakcyjną i cenną lekcją historii, ale przede wszystkim lekcją refleksji i zadumy nad okrucieństwem, jakie dotknęło nasz kraj i nasz region w nieodległej przeszłości.

Otylia Mordel

Uczestnicy wyjazdu przed budynkiem muzeum w Markowej.

Konkursy inspirowane książką

Kształtowanie kultury czytelniczej w szkole podstawowej rozpoczynamy od rozbudzania w dzieciach zainteresowania książką i od szukania w książce początkowo rozrywki, a potem dopiero pomocy w nauce i wskazówek życiowych. Stopniowo zmierzamy do wyrabiania w uczniach pożytecznych nawyków: systematycznego korzystania ze zbiorów biblioteki szkolnej i czytania książek. W ramach promocji książki i rozwoju czytelnictwa biblioteka szkolna zaproponowała uczniom udział w kilku konkursach, które inspirowane były książką.

– Ogólnopolski Konkurs „Magia teatru – lalka teatralna” jest organizowany już po raz dwunasty przez Zielonogórski Ośro-

dek Kultury. Nasi uczniowie wezmą w nim udział po raz drugi. W tym roku należało przeczytać książkę „Doktor Dolittle i jego zwierzęta” H. Loftinga lub „Opowieści z Narnii” S.C. Lewisa, a następnie znaleźć w tych książkach swojego ulubionego bohatera i wyczarować go w formie lalki teatralnej. Do udziału w etapie szkolnym przystąpiło siedem osób. Dwie osoby przygotowały pacynki (Rozalia Pilch i Ksawery Pytko). Cztery osoby zdecydowały się na wyczarowanie kukielek. Byli to: Rozalia Goleś, Michał Wajda, Jakub Przybek i Mateusz Drelich. I to właśnie ich kukielki będą reprezentować naszą szkołę w Zielonej Górze.

Z taką lalką Mateusz z klasy IV z Wiercama z zamiar wygrać ogólnopolski konkurs. Trzymamy kciuki.

uczniów klasy 5: Rozalię Goleś – praca do baśni „Białośnieżka i Różanka” oraz Jakuba Przybka do baśni „Waliigóra i Wyrwidąb”.

– VII Podkarpacki Konkurs Pięknego Czytania organizowany jest przez Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Rzeszowie, Polskie Radio Rzeszów oraz Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Rzeszowie. Patronat honorowy nad konkursem objęli: Marszałek Województwa Podkarpackiego, Podkarpacki Kurator Oświaty oraz Polska Sekcja IBBY – Stowarzyszenie Przyjaciół Książki dla Młodych. Zadaniem uczniów szkół podstawowych w kategorii klas 4-6 było przeczytanie dwóch książek: Katarzyny Majgier „Duch z Niewiadomicy” oraz Pawła Beręsewicz „Więcej niż klub”. Następnie w wyznaczonym terminie należało odczytać głośno wylosowany fragment książki przed komisją powołaną przez organizatora. Naszą szkołę w konkursie reprezentowała uczennica klasy 6 Karolina Wajda, która jest pasjonatką książek i wspaniałą interpretatorką tekstów. 15.03.2018 r. w głównej siedzibie biblioteki świetnie przeczytała fragment książki „Więcej niż klub”.

Z niecierpliwością czekamy na wyniki wszystkich konkursów, uczniom życzymy sukcesów i dziękujemy za chęć współpracy. Powodzenia!

Otylia Mordel

W świecie robotów

Tajemniczy świat robotyki i programowania przybliżyły warsztaty realizowane końcem grudnia w klasach 4-7. Była to nagroda za zwycięstwo Kacpra Grabca – ucznia klasy V – w konkursie pn. „Dobry styl w Internecie”, w ramach projektu „Surfer nie hejter

Zajęcia z robotyki.

– przeciwdziałanie internetowemu hejtowi i mowie nienawiści w powiecie ropczycko-sędziszowskim”.

Zajęcia zostały przeprowadzone przez przedstawicieli Akademii Robotyki i Programowania „Dolina Robotów” z Rzeszowa. Warsztaty z robotyki polegały na nauce samodzielnego skonstruowania i zaprogramowania robotów przy pomocy zestawów roboczych. Uczniowie budowali roboty z klocków LEGO, programowali je, a następnie testowali w zawodach: która maszyna zepchnie jak najwięcej kubków. Uczniowie używali silników do budowy mózgu robota, czujników kolorów, poznawali słownictwo techniczne związane z mechaniką i robotyką.

Warsztaty z programowania „Scratch” polegały na programowaniu animowanej kartki świątecznej, z ruchomymi elementami (np. spadające śnieżynki, tańczący Mikołaj) i muzyką. Uczniowie mieli okazję poznać na zajęciach elementy programowania gier i animacji.

Zajęcia były doskonałym sposobem na pozyskiwanie umiejętności z zakresu współczesnych technologii oraz poznawanie w przyjazny i ciekawy sposób zagadnień związanych z takimi dziedzinami jak informatyka, matematyka, fizyka.

Agata Dryja

Weird Britain oraz Easter Culture Quiz – warsztaty językowe w Rzeszowie

W dniu 15.03.2018 r. uczniowie z klas 5-7 naszej szkoły wraz z nauczycielem języka angielskiego uczestniczyli w warsztatach językowych w Rzeszowie, organizowanych od szeregu lat w ra-

Uczestnicy warsztatów językowych Weird Britain oraz Easter Culture Quiz.

mach Europejskiego Programu **Nauka Bez Granic**, którego celem jest popularyzacja języka angielskiego wśród dzieci i młodzieży w różnych krajach Europy. Warsztaty nosiły tytuł **Weird Britain** oraz **Easter Culture Quiz**, a prowadził je rodowity Anglik Nick Clowes, mieszkający obecnie w Polsce i zajmujący się na co dzień uczeniem języka angielskiego w szkole językowej. Miały one charakter interaktywny. Uczniowie wykonywali różne zadania w grupach przygotowane przez prowadzącego, odpowiadali na jego liczne pytania, rozwiązywali quiz wielkanocny. Przedstawił on liczne ciekawostki dotyczące m.in. tradycyjnych potraw w Wielkiej Brytanii czy nietypowych konkursów organizowanych przez Brytyjczyków prezentując liczne fotografie oraz krótkie filmy.

Warsztaty miały bardzo interesującą formę atrakcyjną dla młodzieży, która aktywnie włączyła się w ich przebieg i z łatwością nawiązała kontakt z prowadzącym. Z pewnością taka forma przyswajania języka angielskiego jest niezwykle skuteczna i motywująca. Mamy nadzieję, że to nie nasz ostatni taki wyjazd, a wiadomości zdobyte na warsztatach uda się wykorzystać podczas lekcji w szkole.

Agata Świerczek

Rekolekcje wielkopostne

W ramach rekolekcji wielkopostnych uczniowie klas I-IV SP Wiercany uczestniczyli w naukach rekolekcyjnych oraz zwiedzili w Ośrodku Kultury w Wiercanach ciekawą Izbę Ludową założoną w 2002 r. przez Katarzynę Ignas oraz wzięli udział w spotkaniu z panią Aleksandrą Michalską. Autorka ikon opowiadała jak powstają, co oznaczają ich kolory i dlaczego ma tak wielkie zamiłowanie do ich pisania.

B. Świdarska

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

Uczniowie klasy IV SP w Wiercanach razem z całą społecznością szkolną uczcili Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, przygotowując rocznicową akademię, ukazującą sceny z życia żołnierzy niezlomnych po 1945 roku. Była wystawa, wrzucenie, słowa hymnu Polski, sztandar szkoły, wiersze, piosenki i kwiaty złożone pod tablicą bohaterskich żołnierzy AK.

B. Świdarska

Pod pamiątkową tablicą żołnierzy AK.

Scena ukazująca determinację żołnierzy.

Maks Matematyczny

W dniu 8.03.2018 r. odbył się konkurs Maks Matematyczny organizowany przez firmę edukacyjną Mogalo. W naszej szkole w konkursie wzięło udział trzech uczniów klasy piątej: Kacper Grabiec, Ksawery Pytko i Michał Wajda.

Maks Matematyczny jest zupełnie nową koncepcją konkursu matematycznego, która wykorzystuje technologie informatyczne. Konkurs w znacznej części wymaga umiejętności, a nie wiadomości. Stanowi przede wszystkim intelektualną rozrywkę w formie internetowych gier matematycznych. Konkurs przeznaczony jest dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalistów oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych, z podziałem na kategorie wiekowe.

Zadaniem konkursowym uczestników było samodzielne rozwiązywanie zadań w formie internetowych gier matematycznych. Uczniowie rozwiązywali zadania konkursowe w szkole, która ich zgłosiła, pod nadzorem Szkolnego Koordynatora Konkursu.

Konkurs przebiegł sprawnie i był ciekawą formą sprawdzenia swoich umiejętności matematycznych.

Lucyna Pazdan

Osiągnięcia sportowe

W czasie ferii zimowych odbył się turniej tenisa stołowego o Puchar Wójta Gminy Iwierzycze, w którym brali udział również nasi uczniowie. W kategorii klasa IV i młodsi pierwsze miejsce i Puchar Wójta zdobyła Emilia Bernat (kl. IV), II miejsce – Natalia Cani' (kl. III) i trzecie miejsce – Anna Idzik, natomiast wśród chłopców Puchar Wójta wywalczył Filip Wszolek (kl. IV), Michał Skworzec zdobył II miejsce a trzecie Patryk Broda. W kategorii klasa V-VII dziewczęta pierwsze miejsce i puchar zdobyła Emilia Świerczek z kl. VII a drugie miejsce Emilia Mędrygał też z kl. VII. Natomiast Dawid Godek (kl. VII) zajął II miejsce a Adam Prąglowski – trzecie. Zdobywcy czołowych miejsc otrzymali nagrody rzeczowe.

Dużym sukcesem uczniów naszej szkoły było zdobycie pierwszego miejsca w tenisie stołowym zarówno wśród dziewcząt jak i chłopców w gminie. Zawodnicy zakwalifikowali się do Powiatowych Igrzysk Dzieci, które odbyły się 01 marca br. W Gimnazjum w Iwierzycach.

W kategorii klasa IV i młodsi zdobyli:
Emilia Bernat (kl. IV) – pierwsze miejsce,
Filip Wszolek (kl. IV) – miejsce drugie.

W dniu 3 marca 2018 roku w Gimnazjum w Sędziszowie Młp. odbyły się Powiatowe Igrzyska Młodzieży w tenisie stołowym dla kl. VII i Gimnazjum. Uczniowie naszej szkoły wywalczyli:

- Emilia Świerczek (kl. VII) – pierwsze miejsce,
- Dawid Godek (kl. VII) – miejsce drugie.

Gratulujemy!

Maria Idzik

Emilia Świerczek zajęła I miejsce w zawodach powiatowych w tenisa stołowego.

Zwycięcy w zawodach.

Zwycięcy w zawodach – tenis stołowy.

Amelia Ochał laureatką Turnieju Poezji i Prozy „Zawsze Wierni”

Tegoroczny Finał Wojewódzkiego Turnieju Poezji i Prozy ZAWSZE WIERNI odbył się 9 marca 2018 roku, w Centrum Kultury im. Józefa Mehoffera w Ropczycach. To już III edycja konkursu, który cieszy się ogromnym zainteresowaniem i zaangażowaniem nauczycieli, a przede wszystkim młodzieży.

Organizatorzy postawili sobie za cel upowszechnianie kultury słowa oraz rozbudzanie zainteresowań historią najnowszą i jej bohaterami. Dlatego uczestnicy turnieju wybierali do recytacji teksty

polskich twórców, powstałe po 1939 r. i rozwijające rozumienie pojęć: patriotyzm, honor, bohater, ojczyzna, wierność wartościom. Również oprawa konkursu wiązała się z jego tematyką. Finałowi towa-

rzyszyła wystawa fotograficzna „Czas Niezłomnych” z rzeszowskiego IPN-u, zaś recytację uczestników konkursu poprzedził film Telewizji Miejskiej w Sędziszowie Młp., gdzie zostały przedstawione sylwetki Pułkownika Łukasza Cieplińskiego i Kapita-
na Karola Chmiela.

Tego roku do finału zakwalifikowało się 31 osób. Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych z całego województwa, doбором i przekazem utworów dostarczyli nam wielu wzruszeń i niezapomnianych wrażeń, z uwagi na treść tekstów ukazujących dramatyczne przeżycia bohaterów.

Uczestnicy wykazali się niezwykłym talentem, wrażliwością i dojrzałością w przekazie przedstawianych utworów. Na podium stanęła uczennica Gimnazjum im. JP II w Iwierzycach przygotowana pod kierunkiem B. Stec-Świdorskiej – Amelia Ochał, zajmując w kategorii gimnazjum III miejsce, z interpretacją utworu H. Młynkowej „Panie Generale”.

Julia Sosińska za wykonanie wiersza Zbigniewa Herberta „Wilki” otrzymała nagrodę Podkarpackiego Kuratora Oświaty. Wielkich wzruszeń wszystkim obecnym dostarczył występ Sabiny Stawarz, uczennicy Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Ropczycach, która została wyróżniona przez Prezesa Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców.

Turniej „Zawsze Wierni” został zorganizowany przez Katolickie Stowarzyszenie Wychowawców we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Ropczycach. Honorowy patronat objęli Prezydent RP Andrzej Duda, Marszałek Województwa Podkarpackiego, Podkarpacki Kurator Oświaty oraz NSZZ Solidarność Region Rzeszowski.

Wszystkim laureatom serdecznie gratulujemy, a pozostałym uczestnikom składamy podziękowania i zachęcamy do udziału w kolejnej edycji.

S.U.

Laureaci Konkursu „Zawsze Wierni” z Podkarpackim Kuratorem Oświaty Małgorzatą Rauch.

Stypendyści

W bieżącym roku szkolnym zostało złożonych 6 wniosków w ramach programu pn. Wsparcie stypendialne uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne – rok szkolny 2017/2018.

Po wnikliwej analizie dotyczącej spełnienia kryteriów obowiązkowych i dodatkowych wnioski zostały złożone dla następujących uczniów: Igora Patro z kl. II a,

Michała Ziemińskiego z klasy II b, Dominika Bielaka, Patryka Kościaka, Dawida Rachwalskiego z klasy II c, oraz Kazimierza Persaka z klasy III b. Wszystkie wnioski przeszły pozytywnie ocenę formalną i merytoryczną. Wszyscy w/w uczniowie otrzymali stypendium. Opiekunem dydaktycznym Igora Patro, Michała Ziemińskiego i Kazimierza Persaka jest p. Dorota Broda, a opiekunem Dominika Bielaka, Patryka Kościaka i Dawida Rachwalskiego jest p. Remigiusz Pazdan.

Serdecznie gratuluję stypendystom i życzę owocnej realizacji Indywidualnych Planów Rozwoju.

Koordinator ds. wniosków stypendialnych Dorota Broda

Dzień liczby Pi

Na świecie Dzień Liczby Pi obchodzony jest 14 marca. Liczba Pi, zwana inaczej ludolfiną to stała matematyczna, która pojawia się w wielu działach matematyki i fizyki. Jest definiowana jako stosunek obwodu koła do długości jego średnicy.

Liczba Pi ma swoich licznych wielbicieli. Badali ją już starożytni Egipcjanie, Wisława Szymborska poświęciła jej wiersz, a matematyk William Shanks przez 15 lat wyliczał 707 cyfr jej rozwinięcia.

Przykład wiersza pozwalającego zapamiętać 32 cyfry składające się na liczbę pi:

*Kto w mózg i głowę natłoczyć by chciał cyfer moc,
Ażebym liczenie ludolfiny trudnej spamiętać móc,
To nam zastąpić musi słówka te litery suma,
Tak one trwalej się do pamięci wszystkie wsuną.*

W br. szkolnym po raz trzeci w Gimnazjum obchodzone było w gronie uczniów wszystkich klas drugich, święto liczby Pi. W ramach realizowanego projektu edukacyjnego, uczniowie klasy II b, pod kierunkiem nauczyciela matematyki, zaplanowali i przy-

gotowali to przedsięwzięcie. Obchody Dnia liczby Pi rozpoczęły się już kilka dni wcześniej tj. 13 marca. W tym dniu wszyscy uczniowie klas drugich pisali test wiedzy o liczbie Pi. Najlepsi okazali się:
Emilia Broda z klasy II b – I miejsce
Patrycja Mik z klasy II a – II miejsce
Michał Ziemiński z klasy II b – III miejsce

Gratulujemy!

Dalsza część obchodów Dnia liczby Pi odbyła się 16 marca. Rozpoczęła ją recytacja wiersza Wisławy Szymborskiej „Liczba Pi”.

W tym dniu odbyła się także matematyczna rywalizacja pomiędzy klasami drugimi.

We współzawodnictwie brały udział wcześniej wytypowane trzyosobowe drużyny z każdej drugiej klasy. Konkurs składał się z czterech konkurencji. Dużo emocji wzbudziła druga z nich – *Jeden z dziewięciu*. Na zakończenie, kiedy komisja zastanawiała się nad punktacją, uczeń klasy III b **Janek Ziemiński** wyrecytował ponad 200 cyfr rozwinięcia dziesiętnego liczby Pi.

Ostateczne wyniki konkursu drużynowego były następujące:

I miejsce – klasa II b

II miejsce – klasa II a

III miejsce – klasa II c

Wszystkie drużyny otrzymały pamiątkowe dyplomy, a w dzieńnikach lekcyjnych pojawiły się szóstki oraz piątki. Serdecznie gratulujemy!

Wszystkim uczniom, którzy zaangażowali się w organizację tego dnia serdecznie dziękujemy.

A. Pizło

Liczba Pi z dokładnością do 200 miejsc po przecinku: $\pi \approx 3,1415926535897932384626433832795028841971693993751058209749445923078164062862089986280348253421170679821480865132823066470938446095505822317253594081284811174502841027019385211055964462294895493038196$.

VI Powiatowy Konkurs Chemiczny „Maria Skłodowska-Curie - wkład w rozwój nauki”

14 lutego 2018 r. odbyły się eliminacje szkolne do VI Powiatowego Konkursu Chemicznego „Maria Skłodowska-Curie – wkład w rozwój nauki”. Celem konkursu jest rozwijanie zainteresowania chemią jako nauką, zapoznanie z sylwetką oraz osiągnięciami Marii Skłodowskiej-Curie.

W konkursie wzięło udział 25 uczniów. Do etapu powiatowego zakwalifikowali się:

I miejsce – Emilia Broda z klasy II b,
II miejsce – Michał Ziemiński z klasy II b,

III miejsce – Aleksandra Kisiel z klasy II c i Bartłomiej Błachuta z klasy III b.

Etap powiatowy odbył się 21 marca 2018 r. w LO w Ropczycach. Uczestniczyło w nim 23 uczniów z 11 szkół powiatu ropczycko-sędziszowskiego. Najlepiej tajemnicze wybitnej Polki poznali:

I miejsce – Emilia Broda z Gimnazjum im. Jana Pawła II w Iwierzycach – opiekun pani Agnieszka Rachwalska,

II miejsce – ex aequo: Daria Pazdan i Michał Ignas – z Gimnazjum im. por. Karola Chmiela w Zagorzycach Górnych – opiekun pani Anna Łagowska,
III miejsce – Zuzanna Kozek z Zespołu Szkół im. św. Maksymiliana Kolbe w Gnojnicy Dolnej – opiekun pani Agata Subczak.

Serdecznie gratuluję Emilce za zajęcie I miejsca, a także pozostałym uczestnikom etapu powiatowego za wkład włożony w poznanie tajemnic życia i dokonań naukowych Marii Curie-Skłodowskiej.

Agnieszka Rachwalska

IV Powiatowy Konkurs Matematyczny dla Gimnazjalistów „Viscardius”

8 marca 2018 r. w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Iwierzycach odbyły się eliminacje szkolne do IV Powiatowego Konkursu Matematycznego „Viscardius”. W konkursie wzięło udział 29 uczniów.

Do etapu powiatowego zakwalifikowali się:
Kazimierz Persak z klasy III b – I miejsce,
Emilia Broda z klasy II b – II miejsce,
Jan Ziemiński z klasy III b – III miejsce.

Etap powiatowy odbył się 14 marca 2018 r. w LO w Ropczycach. Wszystkim serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów. Z niecierpliwością oczekujemy na uroczyste podsumowanie i ogłoszenie wyników etapu powiatowego.

A. Pizło

VI Ogólnopolski Maraton Matematyczny „Banachiada”

W bieżącym roku szkolnym uczniowie naszego gimnazjum po raz pierwszy wzięli udział w VI Ogólnopolskim Maratonie Matematycznym „Banachiada” organizowanym przez Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Banacha w Jarosławiu.

„Banachiada” to inicjatywa pozwalająca nie tylko wspomnieć jednego z najwybitniejszych polskich matematyków Stefana Banacha, ale przede wszystkim mająca na celu popularyzowanie wiedzy matematycznej, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań matematycznych uczniów oraz sprawdzenie przez nich własnego poziomu wiedzy i umiejętności w dziedzinie Królowej Nauk.

Maraton matematyczny adresowany jest do uczniów szkół gimnazjalnych, których praca przebiega w dwuosobowych zespołach przy oddzielnych stolikach. Ten zespołowy charakter rozwiązywania problemów, odwołuje się do tradycji Kawiarni Szkockiej, w której odbywały się spotkania matematyków lwowskich, a wśród któ-

rych Banach oraz jego uczniowie stanowili najbardziej intensywnie pracujący kawiarniany zespół.

28 lutego br. odbyły się wśród uczniów klas trzecich naszego gimnazjum szkolne eliminacje do udziału w tym maratonie. Najwięcej punktów zdobyli Jakub Klimek i Kacper Filipek z klasy III a. To oni reprezentowali szkołę w „Banachiadzie” w dniu 9 marca 2018 r. w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Banacha w Jarosławiu.

W tym dniu sala gimnastyczna tamtejszej szkoły zmieniła się w prawdziwą Kawiarnię Szkocką. Nawiązując do atmosfery z czasów Banacha uczestnicy szkolnego maratonu mogli zapisywać swoje notatki i obliczenia także na blatach uczniowskich stolików.

Kacper Filipek i Jakub Klimek – uczestnicy VI Ogólnopolskiego Maratonu Matematycznego „Banachiada”.

Spotkanie z podróżnikiem - Indie

28 lutego w Gimnazjum gościliśmy podróżnika z grupy „Trzask” pana Dariusza Rocheckiego, który zabrał nas w wirtualną podróż po wspaniałym, egzotycznym kraju, jakim są Indie. Jest to kraj z wieloma tradycjami i ciekawą kulturą.

Dzięki barwnym fotografiom mogliśmy zobaczyć egzotyczne krajobrazy, piękne budowle, wspaniałe świątynie i pałace. Należy do nich z pewnością Taj Mahal – mauzoleum z białego marmuru, Pałac w Dżajpurze, Złota Świątynia Sikarów w Amiritsarze.

Ośrodkiem kultu wyznawców hinduizmu jest Waranasi – miejsce rytualnych kąpieli w świętej rzece Ganges, tam też spalane są ciała zmarłych.

Największe wrażenie na uczniach wywarła świątynia Karni Mata, gdzie żyje ok. 20 tysięcy szczurów. Traktowane są one po królewsku, a pielgrzymi oddają im cześć.

Indie to kraj bogactwa i skrajnej biedy. W brudnych i zatłoczonych dzielnicach miast ludzie koczują na ulicach, gdzie przechadzają się swobodnie święte krowy, a śmieci i resztki żywności zjadają świnie.

Na zakończenie dziewczęta przymierzyły tradycyjny strój kobiecy – sari, a chłopcy strój męski – dhoti.

Spotkanie z podróżnikiem to wspaniała lekcja geografii, odbywamy wirtualną podróż, poznajemy egzotyczne miejsca, ludzi i ich kulturę.

B. Bochenek

Młodzi matematycy w szlachetnej rywalizacji zmierzili się ze swoimi konkurentami i mieli możliwość zaprezentowania swojej wiedzy i umiejętności.

Podczas maratonu liczyła się nie tylko znajomość matematyki, ale także pomysłowość i kreatywność. Uczestnicy maratonu rozwiązując różnego rodzaju zagadki logiczne, łamigłówki liczbowe, typowe zadania szkolne i przeprowadzając dowody matematyczne mogli poczuć się jak słynni lwowscy matematycy.

Do rywalizacji przystąpiło 40 dwuosobowych zespołów przybyłych z całego województwa podkarpackiego. Każdy zespół zmagał się z rozwiązywaniem aż 120 zadań w ciągu 5 godzin.

Serdecznie gratuluję Jakubowi i Kacprowi, którzy pomysłnie przeszli szkolne eliminacje oraz dziękuję im za wysiłek włożony w rozwiązywanie tak dużej ilości zadań, w tak długim czasie podczas maratonu w Jarosławiu.

Dorota Broda

Podkarpacie – niewyczerpane źródła gazu ziemnego

Teren Gminy Iwierzycze, podobnie jak wiele innych na terenie woj. podkarpackiego, jest bogaty w źródła gazu ziemnego, które mogą być dzisiaj eksploatowane ze względu na nowe możliwości technologiczne wykonywania odwiertów.

W rejonie Gminy Iwierzycze od października 2016 r. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo zrealizowało trzy głębokie odwierty (Sędziszów-37, Sędziszów-38K i Sędziszów-39K). Otwory te wiercone były z jednej lokalizacji, co ma wpływ na mniejszą ingerencję w środowisko i infrastrukturę gminy. Na podstawie wyników prób w zrealizowanych otworach PGNiG szacuje, że po podłączeniu otworów do infrastruktury przesyłowej możliwy będzie przypływ gazu ziemnego na poziomie około 160 tys. m³ na dobę. Obecnie trwają prace projektowe nad podłączeniem odwiertów do eksploatacji.

50 lat wydobywania

Warto wspomnieć, że pierwsze prace poszukiwawcze na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego rozpoczęły się już na początku lat 60. ubiegłego wieku, a eksploatacja gazu ziemnego na tym terenie rozpoczęła się w roku 1968. Obecnie na terenie Gminy Iwierzycze i w jej najbliższym otoczeniu działają trzy ośrodki zbioru gazu: OZG Sędziszów (złoża Zagorzyce) w miejscowości Sielec na terenie Gminy Iwierzycze; na terenie Gminy Sędziszów Małopolski OZG Góra Rop-

Otwór Sędziszów 39K w Iwierzycach. Wykonany styczeń-marzec 2018 r.

czycka (na zachód od Gminy Iwierzycze) oraz OZG Nosówka – na wschód od granic Gminy Iwierzycze. Na północy znajduje się Kopalnia Gazu Ziemnego Czarna Sędziszowska, do której gaz ziemny jest transportowany z poszczególnych odwiertów eksploatacyjnych poprzez wymienione ośrodki zbioru gazu.

Od oscylografu do zdjęć 3D – czyli od złoża Zagorzyce do złoża Góra Ropczycka-Iwierzycze

Pierwsze badania sejsmiczne na zachód od Rzeszowa rozpoczęły się już prawie 60 lat temu. Do 1965 r. wszystkie prace wykonywane były przy zastosowaniu doświadczeń z metodyki badań sejsmicznych (rejestracja aparaturami z zapisem oscylograficznym, jednokrotne profilowanie sejsmiczne, brak grupowania otworów i większej ilości geofonów). Od 1966 r. udoskonalono metodykę badań terenowych przez zwiększenie liczby geofonów oraz grupowanie otworów strzałowych. Następnie wprowadzono aparatury z zapisem magnetycznym, a od 1975 r. zaczęto już wykonywać niektóre profile aparaturami cyfrowymi. Zmiany metodyki prac polowych oraz zaawansowane przetwarzanie danych sejsmicznych wpływały systematycznie na polepszenie uzyskiwanych wyników.

Pierwsze otwory odwiercono w połowie lat 60. (Sędziszów i Czarna Sędziszowska), a pierwszym odkrytym złożem było złożo gazu ziemnego Zagorzyce. W kolejnych latach na tym terenie zrealizowano wiele projektów badań sejsmicznych, w tym m.in.: 1976-1978 r. Dębica-Rzeszów-Strzyżów, 2007-2008 r. temat 3D Pustków-Sędziszów, który umożliwił odkrycie złoża Góra Ropczycka, czy w 2010 r. zdjęcie 3D Góra Ropczycka-Iwierzycze. Prace sejsmiczne oraz kilkadziesiąt odwierconych otworów pozwoliły na odkrycie i rozpoznanie budowy wgłębnej, na zidentyfikowanie wielu obiektów strukturalnych, a ostatecznie na rozpoczęcie eksploatacji złoża Zagorzyce w 1968 r., Czarna Sędziszowska w 1972 r., Nosówka w 2005 r. i złoża Góra Ropczycka w 2012 r.

3 otwory rozpoznawcze na koncesji Nosówka 20/2001/p (plac wiertniczy na północy miejscowości Iwierzycze)

Wrzesień 2016

– otwór Sędziszów-37

Listopad 2017

– otwór Sędziszów-38K

Styczeń 2018

– Sędziszów-39-K

Fale sejsmiczne jak badanie USG ziemi

Jedną z metod badań geofizycznych są pomiary sejsmiczne. Metoda polega na wzbudzeniu fali sejsmicznej, która przenika w głąb ziemi, odbija się od kolejnych warstw geologicznych i powraca na powierzchnię, gdzie jest rejestrowana za pomocą specjalnych czujników zwanych geofonami. Cały proces można porównać do lekarskiego badania USG. Do końca lat 80. ubiegłego wieku podstawowym sposobem wytworzenia fali sejsmicznej była podziemna detonacja ładunku wybuchowego.

Obecnie największe zastosowanie mają urządzenia pozwalające wytworzyć kontrolowane drgania wnikaące w głąb ziemi. Pojazdy zwane potocznie wibrosejsjami poruszają się po wytyczonych liniach, zatrzymując się w tzw. punktach wzbudzenia oddalonych od siebie o ustalony interwał (zwykle ok. 50 m). Fale sejsmiczne przekazywane są do podłoża przez specjalne opuszczane płyty, które drgają przez kilkanaście sekund. Stosowane obecnie metody gwarantują, że badania sejsmiczne są całkowicie bezinwazyjne, nieszkodliwe dla człowieka i zwierząt. Badania geofizyczne kończą się na analizie zebranych

160 tys. m³ gazu na dobę

Po podłączeniu trzech otworów Sędziszów do infrastruktury przesyłowej przepływu gazu ziemnego osiągną według szacunków ok. 160 tys. m³ na dobę. Dla porównania gospodarstwo domowe zużywa średnio rocznie do ogrzewania ok. 2 tys. m³ gazu ziemnego.

danych, pozwalając nie tylko ustalić budowę geologiczną ziemi, ale także planować lokalizację i szczegółowo projektować wiercenie otworów poszukiwawczych, rozpoznawczych i eksploatacyjnych.

Podczas wierceń najważniejsze bezpieczeństwo

Dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii prace wiertnicze prowadzone są z zachowaniem bezpieczeństwa środowiska i ludzi. Plac wiertniczy może zajmować teren około jednego lub dwóch hektarów. Przed rozpoczęciem i po zakończeniu prac wiertniczych prowadzony jest wnikliwy monitoring różnych elementów środowiska, polegający m.in. na badaniach fizyko-chemicznych wód i gruntu oraz obszaru przyległego. Wierzchnia warstwa gleby z terenu wiertni zostanie usunięta selektywnie i złożona w postaci wału okalającego plac wiertni, a po likwidacji wiertni będzie wykorzystana do rekultywacji terenu. Podłoże pod placem wiertniczym jest izolowane za pomocą specjalnej geomembrany, aby zapobiec ewentualnemu przedostaniu się do gleby substancji chemicznych. Pod urządzeniem wiertniczym zostanie wydzielona tzw. strefa brudna, odizolowana od pozostałej części placu systemem drenarskim, za pomocą którego woda opadowa zostanie

odprowadzona do szczelnego zbiornika ewaporacyjnego. Szczelność odwiertu gwarantuje precyzyjnie zaprojektowane wcześniej uzbrojenie – rurowanie i cementowanie. Po demontażu plac wiertniczy jest likwidowany i jeśli odwiert jest przekazany do eksploatacji, powstaje zajmująca kilkanaście lub kilkadziesiąt metrów kwadratowych ogrodzona strefa przyodwiertowa. Instalacje ośrodka zbioru lub kopalni gazu ziemnego zajmują większy obszar, jednak mogą odbierać gaz ziemny wydobywany z wielu odwiertów.

Wszelkie prace prowadzone na zlecenie PGNiG przez firmy serwisowe, takie jak np. spółki Exalo Drilling czy Geofizyka Toruń, są realizowane zgodnie z wszelkimi przepisami i najwyższymi standardami, w tym szczególnie związanymi z ochroną środowiska i bezpieczeństwem ludzi. Stały nadzór nad właściwym prowadzeniem prac sprawuje wiele instytucji, w tym Okręgowy Urząd Górniczy w Krośnie, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz oczywiście władze samorządowe.

Dlaczego gaz?

Gaz ziemny od lat jest paliwem ekologicznym, niezbędnym dla funkcjonowania wielu gałęzi przemysłu, rolnictwa czy wreszcie dla wielu gospodarstw domowych. Około jednej trzeciej zapotrzebowania na gaz Polska pokrywa z krajowego wydobycia.

Złoże Zagorzyce

– sięgamy coraz głębiej

Złoże Zagorzyce jest złożem warstwowym. Pierwszy oddany do eksploatacji odwiert Sędziszów-2 miał głębokość końcową 1910 m. Kolejne otwory umożliwiały eksploatację gazu ziemnego z coraz głębszych horyzontów. Ostatnio wiercone otwory: Sędziszów-37, Sędziszów-38K i Sędziszów-39K w lwierzycach osiągały głębokość bliską 2800 m.

cia. To bardzo dużo, biorąc pod uwagę państwa ościennie, które w znacznie większym stopniu są uzależnione od niepewnych dostaw gazu z Rosji.

Jednym z kluczowych elementów strategii Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa SA jest utrzymanie wydobycia z krajowych zasobów na co najmniej dotychczasowym poziomie. Ma temu służyć intensyfikacja wydobycia z już eksploatowanych złóż, stale prowadzone prace poszukiwawcze i rozpoznawcze, ale także stały rozwój całego segmentu poszukiwawczo-wydobywczego. Im więcej krajowego wydobycia, tym większe perspektywy na obniżenie cen tego surowca.

Artykuł został przygotowany przez Oddział Geologii i Eksploatacji PGNiG SA.

Dziękujemy firmie PGNiG-e za opracowanie i udostępnienie artykułu do druku.

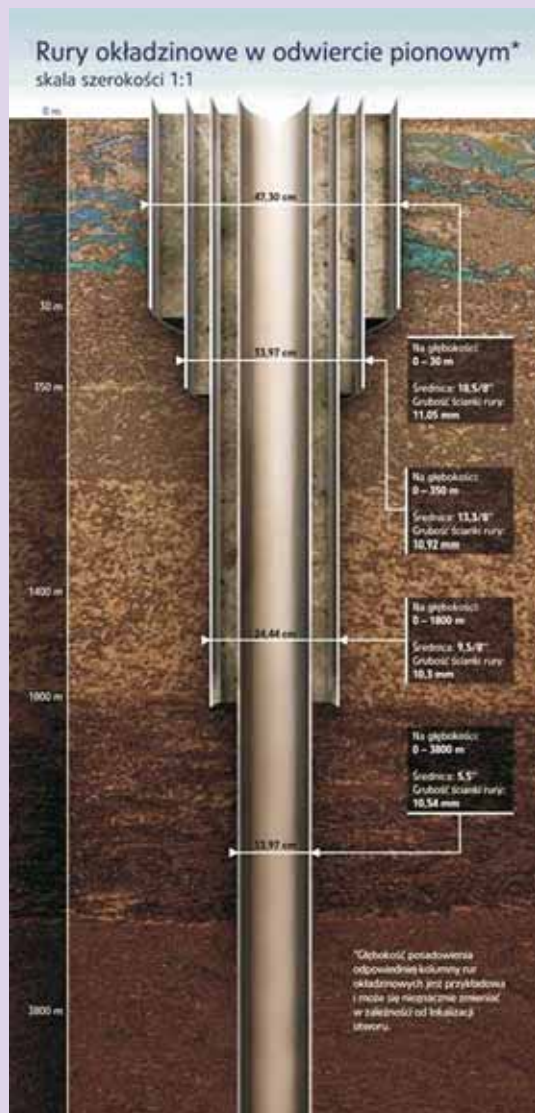
Podkarpacie – niewyczerpane źródła gazu ziemnego

Ośrodek zbioru gazu - Góra Ropczycka

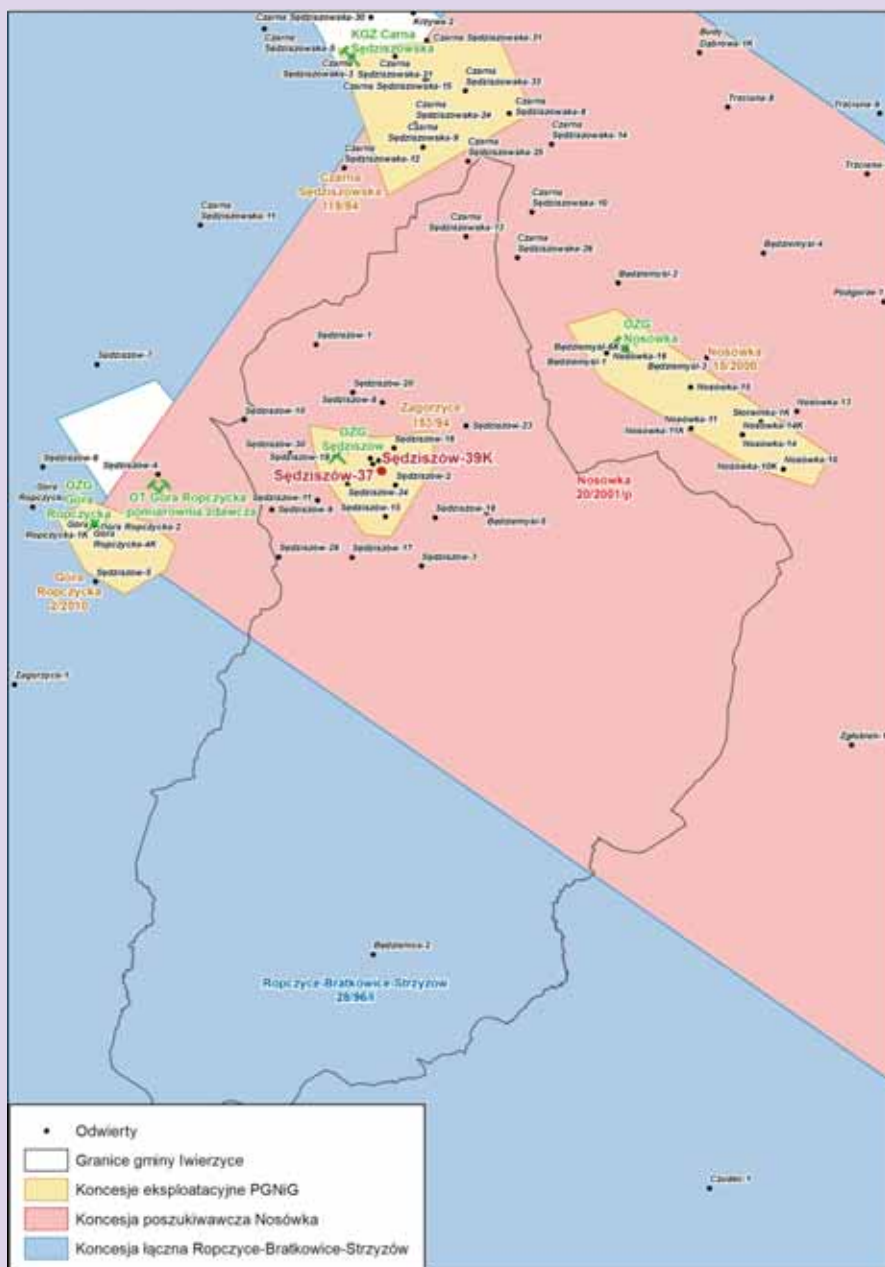
Kolumna wibrorejów podczas pracy - Geofizyka Toruń

Poglądowy przekrój wzdłużny odwiertu

Geofon używany przy pomiarach sejsmicznych

Mapa odwiertów na terenie Gminy Iwierzycy i okolic

XXVI Dzień Seniora, 11.02.2018 r

Najstarsi seniorzy 2018 roku: Maria Ochal i Stanisław Worek

Od lewej: Wiktoria Pazdan, Marta Zdziebło, państwo Elżbieta i Hieronim Grobelni

Od lewej: Marta Zdziebło, Karolina Kosak, chór WierCantus z jubileuszowym tortem, Bogusław Mucha, Ryszard Pazdan

Od lewej: Ryszard Pazdan, Franciszek Segda, Leszek Chmiel, państwo Siewierscy

Zaproszeni goście

Zabawa na 102!

Gminne spotkania kobiet

11.01.2018 r.

ks. Ryszard Polański

Mieczysław Bochenek

10.03.2018 r.

**Stanisław Stojalowski
w młodości**

Ruch ludowy w Galicji w latach 1875-1903

Stanisław Stojalowski

Bolesław Wysłouch

Maria Wysłouch

Jakub Bojko

Jan Stapiński

Henryk Rewakowicz

Karol Lewakowski

Ruch ludowy w Galicji w latach 1875-1903

W 1772 r. wskutek I rozbioru Polski południowa część województw: krakowskiego, san-domierskiego i ruskiego Rzeczypospolitej została włączona do cesarstwa Austrii. Ziemie polskie świeżo włączone do monarchii Habsburgów otrzymały oficjalną nazwę: Królestwo Galicji i Lodomerii wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Pod względem gospodarczym Galicja była krainą rolniczą. Ziemia uprawna w swojej olbrzymiej większości, lasy, łąki i pastwiska należały do właścicieli prywatnych i kościelnych. Podstawą funkcjonowania wielkich majątków ziemskich (folwarków) była pańszczyzna (obowiązek pracy na polu pana, spoczywający na chłopach). Wieś dostarczała darmowej siły roboczej dzięki czemu folwarki przynosiły wysokie dochody z handlu drzewem oraz produktami rolnymi. Dodatkowo dwór inwestował w zakłady produkcyjne: młyny, tartaki, gorzelnie, browary i cukrownie przerabiając surowiec wyprodukowany przez folwark. Niebagatelnymi dochodów dostarczały także karczmy, które najczęściej dzierżawili od dworu Żydzi.

Włościanie (chłopi) pracowali ciężko od świtu do zmroku, trwając w nabożnym szacunku dla dziedzica i w ciągłym strachu przed dworskimi nadzorcami: karbowymi, ekonomami i leśnymi, cierpieli nędzę i głód zmuszeni zadłużać się ponad miarę u Żydów lub we dworze. System ten wytworzony w I Rzeczypospolitej trwał nadal w najlepsze pod zaborami. Lud wiejski nie wiedział, że może być inaczej, warstwy oświecone zadowolone z istniejącego stanu rzeczy nie widziały potrzeby zmian.

EDUKACJA

Paradoksalnie pierwsze działania zmierzające do zmiany w położeniu chłopów na galicyjskiej wsi zainicjowane zostały przez rządy zaborcze. W dniu 6.12.1774 r. cesarzowa Maria Teresa wydała *Ogólny Regulamin dla niemieckich trywialnych i normalnych szkół we wszystkich c.k. dziedzicznych państwach*. Na mocy tej ustawy w każdej wsi miała powstać państwowa 1-klasowa szkoła trywialna, do której miały obowiązek uczęszczać wszystkie dzieci od 5-12

roku życia. Obowiązkiem utrzymania szkół obarczono gminy i dwory.

„Ustawa [...] nakładała obowiązek utrzymywania szkół wiejskich na właścicieli ziemskich. Nie widzieli oni jednak potrzeby kształcenia chłopów i w większości byli wrogo nastawieni do oświaty ludu, dlatego najczęściej nie wypełniali nałożonych obowiązków. W tym okresie również ludność wiejską przejawiała niewielkie zainteresowanie nauką szkolną swych dzieci. Dodać należy, że i galicyjskie władze administracyjne wykazywały obojętność wobec organizowania szkół na wsi”¹.

Tymczasem pozbawienie ludności wsi dostępu do edukacji pograżyło ją w ciągu wieków w odmętach zabobonu. Wincenty Witos pisał w swoich wspomnieniach o przekonaniach i wyobrażeniach funkcjonujących wówczas na wsi: „Wierzono [...] święcie, że chmurami kierują planetnicy, którzy całe życie tam mieszkają, są ogromnego wzrostu, sięgającego co najmniej po paręset metrów. Jeżeli są w dobrym humorze, to pędzą chmury z deszczem ciepłym i spokojnym, jeżeli zaś się pogniewają, to sprowadzają chmury z burzami, ulewami i gradami. Takiego planetnika wielu ludzi widziało, jak szerokim krokiem przechadzał się pomiędzy kłębiącymi się chmurami [...]. Nikt mu się jednak nie mógł dobrze przyrzec, bo puszczał zaraz błyskawice, które raziły oczy na niego patrzących”².

„Ludzie byli święcie przekonani, że tęcza [...] wypija wodę razem z rybami i innymi stworzeniami, a potem je z deszczem rozrzuca po ziemi. [...] Uderzenie pioruna w dom, stodołę czy inny budynek było powszechnie uważane za wyraźną karę bożą, [...] gaszenie ognia wywołanego uderzeniem pioruna – za sprzeciwianie się woli bożej”³.

Lekarzy do chorych nie wzywano prawie że nigdy. Nie dlatego jednak, by ludzie nie chorowali. Przyczyną był brak pieniędzy na lekarza i lekarstwo, przesąd i znachorzy tak obcy, jak i miejscowi. Trzymano się zaś najwięcej tej za-

sady: że jak „co komu przypisane, to go i nie minie [...]”. Przed sprowadzeniem lekarzy bronili się też bardzo mocno sami chorzy, obawiając się, że lekarze trują. Bardzo wiele, szczególnie młodych kobiet umierało przy połogach, mimo że wszystkie babki ze wsi i z okolicy robiły, co umiały i co tylko mogły”⁴.

„[...] Na te wszystkie choroby i słabości używano prawie zawsze jednego i tego samego lekarstwa. Było nim zaklęcie, zażegnanie, wodą z plebańskiej studzienki albo od „Urbanka w Radłowie”, kwiat lipowy, rozparzony owies, świeży chleb, gorąca kąpiel, sucha lub mokra gorąca cegła przykładana do boku albo też pod nogi, smarowanie spirytusem lub też gorącą śmietaną: brzucha, piersi i nóg”.

„Bardzo często też dręczyły ludzi kolki, na które pomagały pijawki albo też puszczenie krwi. Dokonywał tego zwykle kowal miejscowy albo też cyrulik w Radłowie”⁵.

„We wsi np. nikt nie uwierzyłby największemu nawet prorokowi, ażeby ziemia mogła się obracać, a słońce stać w miejscu, na odwrót – wszyscy byli najmocniej przekonani, że tak słońce jak i księżyc spacerują sobie po niebie, a ziemia ani się nie ruszy nigdy. [...] Drwiono sobie też z dzieci, które przynosiły te przewrotne nauki ze szkoły i starano się wybić im to z myśli i z głowy”⁶.

Powszechnie wierzono w sny, przepowiednie i prorocтва, obawiano się czarownic, uroków i złych spojrzeń, korzystano z usług znachorów unikając lekarzy, gdyż istniało przekonanie, że lekarze trują chorych.

ANALFABETYZM

W. Witos pisał o początkach szkoły w jego rodzinnych Wierchosławicach: „Szkołę uważano za wielki niepotrzebny ciężar, chłopci bronili się przed nią długo i żarliwie. W końcu jednak nie dali rady. Szkołę zbudowano [...]. Z nauk było jednak dużo gorzej. Trochę dzieci sprowadzono do niej, lecz chodziły one tylko w miesiącach zimowych. Na wiosnę i jesienią zostawały w domu, bo nie miał kto pasać gęsi i bydła. [...] Nie wiem, czyja w tym leży wina, ale stwierdzić muszę, że za przeszło pół wieku szkoły i nauki w Wierchosławicach, na tysiące uczniów, którzy przeszli przez nią, prawie nie było żadnego, który by umiał porządnie choćby tylko list napisać, nie mówiąc już o jakimś podaniu do władzy”⁷.

¹ *Dzieje szkolnictwa i oświaty na wsi polskiej* pod red. S. Michalskiego, t. 1 do 1918 r., Warszawa 1982 r., s. 251.

² Tamże, s. 133.

³ W. Witos, *Dzieła wybrane. Moje wspomnienia cz. I*, Warszawa 1988, s. 66.

⁴ Witos W., *Dzieła wybrane...*, op. cit., s. 132.

⁵ Tamże.

⁶ Tamże, s. 66.

⁷ Tamże, s. 110-111.

„Z każdym wezwaniem do sądu, rady powiatowej czy innego urzędu latano do pisarza, bo nikt we wsi nie dał rady go przeczytać [...]. Czytających gazety chłopów uważano za pomyślnych, którym się zachciewa „Pańskiej zabawy”⁸.

ZNIESIENIE PAŃSZCZYZNY

Przełomowym wydarzeniem w dziejach galicyjskiej wsi był Patent cesarza Franciszka Józefa I z dn. 17.04.1848 r. o zniesieniu pańszczyzny w Galicji z dniem 15.05.1848 r.

Zgodnie z tym dokumentem chłopci stawali się właścicielami niewielkich działek ziemi, na których dotychczas gospodarowali oraz zwolnieni zostali z obowiązku pracy na polu pana. Właściciele dóbr ziemskich mieli otrzymać wynagrodzenie za utraconą robociznę i inne daniny poddańcze ze skarbu państwa austriackiego. Chłopi mieli zapłacić za otrzymaną ziemię w formie indemnizacji (odszkodowania w formie podatku gruntowego) płaconego państwu w ciągu wielu lat. Akt ten był możliwy, gdyż właściciele folwarków oraz władze austriackie przerażone tragicznymi wydarzeniami Rabacji z 1846 r. zrozumiały, że stary, wygodny system jest już niemożliwy do utrzymania w dotychczasowej formie.

Państwo austriackie, aby złagodzić właścicielom majątków ziemskich stratę darmowej robocizny, zwolniło ich z dotychczasowych obowiązków: płacenia podatku urbarialnego (podatek od pobieranej pańszczyzny i danin), zakładania i utrzymywania ksiąg gruntowych, reprezentowania poddanych w sądach, płacenia dodatku na straż bezpieczeństwa, ponoszenia kosztów związanych z tzw. „przystawą rekrutów” (transportu i żywienia młodych żołnierzy) oraz współfinansowania leczenia poddanych z chorób epidemicznych i wenerycznych oraz zwalczania zaraz u bydła⁹.

Wszystkie te ulgi nie wyrównywały jednak utraty prawa do pańszczyzny.

„Folwarki pozbawione darmowej robocizny pańszczyźnianego chłopca lub dochodów z czynszów, musiały przekształcać się w przedsiębiorstwa, w których dochód musiał być wygospodarowany własnymi środkami. Nie wszyscy właściciele folwarków mogli, czy też chcieli, podjąć nowe metody gospodarowania. Stąd wielu stało w obliczu bankructwa i konieczności sprzedaż części lub całości majątków ziemskich”¹⁰.

Właściciele majątków ziemskich znaleźli sposób, by chłop (teraz już teoretycz-

nie wolny obywatel) musiał nadal podejmować pracę w folwarku. Udało im się przymusić w Wiedniu uchylene serwitutów. Serwituty to zwyczajowe prawo chłopca do korzystania z lasów i pastwisk należących do właścicieli ziemskich. Za korzystanie z lasu (opał i budulec) oraz łąk i pastwisk chłop miał od tej pory płacić dworowi albo odpracować na pańskim.

[...] przy regulowaniu serwitutów chłopom dano małe skrawki najgorszej ziemi, pozbawiając ich paszy i opału. [...] Podcinając tym sposobem chłopów gospodarczo, uczyniono ich równocześnie zależnymi politycznie od dworu. To położenie chłopów wyzyskiwały dwory do ostatnich granic, starając się płacić im za robociznę jak najniższe ceny, rzucając ich przy tym na pastwę żydowskich lichwiarzy, którym dali monopol zakupna we dworach siana, słomy, drzewa, a chłopci musieli, kupując od nich przepłacać”¹¹.

Były folwarki, które nie przetrwały zniesienia pańszczyzny. Majątki takie ulegały parcelacji (podział na mniejsze działki – parcele) i sprzedaży na wolnym rynku. Ceny ziemi były wysokie. Początkowo ziemię z parcelacji kupowali właściciele innych majątków ziemskich, z czasem Żydzi i bogatsi chłopci.

Profesor Stefan Kieniewicz podsumował zniesienie pańszczyzny w Galicji w sposób następujący: „Ogółowi chłopów przynano po skrawku gruntów, ale obciążono ich splotą indemnizacji i odmówiono im wstępu do lasów. Wieś pozostała gospodarczo niesamodzielna, folwark zaś, dysponując na pół darmową robocizną, nie był zmuszony do intensywniejszej produkcji”¹².

Akt uwłaszczenia chłopów w 1848 roku w Galicji miał jednak znaczenie przełomowe. Chłop przestał być poddanym właściciela ziemskiego. Mógł jeśli chciał pracować we dworze jako robotnik rolny za wynagrodzeniem wypłacanym przez właściciela ziemskiego zgodnie z umową.

ALKOHOLIZM

Trzecim wielkim problemem galicyjskiej wsi II połowy XIX wieku, obok braku edukacji i podporządkowania ekonomicznego dworom, był wszechobecny alkoholizm pogłębiający biedę i uzależnienie ekonomiczne chłopów od dworów i Żydów. „W Galicji jeden szynk przypadał wówczas na 462 mieszkańców wsi. W 1874 r. dochody ze sprzedaży alkoholu osiągnęły 5 mln złotych reńskich. Niektórzy chłopci prawie z karczmy nie wychodzili, a ich żony nosiły im tam jeść” – wspomina

w *Żywocie chłopca działacza Franciszek Magryś, chłopca z rzeszowskiej wsi Handzlówka*. Dodajmy, że każdego roku w samej Galicji blisko 20 tys. osób stawalo przed sądem za pijaństwo”¹³. Wincenty Witos wspominał: „Do dworu należały także wszystkie karczmy we wsi. Było ich sześć, rozmieszczonych po różnych częściach gminy, [...]. We wszystkich bez wyjątku szynkowali Żydzi. [...] Chłopi nie mając co robić, ciągnęli do karczmy, ażeby się z drugimi zobaczyć i trochę pogadać. Siedząc nieraz cały dzień, nie mogli się wstrzymać, by nie kupić paczki tytoniu, nie wypić kieliszka wódki, kumotra czy znajomego nie poczęstować. Ponieważ pieniędzy nie mieli, do karczmy musiał iść garniec zboża, ćwierć ziemniaków, kura, geś, cielę, siano, nawet krowa, a czasem trzeba się było chwycić i stajonka pola, mimo że to było uważane za wielkie przestępstwo”. W pewnych okresach napadało ludzi jak gdyby szaleństwo. Pamiętam, jak każdego roku w czasie ostatnich w miłośopusty chłopci tak się zapalali, że w karczmie zwanej „mullanią” pili i tańczyli bez przerwy trzy dni i trzy noce, nie zaglądając zupełnie do domu”¹⁴.

DZIAŁALNOŚĆ KS. STOJAŁOWSKIEGO 1875-1911

Baczny i nieobojętny obserwator życia codziennego galicyjskiej wsi z łatwością dostrzegał problemy, z jakimi borykali się chłopci. Takim właśnie obserwatorem był ks. Stanisław Stojalowski.

Ksiądz Stanisław Stojalowski urodził się w 1845 r. w Zniesieniu (wówczas samodzielna wieś pod Lwowem). Pochodził z rodziny szlacheckiej. Uczył się w Buczaczu i Przemyślu, a następnie w gimnazjum we Lwowie. 27 stycznia 1863 wstąpił do zakonu jezuitów i odbył dwuletni nowicjat w Starej Wsi. W latach 1867-1867 odbywał studia filozoficzne i teologiczne w Krakowie. Świecenia kapłańskie otrzymał 28 sierpnia 1870 r. 4 lutego 1875 opuścił zakon i przeszedł w szeregi duchowieństwa diecezjalnego. Był wikariuszem w kościele św. Marcina we Lwowie, a od 1881 proboszczem w Kulikowie niedaleko Lwowa.

W 1875 roku ks. Stojalowski zakupił dwa pisma ludowo-klerykalne: „Wieniec” i „Pszczółka” wydawanych we Lwowie. Kupił je, bankrutujące, przy aprobachie oraz finansowym wsparciu arcybiskupa metropolity lwowskiego ks. Franciszka Wierchlejskiego.

W pierwszym numerze pisał: „Postanowiłem zostać agitatorom – i bez układania obszerniejszych programów, których w owym czasie i tak nie byłby lud zrozumiał, ująłem program i hasło ruchu ludowego w dwóch słowach: gazetki polityczne i wiece. To były środki, a celem który mi przyswiecał, było unarodowienie chłopca i pozyskanie dla ojczyzny nowych synów i obrońców. Tak bowiem pojmowałem słowa

⁸ Tamże, s. 101-102.

⁹ Stolarczyk M., *Wybór tekstów źródłowych z historii Polski 1795-1914*, Rzeszów 1985, s. 191.

¹⁰ Zakrzewski A., *Od Stojalowskiego do Witos* [w:] *Dzieje Narodu i Państwa Polskiego*, t. III-53, s. 6.

¹¹ Witos W., *Dzieła wybrane...*, op. cit., s. 139.

¹² Kieniewicz S., *Historia Polski 1795-1918*, Warszawa 1997, s. 289.

¹³ Zakrzewski A., *Od Stojalowskiego...*, op. cit., s. 4.

¹⁴ Witos W., *Dzieła wybrane...*, op. cit., s. 113.

Zygmunta Krasińskiego: „Z szlachtą polską, polski lud”¹⁵.

Na łamach obu pism zaczęły pojawiać się artykuły o konieczności budowy szkół wiejskich, zwalczania lichwy, tworzenia wiejskich sklepików, przeciwdziałania alkoholizmowi. Ksiądz Stojałowski organizował także liczne pielgrzymki do miejsc świętych w tym także do Rzymu. Na łamach „Wieńca-Pszczółki” krytykował odważnie bezwzględna eksploatację chłopów przez dwory, okrucieństwo i prostactwo ekonomów i karbowych, chciwych Żydów. Tworzył organizacje społeczne: Towarzystwo Ludowe Oświaty i Pracy (1878 r.), Towarzystwo Kółek Rolniczych (1882 r.), Ludowe Towarzystwo Zakupu i Ochrony Ziemi i Stowarzyszenie Chrześcijańskich Robotników i Robotnic.

Obok sfery społecznej coraz mocniej zaczęły pojawiać się w działalności ks. Stojałowskiego akcenty patriotyczne. Tak wówczas pisał: „Chcę zbuntować chłopą, ale tak zbuntować, aby poczuł w duszy, że jest Polakiem. Do pracy tej zapraszam szlachtę, która nie powinna bać się chłopów. Niech szlachta idzie razem, aby chłopci nie szli bez niej”¹⁶. Na to było jednak jeszcze za wcześnie.

Ksiądz Stojałowski nie chciał wywołać rewolucji społecznej. Dążąc jednak do poprawy losu polskiej wsi zmuszony był, chcąc nie chcąc, uderzać w dwory ziemiańskie. Właściciele dóbr ziemskich dążyli do utrzymania i konserwacji stosunków panujących na wsi czerpiąc korzyści ekonomiczne z wykorzystywania ciemnej i biernej masy ludności wiejskiej. Stąd wszelkie działania zmierzające do zmiany tego wygodnego stanu rzeczy musiały spotkać się z przeciwdziałaniem dworów.

Działaniom ks. Stojałowskiego z niepokojem przyglądał się także Kościół. Treści głoszone w artykułach prasowych publikowanych w „Wieńcu – Pszczółce”, „Piaście”, „Polsce”, „Dzwonie” oraz podczas wystąpień publicznych księdza na wiecach przedwyborczych odbywających się licznie w wielu wsiach w okresie kampanii wyborczych do Sejmu Krajowego we Lwowie wydały się władzom kościelnym zbyt daleko idące i radykalne.

Właściciele ziemscy i władze kościelne obawiały się powtórzenia rabacji z 1846 r. Obawiały się, że chłop, któremu uświadomi się jego prawa, upomni się o nie siłą. Wincenty Witos pisał o ówczesnych nastrojach wsi: „Nazwisko Szeli nie tylko było znane każdemu niemal chłopcu, ale wymieniane nawet z dużym szacunkiem. Starsi się chętnie z tego, że go osobiście widzieli. Młodzi słuchali

opowiadania o nim z wielkim przejęciem. [...] wszyscy niemal zgadzali się jednak na to, że gdyby Szela był wyrzniętą szlachcicem, to nie tylko, że chłopci staliby się zupełnie wolni, ale majtki szlacheckie przeszłyby w ich ręce”¹⁷.

Władze kościelne postanowiły ograniczyć działalność ks. Stojałowskiego.

W grudniu 1877 r. otrzymał surową naganę od konsystorza lwowskiego za postępowanie przeciwne „porządkowi i karności”. Ponieważ ks. Stojałowski nadal prowadził swoją działalność zarzucono mu że: „psuje wiarę”, „podburza przeciw zwierzchności świeckiej i kościelnej”, „jest nieposłuszny rozkazom biskupów i kongregacji rzymskiej” oraz prezentuje „brak uległości”. W 1888 r. obłożony został pierwszą suspensą (zakazem wykonywania czynności kapłańskich). W latach 1888-1894 toczył się przeciwko ks. Stojałowskiemu proces kanoniczny wszczęty na polecenie arcybiskupa lwowskiego zakończony drugą suspensą. Równocześnie wyrokiem sądu kościelnego z dnia 16 września 1889 r. ks. Stojałowski został uznany winnym przestępstw kościelnych i skazany na utratę probostwa w Kuli-kowie oraz na 6-tygodniowe rekolekcje w klasztorze w Sanoku.

W 1895 r. biskup tarnowski nakazał oficjalnie ogłosić z ambon zakaz czytania „Wieńca” i „Pszczółki”. Czytelnikom obu pism odmówiono prawa do chrztów, ślubów i rozgrzeszeń. Wydaje się, że decyzja ta nie została dobrze przyjęta na wsi. Świadczy o tym list Anny Potockiej z Działyńskich, właścicielki dóbr w Rymanowie do jej siostry Janiny Zamoyskiej: „Ty nie masz pojęcia, co się po wsiach dzieje! Księżom w kościołach, którzy z ambon ludzi łają w kościele, odpowiadają obelgami, sykaniami, krzykiem. [...] Kóło Tycyna już chłopci dzieci nie chrzczą...”¹⁸.

Podczas kampanii wyborczych do Sejmu Krajowego ks. Stojałowski organizował wiece podczas których zabierał głos. Był bardzo dobrym mówcą. W 1880 roku taki wiec chłopski z udziałem ks. Stojałowskiego odbył się w Gliniku. Dzięki niemu możemy wymienić nazwiska pierwszych działaczy ruchu ludowego na Ziemi Ropczyckiej. Byli to: Stanisław Bibrowski z Wolicy Ługowej, Maciej Gac z Nawsia, Jan Babicz z Niedźwiady, Jan Siwula i Michał Jedynak z Paszczyń¹⁹.

Pierwszą grupę posłów chłopskich wprowadziło jednak do Sejmu Krajowego we Lwowie w 1889 roku świeckie środowisko działaczy ludowych skupionych wokół pisma „Przyjaciół Ludu” redagowanego przez Bolesława Wysłoucha.

W 1893 roku w Nowym Sączu z inicjatywy posła Stanisława Potoczka ze Swiniarska powołano do istnienia pierwszą polską chłopską partię polityczną: **Związek Stronnictwa Chłopskiego**. Organizacja ta objęła swoim zasięgiem powiat limanowski i Sądecki. Wśród 1297 członków znalazł się także ks. S. Stojałowski. Związek Stronnictwa Chłopskiego w swoim programie politycznym zgłaszał powszechnie znane postulaty społeczne dotyczące poprawy sytuacji wsi, nie poruszał kwestii niepodległości Polski, deklarował lojalność wobec cesarza i Kościoła, był organizacją świecką.

Trzy lata później w 1896 r. ks. Stojałowski obrał swoją własną drogę polityczną. Założył partię: Stronnictwo Chrześcijańsko-Ludowe, które w wyborach 1897 roku zdobyło 6 mandatów w Sejmie Krajowym we Lwowie. Ks. Stojałowski został posłem.

Z tego okresu zachowało się wspomnienie hrabiego Kazimierza Chłędowskiego:

„Do reszty obrzydliwą figurą był ksiądz Stojałowski (...) istna figura zbrodniarza. Chudy, błydy, bez cery, w zasmarowanej brudnej sutannie, nie umyty, nie uczesany, o spojrzeniu stępionym, podstępny, pełen fałszu i obtudy. Wyglądał tak, jakby ciągle walał się po szynkach i domach publicznych, a dla odpoczynku przychodził od czasu do czasu do parlamentu. Usta jego zapelnione były śliną ropuchy, która truje, gdy padnie na inne żywe stworzenie (...)”²⁰.

Działalność ks. Stojałowskiego nie zyskała także aprobaty władz kościelnych. W dniu 5 sierpnia 1896 r. sam papież Leon XIII ekskomunikował imiennie ks. Stanisława Stojałowskiego. Ks. Stojałowski przedstawił papieżowi memorial, w którym wyjaśnił swoje pobudki. Kłątwa została cofnięta 5 września 1897 r. lecz niechęć pozostała.

Ks. Stojałowski piastował funkcję posła na Sejm Krajowy od 1898 r. aż do śmierci w 1911 roku. Jako poseł zbliżył się do środowisk narodowych, zrezygnował z postulatów radykalnych.

W. Witos pisał o roli, jaką odegrał ks. Stojałowski w rozwoju ruchu ludowego: „Nie może ulegać najmniejszej wątpliwości, że pierwszeństwo w pracy nad obudzeniem śpiącego snem wiekowym chłopstwa należy się bezwzględnie temu kapłanowi. Tej prawdy nie mogą zmienić ani jego błędy, ani przewinienia, jakie mu zarzucano, ani też mniejsze czy większe wyniki prowadzonej przez niego roboty”²¹.

DZIAŁALNOŚĆ BOLESŁAWA I MARII WYSŁOUCHÓW

W 1885 roku przybyli z Warszawy do Lwowa Bolesław i Maria Wysłouchowie. Bolesław Wysłouch był młodym działaczem

¹⁵ Zakrzewski A., *Od Stojałowskiego...*, op. cit., s. 13.

¹⁶ Zakrzewski A., *Od Stojałowskiego...*, op. cit., s. 15.

¹⁷ Witos W., *Dzieła wybrane...*, op. cit., s. 141.

¹⁸ Zakrzewski A., *Od Stojałowskiego...*, op. cit., s. 14.

¹⁹ A. Zielecki, *W czasach autonomii [w:] Ropczyce. Zarys dziejów* pod red. W. Bonusiaka i F. Kiryka, Rzeszów 1991, s. 201.

²⁰ Bałda W., *Ksiądz Stanisław Stojałowski: Radykał w sutannie. Jego życie było nieustanną walką*, <http://nowahistoria.interia.pl>.

²¹ Witos W., *Dzieła wybrane...*, op. cit., s. 200.

socjalistycznym, który za swoją działalność został aresztowany przez carską policję i osadzony na 3 lata w X Pawilonie Cytadeli.

Większa swoboda działań politycznych w Galicji skłoniła Wysłouchów do przeniesienia się do Lwowa. Bolesław Wysłouch zaczął redagować pismo „Przegląd Społeczny” (zawieszony przez władze austriackie w 1887 r.), a następnie „Przyjaciel Ludu”. Równocześnie pani Maria Wysłouch redagowała pismo dla kobiet pt. „Zorza”.

Wincenty Witos wspominał, że „Przyjaciela Ludu” zaprenumerował dla niego na rok 1892 leśny dworski Jan Głowacki z Wierzchosławic. *„W niedzielę, zgodnie z zapowiedzią p. Głowackiego, dostałem z poczty „Przyjaciela Ludu”. Wychodził on wówczas dwa razy na miesiąc we Lwowie, pod redakcją Bolesława Wysłoucha, jako pismo ludowe, opozycyjne, społecznie radykalnie nastrojone, przez wielką część duchowieństwa zacięcie zwalczane. O tym dowiedziałem się nie tylko po przeczytaniu kilku numerów, ale więcej jeszcze, gdy po paru tygodniach zagrzmiąca ambona w kościele w Wierzchosławicach, na której proboszcz przedstawiając straszne skutki czytania tego pisma i jemu podobnych, wezwał mnie publicznie, ażebym tego zaraz zaniechał, jeżeli chcę uniknąć kar kościelnych i boskich tu na ziemi, a po śmierci wiecznego piekielnego ognia”²².*

Pismo „Przyjaciel Ludu” odegrało ważną rolę podczas wyborów do Sejmu Krajowego VI kadencji we Lwowie w 1889 r. Zgodnie z ordynacją wyborczą na posłów głosowano wówczas w czterech grupach majątkowych tzw. kuriach. Najniższa IV kuria tzw. małej własności ziemskiej przeznaczona była dla mniej zamożnych obywateli w tym dla chłopów. Było w niej 74 mandaty poselskie do obsadzenia. Tymczasem chłopci od początku Sejmu Krajowego we Lwowie w 1861 roku głosowali na swoich panów: hrabiów, ordynatów, drobnych właścicieli ziemskich, księży proboszczów, lekarzy, notariuszy, oficjalistów dworskich i urzędników państwowych nie rozumiejąc znaczenia własnej reprezentacji w Sejmie Krajowym.

Podczas kampanii wyborczej „Przyjaciel Ludu” wylansował hasło: „Chłopi wybierajcie chłopą”. Po wsiach zaczęto tworzyć chłopskie komitety wyborcze, zaczęły odbywać się wiece, na których przemawiali chłopscy kandydaci na posłów. Walka wyborcza przebiegała bezpardonowo. Ksiądz S. Stojalowski i Bolesław Wysłouch zostali przewencyjnie aresztowani przez policję i uwięzieni. Do Sejmu Krajowego we Lwowie weszło pierwszych 4 posłów chłop-

skich: Franciszek Kramarczyk (okręg Biela), Stanisław Potoczek (okręg Nowy Sącz), Wojciech Stręk (okręg Ropczyce) i Walenty Jachym.

Wincenty Witos tak wspominał stosunki panujące w Sejmie Krajowym we Lwowie: *„Chłopów znoszono, bo się ich nie można było pozbyć, tolerowano, gdyż byli potrzebni, ale im dawano na każdym kroku czuć ich niższość, darowano lekceważeniem i pogardą i przypominano przy każdej sposobności, że te ślepe i śmierdzące chamy przecież zupełnie są z innej gliny”²³.*

POWSTANIE POLSKIEGO STRONNICTWA LUDOWEGO

W 1894 roku we Lwowie zorganizowano wielkie przedsięwzięcie ph. „Powszechna Wystawa Krajowa”. Impreza ta była prezentacją osiągnięć gospodarczych i kulturalnych Galicji i przede wszystkim – prezentacją narodowej sztuki i kultury wszystkich polskich ziem znajdujących się pod zaborami. Specjalnie z tej okazji wybitni artyści malarze: Wojciech Kossak i Jan Styka namalowali wspaniały obraz batalistyczny „Panorama Racławicka”.

Wśród tysięcy osób zwiedzających wystawę nie mogło zabraknąć działaczy ludowych. W atmosferze wywołanej przez Wystawę powołana została nowa organizacja polityczna: **Polskie Towarzystwo Demokratyczne**. Promotorami Towarzystwa byli: Bolesław Wysłouch, Karol Lewakowski (adwokat i właściciel szybów naftowych) i Henryk Rewakowicz (redaktor pisma „Kurier Lwowski”). Celem Towarzystwa miało być: *„wytworzenie jednolitego i karnego stronnictwa, którego pragnieniem będzie równe prawo dla wszystkich, uchwalone przy udziale wszystkich”²⁴.*

Głównym celem nowego stronnictwa politycznego miała być walka o **reformę systemu wyborczego** do ciał ustawodawczych (Parlamentu w Wiedniu i Sejmu Krajowego we Lwowie). System kurialny był skrajnie niesprawiedliwy. Dzielił on wyborców na cztery grupy w zależności od majątku i pochodzenia (tzw. kurie). W kurii wielkiej własności do elekcji jednego posła do Sejmu Krajowego wystarczało 50 głosów, w kurii wiejskiej jeden poseł wybierany był przez 9 tys. osób²⁵.

Reforma miała polegać na wprowadzeniu powszechnego, bezpośredniego i tajnego prawa wyborczego.

W dniu 28.07.1895 r. w Rzeszowie w gmachu Sokoła chłopscy delegaci powołali do istnienia **Stronnictwo Ludowe**. Prezesem nowej partii politycznej został Karol Lewakowski, którego zastąpił w 1897 r. Henryk Rewakowicz. Wśród liderów Stronnictwa byli także Jakub Bojko i Jan Stapiński oraz Bolesław i Maria Wysłouchowie. Sformułowano program polityczny pt. „Do wyborców w całym kraju”, który liczył 21 postulatów. Wśród nich znalazły się: prawo wyborcze powszechne, bezpośrednie i tajne, rozwój oświaty na wsi, zmiany w ustawach uderzających w mieszkańców wsi, regulacja rzek, rozbudowa sieci kolejowej, ochrona pożarowa, pomoc społeczna, tępienie lichwy. Ustalono także Święto Ludowe w dn. 4 kwietnia w każdą rocznicę zwycięstwa kosynierów nad Rosjanami podczas bitwy pod Racławicami. Organem prasowym Stronnictwa Ludowego został „Przyjaciel Ludu”.

Program SL nie podnosił kwestii odzyskania niepodległości. Cel ten wydawał się w 1895 roku nieosiągalny, a dla mas chłopskich abstrakcyjny i niezrozumiały. W. Witos pisał: *„O świadomości narodowej nie mogło być prawie żadnej mowy, bo i skąd? [...] Chłopi w swojej masie bali się Polski niestęchając, wierząc, że z jej powrotem przyjdzie na pewno pańszczyzna i najgorsza szlachecka niewola. Powstania uważali za jakąś potworną zbrodnię, której nawet nie umieli nazwać ani określić, a powstańców za dzikich, pomyłonych zbrodniarzy, będących plagą ludności i nieszczęściem dla chłopów”²⁶.*

„Chłop nie zapomni ani na chwilę, że polska szlachta trzymała go w niewoli pańszczyźnianej przez setki lat, a dopiero cesarz zniósł pańszczyznę i obdarzył go prawami i wolnościami. Był też przekonany, że gdyby Polska nie upadła, to by i pańszczyzna została na zawsze”²⁷.

„Chłopi wiedzieli o Polsce takiej, jak ona była: nierządnej, pańszczyźnianej, szlacheckiej, hulackiej, niesprawiedliwej, drżąc śmiertelnym strachem przed jej powrotem. Polska dla nich to powrót do pańszczyzny, to przekłete rządy pańskie, to ekonom z harapem ćwiczący dowolnie i bezkarnie pracujących ludzi”²⁸.

W dniu 27 lutego 1903 r. odbył się zjazd delegatów SL w Rzeszowie. Podczas obrad sformułowano nowy program polityczny partii. W zasadach i celach Stronnictwa umieszczono zadanie: *„dążenie do narodowego, politycznego, ekonomicznego i cywilizacyjnego podniesienia ludu”,* zniesienia kurialnej ordynacji wyborczej. Delegaci postanowili zmienić nazwę stronnictwa na **Polskie Stronnictwo Ludowe**.

Postulatem maksymalnym było żądanie usamodzielnienia Galicji w granicach przysługujących w dualistycznej monarchii Habsburgów Królestwu Węgierskiemu.

Marcin Janowski

c.d.n.

²² Witos W., *Dzieła wybrane...*, op. cit., s. 156.

²³ A. Zakrzewski, *Od Stojalowskiego...*, op. cit., s. 22.

²⁴ A. Zakrzewski, *Od Stojalowskiego...*, op. cit., s. 22.

²⁵ Tamże.

²⁶ W. Witos, *Dzieła wybrane...*, op. cit., s. 102.

²⁷ W. Witos, *Dzieła wybrane...*, op. cit., s. 104.

²⁸ A. Zakrzewski, *Od Stojalowskiego...*, op. cit., s. 26.

„A to miej na pilnej pieczy, abys czytał, kiedy tylko możesz”

Mikołaj Rej

X Gminny Konkurs na Najaktywniejszego Czytelnika Roku 2017

Laureaci Konkursu

W kategorii *Czytająca Rodzina* nagrody otrzymali: Bronisława, Beata, Jarosław i Jędrzej Świdrowie z Sielca, Barbara, Alicja i Agnieszka Popielarz z Wiercan, Ewelina i Katarzyna Wleziń z Nockowej, Justyna i Anita Toton z Olimpowa, Maria, Joanna, Tomasz i Mateusz Drelichowie z Olimpowa, Marek, Kinga, Natalia, Paweł i Kamil Paśko z Nockowej.

W kategorii *Dorośli*: Wiesława Szeliga z Iwierzyc, Kazimiera Banaś z Iwierzyc, Elżbieta Maciołek z Bystrzycy, Janina Ziemińska z Olimpowa, Helena Maciołek z Bystrzycy, Elżbieta Kujda z Bystrzycy, Maria Malisiewicz z Olchowej.

W kategorii *Młodzież*: Daria Rospondek z Olimpowa.

Kultura jest wyrazicielką stanu ducha i umysłów tworzących ją ludzi, a zarazem odpowiada na zapotrzebowanie i nastroje społeczne. Tworzy i lansuje nowe wzorce, mody i idee.

Współczesna kultura ma się przede wszystkim dobrze sprzedawać, musi więc być prosta, atrakcyjna, dostosowana do nie wybrednych gustów i zainteresowań jak najszerzych mas. Kultura ta ma niestety duży i negatywny, demoralizujący wpływ na nas i nasze dzieci.

Wraz z coraz większą popularnością telewizji, Internetu, telefonów komórkowych itp. miłość do kultury wysokiej jest przeznaczona dla wybranych, którzy jednak w tym „cukierkowym” pustym świecie znajdują czas na twórczą pracę i samodzielne myślenie. Wybór takiego sposobu życia jest zależny od naszej dojrzałości i preferencji. Aby wyrobić w sobie samodzielność krytycznego myślenia należy (poza mądrym wyborem spędzania swojego czasu) również dużo czytać. Kto dużo czyta nie tylko dużo wie, ale radzi sobie z wieloma trudnościami, podejmuje w swoim życiu odpowiedzialne decyzje i może stać się kreatorem nowej, piękniejszej i lepszej rzeczywistości.

Na szczęście są tacy Rodzice, którzy potrafią zaszczerpić w dzieciach miłość do książek, do mądrego i twórczego sposobu

spędzania wolnego czasu. A dzieci te później zaszczepiają tę samą miłość swoim dzieciom. I dzięki temu być może kiedyś wyrośnie mądry, sprawiedliwy i Piękny Nowy Człowiek, który swoje życie będzie opierał na Prawdzie.

Składam serdeczne podziękowania Rodzicom za korzystanie z zasobów naszej Biblioteki, za przekazanie swoim dzieciom miłości do książki już od najmłodszych lat.

Lucyna Majka

Barbara, Alicja i Agnieszka Popielarz.

Daria Rospondek.

Justyna i Anita Toton.

Maria, Joanna i Mateusz Drelich.

„Komputer oknem na świat dla osób dorosłych z Podkarpacia”

Projekt unijny realizowany przez firmę OPTeam S&A z Rzeszowa

W dniach od 4 grudnia 2017 r. do 15 lutego 2018 r. w Bibliotece odbył się Kurs Komputerowy dla 10 osób z terenu Gminy Iwierzycy. W kursie mogły uczestniczyć osoby w wieku od 25 lat z wykształceniem co najwyżej średnim i po 50 roku życia bez względu na wykształcenie.

Obejmował: podstawy obsługi komputera, korzystanie z Internetu, poczta elektroniczna, MS Word, MS Excel oraz komunikatory.

Kurs trwał 108 godzin lekcyjnych i zakończył się egzaminem oraz uzyskaniem Certyfikatu.

Bardzo serdecznie dziękujemy Firmie OPTeam za możliwość skorzystania z Kursu oraz Panu Damianowi Leśniakowi z Rzeszowa za profesjonalne i rzetelne jego przeprowadzenie. Wszystkim korzystającym dziękujemy za udział.

„Niech pożywienie będzie lekarstwem, a lekarstwo pożywieniem”,

Hipokrates

Polskie Centra Dietetyczne PROJEKT ZDROWIE to nowa jakość dietetyki!

W dniu 19 marca 2018 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Iwierzycach odbyło się spotkanie z panią Małgorzatą Knich dietetykiem z Polskiego Centrum Dietetycznego Projekt Zdrowie w Ropczycach oraz panią Elżbietą Rokosz, które w przedstawionej prezentacji multimedialnej starały się przekonać odbiorców o tym, że to żywienie ma wpływ na każdy aspekt funkcjonowania naszego organizmu, jesteśmy tym co jemy i od tego w ogromnej mierze zależy długość i jakość naszego życia. W spotkaniu wzięło udział 30 osób z terenu Gminy Iwierzycy, które mogły skorzystać z konsultacji na temat zdrowego stylu życia oraz dokonać analizy składu ciała.

„Jesteśmy ludźmi z pasją i wieloletnim doświadczeniem w branży dietetycznej. Naszą misją jest rzetelna pomoc na najwyższym poziomie, dlatego nasza oferta jest zawsze indywidualnie dopasowana do każdej osoby, która szuka pomocy z zakresu szeroko rozumianej dietetyki. Pracujemy na autorskim systemie dietetycznym,

stworzonym przez wykwalifikowaną kadrę dietetyczną. Nasze diety, plany żywieniowe i zalecenia opracowywane są przez osoby kierunkowo wykształcone, z ogromnym doświadczeniem zawodowym, dla których dietetyka jest prawdziwą pasją.

Prowadzimy kuracje odchudzające, wspieramy osoby z problemami zdrowotnymi, pod okiem dietetyka prowadzone są kuracje dopasowane do indywidualnych potrzeb naszych pacjentów są to m. in. zaburzenia hormonalne, nadciśnienie, cukrzyca, prowadzimy również kobiety w ciąży, w okresie karmienia i menopauzy oraz dzieci. Przekonaj

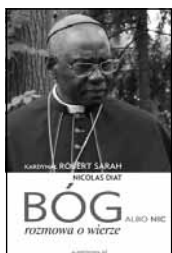
się sam, jak zmiana nawyków żywieniowych może polepszyć Twoje zdrowie, samopoczucie i odbudować wiarę w siebie! Zapraszamy!”

Polskie Centrum Dietetyczne Projekt Zdrowie w Ropczycach, ul. Grunwaldzka 21, tel. 577 991 234.

Biblioteka poleca

Robert Sarah, Nicolas Diat, „Bóg albo nic”

Bóg albo nic. Nie ma pomiędzy.

Robert Sarah, kardynał o krystalicznych poglądach, nie boi się nazywać rzeczy po imieniu. Charakteryzuje się odwagą i prawością poglądów. Jest radykalny i pokorny. Żyje Ewangelią.

Jego niezachwiana wiara ma w sobie zapal pierwotnego Kościoła, bo w takim młodym Kościele Afryki wyrosła. Jest także naznaczona głęboką formacją, rozpoczętą przez francuskich misjonarzy duchaczy, a kontynuowaną na kolejnych etapach życia. Zdumiewająca ścieżka tego życia, pełna niespodziewanych zwrotów, była zawsze mówieniem „tak” wezwaniu Boga. Zaprowadziła go z malutkiej afrykańskiej wioski do Watykanu. Dziś kardynał Sarah jest jednym z najbliższych współpracowników papieża Franciszka.

W wywiadzie-rzecz przeprowadzonym u progu 2015 roku siedemdziesięcioletni kardynał opowiada o swoim życiu, by następnie przyjrzeć się Kościołowi i światu. Mówi o kolejnych papieżach, dostrzegając ich charyzmaty i główne linie działania. Dostrzega piękno człowieka i nie zgadza się na rezygnację z jego wielkości wynikającej z bycia stworzeniem Bożym, na obniżanie poprzeczki, na kompromis i wygodnictwo.

Jego ocena zjawisk zachodzących w świecie, z punktu widzenia zachodniej Afryki, zadziwia trafnością sądów. Globalizację nazywa nowym obliczem kolonizacji ubogich regionów. Nie waha się wskazać na wielkie niebezpieczeństwa zagrażające ludzkości odcinającej się od Boga. Nigdy jednak nie traci nadziei i optymizmu. Ufa Bogu i jest Mu wierny.

Najpiękniejsze strony wywiadu poświęcone są modlitwie. Kardynał jest zafascynowany duchowością benedyktyńską, kontemplacją, ciszą spotkania z Bogiem. Tysiące godzin modlitwy – jak sam mówi – zmieniły jego serce i dawały mu siłę.

Słowo kardynała Saraha wlewa w serce otuchę i pobudza do wiary. Takich właśnie pasterzy potrzebuje współczesny świat.

Opis Wydawnictwa Siostry Loretanek

Michał Olszewski, Piotr Zworski, „Męski dekalog”

Przychodzi taki moment, kiedy trzeba zawalczyć albo trzeba powstać po upadku, bo się zaryło głębia do tego stopnia, że bardzo boli. Brakuje nam umiejętności świętowania porażek. Nie umiemy się pozbierać.

Dwaj mężczyźni: pierwszy – ceniony rekolekcyjnik i były egzorcysta, który poznał oblicze zła i jeszcze większą moc dobra; drugi – ojciec, mąż, katolik, który zbudował dom, zasadził drzewo, ma dzieci i marzy o tym, by osiągnąć zbawienie. Wzięli na warsztat dekalog i postavili niepokojący temat: mężczyzna-katolik. Dwa światy, dwie odmienne drogi życiowe spotkały się w niezwykle wymianie życiowych doświadczeń. Jej efektem są konkretne odpowiedzi na twardo postawione pytania: jak prawdziwy facet może podnieść się po upadku? I czy naprawdę jest dla niego miejsce w Kościele?

KS. MICHAŁ OLSZEWSKI sercanin, rekolekcyjnik, ewangelizator, misjonarz miłosierdzia. Dyrektor Grupy Medialnej Profeto.

PIOTR ZWORSKI dziennikarz, od 15 lat żonaty, tato Filipa, Zuzi i Tomka.

Opis Wydawnictwa Esprit

Barbara Wachowicz, „Matki Wielkich Polaków”

Książka prezentuje sylwetki matek wybitnych Polaków od XVII do XX wieku. Są to: Teofila z Daniłowiczów Sobieska – matka Jana III Sobieskiego, Tekla z Ratomskich Kościuszkowa – matka Tadeusza Kościuszki, Barbara z Majewskich Mickiewiczowa – matka Adama Mickiewicza, Salomea z Januszewskich Słowacka – matka Juliusza Słowackiego, matka Fryderyka Chopina, Stefania z Cieciszowskich Sienkiewiczowa – matka Henryka Sienkiewicza, Józefa Kasprowiczowa – matka Jana Kasprowicza, Józefa Żeromska – matka Stefana Żeromskiego, Maria Kossakowa – matka Lilki Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Stefania z Zielińczyków Baczyńska – matka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. Portrety bohaterki, Autorka kreśli w oparciu o autentyczne dokumenty, korespondencję, literaturę, wspomnienia, wskazuje rangę dziedzictwa matek w charakterze, psychice czy twórczości genialnych synów. Wizerunek wielu matek ukazany jest właśnie oczyma dzieci. W tle pojawiają się także ojcowie (np. Jakub Sobieski, Euzebiusz Słowacki czy Stanisław Baczyński).

Opis Wydawnictwa Muza

Richard Paul Evans, „Drzwi do szczęścia”

Chcesz coś zmienić w życiu, ale nie wiesz, jak zacząć?

Idea czworga drzwi pomoże ci odnaleźć własną drogę do szczęścia.

Czworo drzwi to cztery proste zasady, które pokażą ci, że nawet drobne czynności mogą być początkiem wielkiej zmiany, a tym, co najbardziej nas ogranicza, jest nasz sposób myślenia i brak wiary we własne możliwości.

Richard Paul Evans odkrył znaczenie tych zasad, gdy sam stanął na życiowym rozdrożu. Dziś jest autorem bestsellerów i znanym mówcą motywacyjnym, który przemawiał w Białym Domu i w szkolnych salach, przed zwykłymi ludźmi i politycznymi liderami. Jego książki zainspirowały miliony ludzi do zmian.

Uwierz, że każdy z nas może osiągnąć szczęście i spełnienie. Wystarczy tylko otworzyć im drzwi.

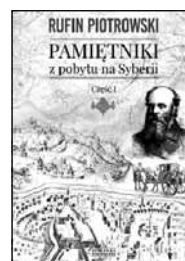
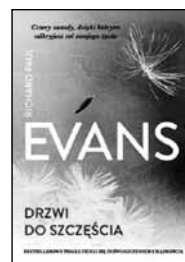
Opis Wydawnictwa Znak

Rufin Piotrowski, „Pamiętniki z pobytu na Syberii”, część 1

Rufin Piotrowski, przebywający na emigracji w Paryżu powstaniec listopadowy, wciąż nie porzucił myśli o wolnej Polsce. Z angielskim paszportem wraca potajemnie do kraju, żeby po raz kolejny podjąć próbę uwolnienia Ojczyzny z niewoli.

Z niewielką gotówką, ale za to z ogromnym zapalem wyrusza w pełną trudów i niebezpieczeństw wędrówkę z Paryża – między innymi przez Wiedeń, Peszt i Kołomyję – do Kamieńca Podolskiego. Tu organizuje antycarską konspirację, za co zostaje skazany i osadzony w więzieniu w Kijowie, a następnie zesłany na dożywotnią katorgę pod syberyjski Omsk.

Pamiętniki... są przejmującym świadectwem niezwykłego poświęcenia, oddania życia walce o Polskę i ogromnej tęsknoty za wolną Ojczyzną.

Opis Wydawnictwa Znak

Jasełka 2018

Jasełka to widowisko o charakterze religijnym, które tworzy magiczną atmosferę świąt Bożego Narodzenia. Tradycyjnie organizowane są przeważnie w kościołach, szkołach i domach kultury.

Jasełka bawią, uczą, integrują i pozwalają rozwijać zdolności artystyczne, towarzyszy im również śpiewanie kolęd.

Tradycją naszej gminy są coroczne przeglądy jasełek przygotowane przez uczniów pod opieką nauczycieli. Nie inaczej było w tym roku. 14 stycznia w sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury w Wiercanach zaprezentowały się 3 grupy ze Szkół Podstawowych: Bystrzycy, Nockowej i Iwierzycy. Publiczność po raz kolejny mogła przeżyć historię Maryi i Józefa szukających miejsca do schronienia, którzy po bezowocnych poszukiwaniach zdecydowali się przenocować w stajni. Jednak to do nich i do małego Jezuska przybyli tak honorowi goście jak trzej mędrcy i złożyli dzieciątku pokłon.

Całość przedstawień pokazywała scenki z życia nowonarodzonego dzieciątka, pasterszy, mędrców, dzieci oraz aniołków, przeplatana była kolędami i pastorałkami. Ogromne zaangażowanie młodych aktorów, nauczycieli oraz rodziców opłaciło się, gdyż przedstawienia wywarły duże wrażenie i poruszenie. Natomiast dzieci miały możliwość uczestniczenia w tradycji, a także mogły zaprezentować swoje umiejętności artystyczne i wokalne.

Wszystkim zaangażowanym w kultywowanie tej pięknej tradycji bożonarodzeniowej należą się słowa uznania. Wspólnie spędzony czas i przekazywanie tradycji jest tym, co zostanie zachowane w naszej pamięci. Przekazywanie z pokolenia na pokolenie treści kultury, zawsze będzie uznane przez zbiorowość za społecznie doniosłe dla jej współczesności i przyszłości. Występujące grupy otrzymały nagrody w postaci talonów ufundowane przez GOK oraz słodkie zakupione przez Radnych Gminy Iwierzycę Czesławę Goleisz, Irenę Toś i Mariusza Roga.

W tym dniu również wręczono nagrody za konkurs Szopek Bożonarodzeniowych. Komisja w składzie: Bogusław Mucha – Wójt Gminy Iwierzycy, ks. Ryszard Polański – Proboszcz Parafii Nockowa, Stefania Michalek – Wojewódzka Wiceprzewodnicząca Kół Gospodyń Wiejskich

Bystrzyca

Iwierzycy

Nockowa

oraz Janina Stręk – Przewodnicząca KGW w Sielcu Podlasku nagrodziła następujące osoby: Patrycja i Agnieszka Wszolek z Będzienicy, Jakub Fafara ze SP w Bystrzycy, Sylwester Niemczyk ze SP w Iwierzycach. Nagrody – talony – ufundował Wójt

Gminy oraz paczki mikołajkowe – GOK Wiercany.

Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom przeglądu, a zwycięzcom wygranych szopek gratulujemy.

Ewa Klimek

Od lewej: Bogusław Mucha, Sylwester Niemczyk, Patrycja Wszółek, Jakub Fajfary, Marta Zdziebło.

Od lewej: Marta Zdziebło, Eстера Ostrowska, Aleksandra Przywara, Halina Ostrowska z uczniem, Agnieszka Bratek i Dorota Pazdan z uczniem, Mariusz Róg, Jolanta Duda z uczniem, Irena Toś, Czesława Goleś.

Praca Jakuba Fajfary.

Praca Patrycji Agnieszki Wszółek.

Praca Sylwestra Niemczyka.

Spotkanie świąteczno-noworoczne

*Dlaczego jest święto Bożego Narodzenia?
Dlaczego wpatrujemy się w gwiazdę na niebie?
Dlaczego śpiewamy kolędy?*

*Dlatego, żeby się uczyć miłości do Pana Jezusa.
Dlatego, żeby podawać sobie ręce.
Dlatego, żeby się uśmiechać do siebie.
Dlatego, żeby sobie przebaczać.*

ks. Jan Twardowski

Łamanie się opłatkiem jest jednym z najpiękniejszych tradycji bożonarodzeniowych. Większość z nas nie zdaje sobie jednak sprawy z sensu i pochodzenia tego starego zwyczaju.

Kiedy składamy sobie życzenia łamiąc się opłatkiem, dzielimy się sercem i miłością. W dzisiejszych czasach organizuje się spotkania opłatkowe w szkołach, urzędach – dobrze, że tak się dzieje, bo tam gdzie dzieli się dobro, płyną dobre słowa, ale chodzi

przede wszystkim o to, by opłatkiem dzielić się w kręgu osób sobie bliskich, by nagromadzone – czasami przez cały rok – trudności „przełamać” wraz z opłatkiem. Okres Bożego Narodzenia sprzyja spotkaniom świąteczno-noworocznym. I tak też było w dniu 11 stycznia 2018 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Wiercanach gdzie spotkały się Panie z Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Iwierzycy oraz zaproszeni goście, a byli to min.: Przewodniczący Rady Gminy Ryszard Pazdan, Wójt Bogusław Mucha, Proboszcz Parafii Nockowa ks. Ryszard Polański, Wojewódzka Wiceprzewodnicząca Kół Gospodyń Wiejskich w Rzeszowie Stefania Michalek, Prezes WZRKiOR w Rzeszowie Mieczysław Bochenek. Wszystkich zgromadzonych na sali serdecznie przywitała Dyrektor GOK pani Marta Zdziebło. Nie zabrakło życzeń i ciepłych słów skierowanych do pań oraz organizatorów imprezy przez zaproszonych gości. Głos zabrała również Przewodnicząca Gminna KGW w Iwierzycach Irena Toś dziękując wszystkim paniom z Kół za współpracę. W części artystycznej wystąpili uczniowie ze SP w Iwierzycach z przedstawieniem jasełkowym, a Chór mieszański „WierCantus” śpiewał kolędy. Po wspólnej modlitwie poprowadzonej przez ks. Proboszcza i po przełamaniu się opłatkiem zebrani zasiedli do suto zastawionych tradycyjnymi potrawami wigilijnymi stołów. Wieczór upłynął w miłej atmosferze przy wspólnym kolędowaniu i rozmowach. W tak dobrym nastroju można było delektować się smakołykami, które przygotowały Panie z KGW w Będzienicy za co serdecznie im dziękujemy.

Za rok zapraszamy na kolejne spotkanie.

Ewa Klimek

Dzień Kobiet

W sobotę 10 marca br. w GOK-u świętowaliśmy Międzynarodowy Dzień Kobiet. Organizatorami imprezy byli: wójt Gminy Iwierzycze, Gminna Przewodnicząca KGW, Gminny Ośrodek Kultury w Wiercanach oraz w tym roku KGW w Wiśniowej, które zajęło się przygotowaniem smakołyków. Co roku inne Koło Gospodyń Wiejskich z terenu naszej gminy dba o stronę kulinarną podczas tych spotkań.

Wszystkich zgromadzonych przywitała Marta Zdziebło – dyrektor GOK, głos także zabrał przewodniczący Rady Gminy – Ryszard Pazdan. Po krótkim wstępie nadeszła pora na występy sceniczne.

W tym roku były to dwa skecze kabaretowe przygotowane przez ochotników – amatorów. Pierwszy skecz nosił nazwę „Typowa Kobieta” z repertuaru kabaretu Smile. W role na scenie wcielili się: Janusz Majka – sołtys Olchowej, Paweł Ignas – radny z Iwierzyc oraz Leszek Chmiel – radny z Wiercan. Drugi skecz był inicjatywą pracowników GOK: Wojciecha Bochnaka i Zbigniewa Skworca, którzy napisali własny scenariusz, sami też wcielili się w role, zajmując się jednocześnie reżyserią. Akompaniował na pianinie Dawid Gnacek, a ogromną pomoc przy

strojach i później na scenie okazała Agnieszka Charchut – również pracownik GOK. Obie inscenizacje zebrały gromkie brawa, a przede wszystkim wywołały salwy śmiechu i radość na twarzach widzów.

Po sporej dawce humoru nadszedł właściwy moment aby oficjalnie otworzyć „Wystawę Ikon” Marii Nowak i Aleksandry Michalskiej, która gościła w naszych progach w dniach od 10.03 do 19.03. Obie autorki prac zabrały głos, a później wraz z przewodniczącym Rady Gminy Ryszardem Pazdanem, radnym powiatowym – Ryszardem Filipkiem oraz dyrektorem GOK Martą Zdziebło zaprosiły do obejrzenia tych rzadkich dzieł sztuki sakralnej. Ikonopisarstwo staje się coraz bardziej popularne dzięki międzynarodo-

wym warsztatom organizowanym w Klasztorze Braci Mniejszych Kapucynów w Sędziszowie Młp.

Po części oficjalnej nadeszła pora na wspólne biesiadowanie, rozmowy i miłe spędzanie czasu w kobiecym gronie. Warto dodać, że wszystkie panie zgromadzone na Spotkaniu otrzymały czekolady od Ryszarda Pazdana, zaś wszyscy panowie otrzymali również po słodkim upominku od Ireny Toś – Gminnej Przewodniczącej KGW, ponieważ 10 marca to od niedawna Dzień Mężczyzn.

Wszystkim, którzy zaangażowali się w organizację imprezy składamy gorące podziękowania, zaś wszystkim Paniom i Panom z okazji ich świąt składamy jeszcze raz najserdeczniejsze życzenia.

Zbigniew Skworzec

Ferie zimowe w GOK

Wszystko co dobre, kończy się zazwyczaj szybko. I tak minęły dwa tygodnie ferii zimowych w naszej gminie.

Choć mroźna zima nie zawsze sprzyjała wyjściu w teren, to niezależnie od pogody plan ferii organizowanych w Gminnym Ośrodku Kultury zakładał wiele atrakcji poza placówką.

W dniach 31 stycznia i 1 lutego 2018 r. zorganizowane zostały wyjazdy do Fabryki Czekolady oraz Fly Parku w Rzeszowie. Na warsztatach w Fabryce Czekolady można było dowiedzieć się jak powstaje czekolada, odlać własną tabliczkę i samemu ją udekorować. I tutaj odnaleźli się prawdziwi artyści tworząc czekolady w najróżniejszy sposób.

Po słodkiej przygodzie, aby wyładować energię, dzieci udały się do świata trampolin Fly Park. Dobra zabawa, uśmiech na twarzy i pozytywna energia nie opuszczały wszystkich nawet na sekundę.

W dniach od 5 do 7 lutego 2018 r. przygotowaliśmy wiele atrakcji, podczas których każdy mógł znaleźć coś ciekawego dla siebie. W programie zajęć manualnych były min.: pokaz modeli plastikowych i kartonowych, wyklejanie budowli z zapalek – zainteresowanych modelarstwem zapoznał uczeń Gimnazjum Igor Patro. Natomiast wyszywanie haftem krzyżkowym, a także robótki szydełkowe pokazały nam panie Barbara Przywara oraz

Kinga Pilch. Dla bardziej wysportowanych zaprosiliśmy Przemysława Pyrdka – piłkarza Cracovii Kraków wypożyczonego tymczasowo do Resovii Rzeszów. Spotkanie to cieszyło się dużym zainteresowaniem, tym bardziej, że podczas rozgrywek można było otrzymać nagrody.

Atrakcją było wyjście do Środowiskowego Domu Samopomocy w Wiercanach na warsztaty ceramiczne. Pobudziły one wyobraźnię i kreatywność młodych artystów, którzy starannie i z wielką cierpliwością wykonywali swoje małe dzieła sztuki. Podczas zajęć plastycznych, gdy mali uczestnicy przelewały na kartki pomysły na „Swoje wymarzone ferie”, starsi prowadzili rozgrywki w tenisa stołowego i piłkarzyki. W ostatni dzień ferii odbyła się zabawa karnawałowa pt: „Baśniowy świat”.

Ferie dobiegły końca, jednak nie ma powodu do smutku, ponieważ zostały piękne wspomnienia, a gdyby ferie trwały cały rok, nie docenilibyśmy ich w pełni, bo coś co mamy na co dzień, nie jest tak pożądane jak rzadkość. Duże zadowolenie uczestników po raz kolejny było dla nas organizatorów potwierdzeniem dobrze spełnionego obowiązku.

Ewa Klimek

XXVI Dzień Seniora

11 lutego 2018 r. obchodziliśmy Dzień Seniora w Gminie Iwierzycy. Tradycyjnie obchody rozpoczęły się Mszą św. w intencji Seniorów o godzinie 11:00 w Kościele Parafialnym w Nockowej. Dalsza część odbywała się od godziny 15:00 w sali widowiskowej GOK w Wiercanach.

Zgromadzonych gości powitali: p. Marta Zdziebło – dyrektor GOK oraz wójt gminy – Bogusław Mucha. Następnie Seniorzy wysłuchali prelekcję nt. bezpieczeństwa w ramach akcji prowadzonej przez Komendę Powiatowej Policji w Ropczycach. Głos zabrał również p. Dariusz Kaznecki – Powiatowy Rzecznik Konsumentów ze Starostwa Powiatowego w Ropczycach odnosząc się do kwestii bezpieczeństwa zakupów.

Po wykładach nadeszła pora na poczęstunek, a wszystkim zgromadzonym błogosławieństwa udzielił ks. prałat Aleksander Śmietana. Po uczcie dla ciała, przyszedła pora na coś dla ducha. Na scenie kolejno występowały zespoły tańca nowo-

czesnego z GOK w Wiercanach prowadzone przez p. Dorotę Siewierską-Franczyk, chór „WierCantus” pod batutą p. Karoliny Kosak prezentując repertuar biesiadny, także z towarzyszeniem Kapeli Wiercańskiej oraz Zespół Folkowy „Ziomki” z Woli Złobieńskiej.

Chór „WierCantus” obchodził w tym roku swoje drugie urodziny, z tej też okazji na scenie pojawił się tort urodzinowy, a wszyscy zgromadzeni odśpiewali tradycyjne „Sto lat” – gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów!

W końcu na sali rozległy się dźwięki zainicjowane przez Kapelę Wiercańską zachęcające gości do wyjścia na parkiet. Jak się okazało na chętnych nie trzeba było

długo czekać i Seniorzy ochoczo ruszyli w tany. Jak co roku wybierano najpiękniej tańczącą parę i tym razem laureatami zostali Elżbieta i Hieronim Grobelni z Nockowej, którzy przez rok będą w posiadaniu pamiątkowych kotyliionów. Uhonorowano również najstarszych obecnych Seniorów, którymi byli p. Maria Ochał oraz p. Stanisław Worek.

Tańce, śpiewy i wspólne rozmowy przeciągnęły się do godzin nocnych, a po zakończonej imprezie uśmiechnięci i zadowoleni Seniorzy obiecywali, że za rok ponownie nas odwiedzą. Warto dodać, że podczas Dnia Seniora odbyło się losowanie publikacji Józefa Ambrozowicza pt. „Tamten pejzaż”. Wśród wylosowanych byli: Irena Piżyńska, Maria Luśtyk, Stefania Wszolek, Eugeniusz Charchut, Stanisław Worek, Zbigniew Motyka, Stanisław Marć, Henryk Magdoń, Czesław Gratkowski, Jan Woźnik. Publikacja została zakupiona przez wójta gminy – Bogusława Muchę. Serdecznie dziękujemy za przybycie droгим Seniorom w imieniu organizatorów, a my jako GOK życzymy zdrowia, uśmiechu, radości i mówimy – DO ZOBACZENIA!!!

Zbigniew Skworzec

Ikona jako modlitwa

W dniach od 10 do 19 marca br. w Gminnym Ośrodku Kultury w Wiercanach można było oglądać wystawę ikon. Zaprezentowane ikony to prace pani Marii Nowak i pani Aleksandry Michalskiej. Otwarcie wystawy miało miejsce w sobotę 10 marca podczas Gminnego Dnia Kobiet.

Maria Nowak – mieszka w Zagorzycach. Malowanie nie było jej obce już od dzieciństwa. Ukończyła jednak studia inżynierijno-techniczne w Krakowie na Akademii Rolniczej – Wydział Leśny. Nigdy jednak nie rozstawała się z pędzlem na dłuższy czas. Wrażliwość na przyrodę doprowadziła ją do głębszej refleksji nad życiem, przemijaniem i wiarą w ich Twórcę. To również skłoniła ją do głębszego

rozwoju życia duchowego i w ten sposób ikona sama ją odnalazła. Mieszka w wymarzonej miejscowości pośród pięknej przyrody, która jest nadal jej inspiracją do malowania i pisania ikon. Ma tam swoją autorską galerię, do której serdecznie zaprasza.

Aleksandra Michalska – jest rodowitą sędziszowianką. Tam pobierała naukę w Szkole Podstawowej i Liceum Technik Plastycznych. Jej fascynacja wizerunkami świętych miała początek od poznania Braci Michała Drausa i Marcina Świadera. To pod ich wpływem stopniowo zmieniało się jej wnętrze – co jest nierozdzielne z two-

żeniem ikon. Jest to proces powolny, stopniowy. Rokrocznie bierze udział w warsztatach gdzie zgłębia umiejętności warsztatowe jak również pogłębia znajomość o życiu, działalności, cierpieniu, śmierci postaci biblijnych. Prezentowane prace są wynikiem jej wewnętrznej przemiany.

Poprzez ikonę człowiek bezpośrednio dotyka świata duchowego. Jest ona niczym Ewangelia, ma za zadanie pomóc w uświęceniu i prowadzić człowieka do osiągnięcia zbawienia wiecznego. Ikona ma zesłać łaskę potrzebną człowiekowi w codziennym życiu i zaprowadzić go na właściwą drogę. Pomaga nam w rozmowie z Bogiem żyjącym w swoich świętych. Ikona nie rozprasza lecz skupia na modlitwie. Dlatego tak spokojnie i bezpiecznie czujemy się w pomieszczeniu gdzie są ikony.

Wystawa przyciągnęła zarówno osoby zainteresowane zgłębieniem tematu ikon jak i te, które z ikoną zetknęły się po raz pierwszy. Wszystkich zaskoczyła uroda i różnorodność prac, a także atmosfera sacrum bijąca od ikon. Osoby zwiedzające podzieliły się na dociekliwe, czego doświadczyli niektórzy dyżurujący i kontemplujące, ceniące przeżywanie duchowej rzeczywistości samotnie.

Ewa Klimek

Aleksandra Michalska przed wejściem na wystawę.

Tworzenie daje radość

Potrzeba twórczego działania jest zakorzeniona w każdym z nas. Najważniejszym aspektem pracy twórczej jest nie sam wytwór ale proces jego tworzenia. Czy malujemy pisanekę, tkamy gobelin, rzeźbimy czy chociaż sami narysujemy obrazek cieszymy się z mocy sprawczej swoich dłoni.

W pracy z osobami niepełnosprawnymi to właśnie budowanie krok po kroku efektu końcowego jest najistotniejsze. To co jest na finiszu nie zawsze nas zadowala ale nie jesteśmy w stanie odmówić sobie odczucia satysfakcji z podejmowanych działań.

Pracując od ponad dziesięciu lat z osobami niepełnosprawnymi można zaobserwować jaki wpływ ma na ich rozwój obcowanie ze sztuką i kulturą. Angażowanie w projekty plastyczne i muzyczne daje poczucie pełnoprawnego uczestniczenia w tym co nas otacza na co dzień. Praca w placówce Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną nieustannie dostarcza bodźców do kreatywnego działania.

Współpracujemy z licznymi instytucjami i placówkami edukacyjnym. Uczestnicy Naszego ośrodka brali udział w warsztatach plastycznych organizowanych

przez Szkołę Podstawową w Boreczku. Obejrżeli „Jasełka” przygotowane przez uczniów tej szkoły i wspólnie zjedli wigilię. Nasz Ośrodek od lat współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Wiercanach. Podczas corocznej edycji Ferii z GOK nasi uczestnicy mieli okazję pochwalić się swoimi talentami plastycznymi i instruktorskimi prowadząc warsztaty ceramiczne z dziećmi. Postawienie się w takiej roli wiązało się z przełamywaniem wielu barier szczególnie u osób z niepełnosprawnością. Efekt był jednak znakomity, uczestnicy podoleli wyzwaniu i bez problemu wprowadzili dzieci w tajniki pracy w glinie. Prace wykonane na warsztatach można było oglądać na wystawie w GOK w Wiercanach.

W związku ze zbliżającymi się Świątami Wielkanocnymi w pracowniach plastycznych aż wrzało od pomysłów. Powstało mnóstwo pięknych prac plastycznych:

stroików świątecznych, wazonów i pater z ceramiki. Nasze dokonania można oglądać na wystawie w GOK Wiercanach i na kiermaszu świątecznym w MGOK w Sędziszowie Młp. Jednocześnie zapraszamy do oglądania naszych dokonań na stronie internetowej: www.psonisedziszowmlp.pl.

Z okazji zbliżających się Świąt Zmartwychwstania Pańskiego Zarząd, uczestnicy i pracownicy PSONI Koło w Sędziszowie Młp. pragną złożyć wszystkim czytelnikom szczerze życzenia pokoju, wiary i miłości. By nadchodzący czas był wypełniony spotkaniami z rodziną i odpowiedzialnością, który doda sił i zmotywuje do podejmowania kolejnych wyzwań, a nadchodząca wiosna wypełni słońcem nasze życie osobiste i zawodowe.

Wesołego Alleluja!

Anna Kliś-Czarnik

Wiosna

Dzień dłuższy od nocy, światło bierze górę. Przychodzi czas zbudzić naturę. Wiosną wszystko zaczyna żyć, wszystko się zmienia. Ptaki zaczynają swoje pienia.

Sikorki swoje ci-ci-ba śpiewają, wiosnę przyzywają, jak skowronek nutką zadzwoni, to wiosnę widać jak na dłoni. Na Zwiastowanie bocian też na gnieździe stanie. Iwa okryła się aksamitno-żółtymi baziami, a pszczoły bzykają i pyłek z iwy zbierają. Słodki zapach podbiału czuje się wkoło, jest wesoło. Jeszcze senny kwiat wiosenny, szeroko otwiera swe oko i patrzy w niebo wysoko. Słońce się doń uśmiecha i idzie dla człowieka pociecha wkoło jest zieleń – kolor nadziei. Wyfruw wiosna z każdego ukrycia... a na zegarze ziemi znów jest radość życia. Już na rezurekcję biją dzwony, niech będzie Zmartwychwstały pochwalony, triumfujący, wiosniący, jak grają weselem organy.

Symbole wielkanocne

Palma – to symbol liści prawdziwych palm. Oznaczają one radość, triumf, zwycięstwo nad pokusą, śmiercią i grzechem. Symbolizują też życie wieczne i zmartwychwstanie. Jest to pamiątka wjazdu Jezusa do Jerozolimy. Najważniejszą uroczystością kościelną Niedzieli Palmowej są procesje z palmami. Już w IV wieku, procesje te jako pierwsi obchodzili chrześcijanie jerozolimscy. Później w V i VI wieku przyjęły się w całym kościele zachodnim. Sam zaś obrzęd święcenia gałązek zielonych, czyli palm wielkanocnych, wprowadzono do liturgii Niedzieli Palmowej w XI wieku. Palmy polskie najczęściej przypominają smukłe, pionowe bukiety, różnej wysokości. Tradycyjnie powinny się w nich znaleźć gałązki wierzbowe obsypane baziami. Wierzba w naszej tradycji uważana jest bowiem za roślinę miłą życiu, ponieważ rośnie w najgorszych nawet warunkach, łatwo się przyjmuje. Do palmy wkłada się też szuwar czyli bagniatka (kłosy tataraku i wiechy trzciny). Wierzba miała zabezpieczać przed złymi mocami, wypędzać choroby, chronić przed pożarem. Wierzbową gałązką rzucona pod wiatr „potrafiła” odpędzić burzę. Do palm wkłada się rośliny tzw. wiecznie zielone, a to: bukszpan, borówka leśna, barwinek, cis, którym to ludowa medycyna przypisuje właściwości lecznicze i dobroczynne. Całość przybiera się kolorowymi suszonymi lub sztucznymi kwiatami i wstążeczkami. W palmie też nie może zabraknąć gałązek leszczyny z baziami. Na szczycie takiej palmy umieszcza się też krzyżyk zrobiony z leszczyny. Palmy mogą mieć wysokość nawet do 15 metrów (Rabka,

Podegrodzie, Tokarnia). Po procesji organizowane są konkursy na najładniejszą palmę. Część palm zostawała w kościele i służyła do dekoracji Grobu Pańskiego. Z palmą po przyjeździe do kościoła należało obejść wszystkie budynki gospodarskie: poglądzone nią zwierzęta domowe dobrze się chowały. Wniesiona do stodoły wypędzała wszelkie szkodniki. Z części palmy robi się krzyżyki i ustawia w rogach pól, by chroniły zasiewy. Ze spalonych palm popiół służy do posypywania głów w środę popielcową. Zaś owijk z palmy służy jako bicz do poganiania koni i bydła, a poświęcone baze były polykane – ochrona przed chorobami gądo. Wierzba symbol tęsknoty emigrantów za krajem.

Pisanka – to symbol radości, siły, nadziei, rodzącego się życia i płodności. Jajo symbolizuje chaos, zarodek, wszechświat, słońce, ziemię, odrodzenie, wierzone w jego szczególną moc przeciwdziałania złym duchom. Wkładano je go grobów, by oczyścić zmarłego i by jego duch nie błąkał się po świecie. Traktowane jest wyjątkowo bo dało początek wszystkiemu. W starożytności było przedmiotem kultu religijnego. Wierzone, że pierwowzorem małych jaj było jajo olbrzym, które wyszło z ust najwyższego Boga, dlatego też w świątyniach egipskich zawieszano jaja, które miały chronić od wszelkich nieszczęść. W Polsce, gdy po raz pierwszy wyprowadzano bydło w pole, na progu stajni kładziono jajo, które potem oddawano biednym z prośbą o modlitwę, by bydło dobrze się chowało, a krowy dawały dużo mleka. Gdy budowano dom, w każdy róg wkładano jajko na szczęście. Gdy wznoszono budowle mury, do zaprawy wapiennej dodawano rozbite jajka, które cementowały zaprawę. Tradycja święcenia jaj zrodziła się w średniowieczu w środowiskach klasztornych. W symbolice chrześcijańskiej jajko od początku było związane z Wielkanocą. Jak z spod skorupki jajka wykuwa się piskle, tak z grobu wychodzi Jezus. Od dawna też, ze względu na symbol życia, nadziei i wiary w życie po zagrobowe – było stosowane w kulcie zmarłych w pierwszych wiekach chrześcijaństwa. Bardzo stara jest tradycja malowania jaj – pisanek. W starożytnym Egipcie zdobiono jaja wizerunkami skarabeuszów, w Chinach zdobiono rysunkami ptaków i kwiatów. W Polsce ślady pisanek datowane są na X wiek (wykopaliska w Opolu). Wokół powstawania pisanek tradycja ludowa utrwaliła wiele legend opartych na wątkach ewan-

gelicznych: Matka Boska miała pisanek ofiarować Piłatowi, aby ofiarować od śmierci Jezusa. Pewien ubogi niósł kosz z jajami na sprzedaż, spotkawszy Jezusa niosącego krzyż pospieszył mu z pomocą. Wtedy jaja w koszu pokryły się wspaniałymi wzorami. Z kropel krwi Jezusa wylanej na Gólgocie powstały czerwone kraszanki, a lzy Maryi stojącej pod krzyżem zamieniły się w pisanek. Marii Magdalenie płaczącej przy grobie Jezusa ukazał się anioł i oznajmił, że Jezus żyje. Pobiegła do domu i zobaczyła, że wszystkie jaja zostały ubarwione na czerwono. Wysła więc na ulicę i rozdawała Apostołom głosząc radosną nowinę, wtedy jajka zamieniły się w ptaki. Świadczyć to miało, że przez śmierć i zmartwychwstanie Jezusa powstał na nowo żywot ludzki. Nazwy barwionych jaj pochodzą od sposobu w jaki zostały ozdobione i ufarbowane na jeden kolor noszą nazwę malonek, kraszanek lub byczków. Jeżeli na jednostajnym tle zostanie wyskrobany deseń to jest skrobanka, rysowanka. Jeżeli ozdobi je ornament różnokolorowy przy pomocy wosku i kilkakrotnym zanurzeniu w barwnikach to jest pisanka. Do pisania używano igły lub cienkiej rurki blaszanej zwanej dziadkiem. W rysunku pisanek znajdziemy motywy stałe, powtarzające się w całym kraju lub tylko w niektórych regionach co świadczy, że tradycja była przekazywana z pokolenia na pokolenie. Barwniki przygotowywano z roślin: żółty z cebuli, fioletowy z listków malwy, zielony z odwaru widłaków, kotek osiki z listków jemioli, młodego żyta, wywar zaprawiano alunem, czarny z bzu czarnego, czerwony z odwaru czerwcow. Wzory podsuwała sama przyroda i fantazja wykonującego pisanek. Wykonywały je najczęściej dziewczęta i młode mężatki. Wymagano jedynie czystości (brak miesiączki). Obdarowywano się pisanekmi nawzajem. Ofiarowanie pisanek pannie przez chłopca było równoważne z wyrażeniem miłości. Były wykupem dziewcząt przed polewaniem wodą w lany poniedziałek.

Baranek – wieździe prym w wielkanocnym koszyku. Symbolizuje zmartwychwstałego Jezusa. W pierwszych wiekach chrześcijaństwa składano go w ofierze. Baranki były wykonywane z masła, były pieczone z ciasta babkowego i dekorowane lukrem, teraz czekoladowe i cukrowe.

Zajac – symbolizuje wiosenną vitalność i płodność. W tradycji chrześcijańskiej także grzeszników, którzy odbyli pokutę. Najstarsze źródła przedstawiające zajac pochodzą z końca XVII wieku. Do Polski przybył zajac z Niemiec. Zajac podobnie jak wielkanocne jajko jest reliktem przedchrześcijańskich obrzędów związanych z zanoszonymi do pogańskich bóstw modłami o urodzaj. W niemieckich legendach powiązano oba symbole płodności w postaci zajaczka noszącego jajko. Zajac z naszego koszyka to też zapowiedź nadejścia

wiosny, z której cieszą się nie tylko zajęce ale i my wszyscy, wiążąc z nią różnorakie nadzieje. Wykonywany z masła, ciasta, czekolady, cukru.

Rzeżucha – zwyczaj jej wysiewania datuje się podobno od czasów Władysława Jagiełły. Jest symbolem wiecznie odradzającego się życia.

Owies – symbolizuje siłę życia (udaje się nawet na bardzo jałowych glebach).

Kurczak – jest symbolem powstania nowego życia, liczego potomstwa, szczęścia w miłości. Są śliczną ozdoba.

Tych symboli nie może zabraknąć w żadnym koszyczku ze święconką.

Mazurek orzechowo-piankowy

Składniki:

3 żółtka, 15 dag cukru pudru, 12 dag masła, 12 dag mąki pszennej, 25 dag orzechów włoskich.

Wykonanie:

Ucieramy na puch żółtka z cukrem dodając po kawałku masła. Do utartej masy dodajemy mąkę i zmielone orzechy. Łącząc składniki wyrabiamy jednolitą konsystencję ciasta. Błachę do mazurków układamy papierem do pieczenia i płatkami wafła. Na wafli kładziemy ciasto i wygładzamy nożem. 3 białka ubijamy z 8 dag cukru pudru na sztywną pianę. Pianą pokrywamy ciasto. Na pianie kładziemy półki orzechów włoskich. Mazurek pieczemy w średnio gorącym piekarniku, nie powinien się zbyt przypiec. Upiec na dwa dni przed świętami, by skruszał. Między orzechy wkładamy dobrze osączone konfitury (wiśnie, żurawina).

Babka puchowa

Składniki:

0,5 kg mąki pszennej, 7 dag drożdży, 10 żółtek, 15 dag cukru, 15 dag masła, kieliszek rumu, szczypta soli, 20 dag rodzynków.

Wykonanie:

25 dag mąki sparzyć wrzącym mlekiem i bardzo dokładnie rozetrzeć. Przykryć i schłodzić. Do schłodzonego ciasta dodać 7 dag drożdży wymieszać i odstawić do wyrośnięcia. 10 żółtek ubić z 15 dag cukru pudru na pulchny krem. Żółtka i resztę mąki dodać do wyrośniętego zaczynu i dobrze wyrobić. Ciasto odstaje od miski i ręki. Wówczas dodać 15 dag roztopionego masła, kieliszka rumu i szczyptę soli. Dokładnie wyrobić na końcu dodając rodzynki. Ciasto przełożyć do wysmarowanej masłem formy, przykryć i odstawić do wyrośnięcia. Gdy całkowicie wypełni formę piec w dobrze nagrzanym piekarniku od 50 do 60 minut (próba patyczka). Gdy ostygnie polukrować białym lukrem.

XYZ

Już teraz pomyśl o wakacjach!

Podróże to jedna z najprzyjemniejszych możliwości spędzania czasu. Wyjazdy, wycieczki i weekendowe wypadki zwykle zaliczamy do najcenniejszych momentów w życiu. Dzięki wozom nie tylko odpoczywamy od codziennych obowiązków i problemów, ale także zdobywamy nowe doświadczenia i poznajemy piękno świata.

Początek wiosny to najlepszy czas, aby zacząć myśleć o wakacjach. Dylemat związany z tym kiedy i jak zaplanować wymarzone wakacje najbardziej dotyczy rodzin z dziećmi. Dobra organizacja to gwarancja udanego wypoczynku.

Zaprosiliśmy na rozmowę Justynkę Schmeissner, aby wspominać ubiegłoroczne wakacje, które Justynka spędziła z tatą podróżując rowerem do... Austrii.

M.Z.: Justynko masz teraz 10 lat, uczęszasz do IV klasy SP w Bystrzycy. Rok temu zdecydowałaś się na spektakularny wyczyn – wiesz o czym mówię?

Justynka: Tak, o wyprawie rowerowej.

M.Z.: Jak wspominasz tak długą podróż rowerem?

Justynka: Nawet bardzo fajnie, byłam energiczna, nie męczyłam się... ale tata się męczył !!! Tata ze Mnie żartował „...Justyna może wrócimy do domu...” a Ja odpowiadałam „nie, nie jedziemy, ja chcę jak najszybciej dojechać na miejsce”. To był ulubiony żart taty co parę kilometrów, a Ja ciągle powtarzałam i utwierdzałam Go, że dojadę. Raz się zgubiłam, gdy tata poszedł do sklepu. Ja pojechałam dalej, ale Go nie widziałam, więc z płaczem wracałam, a tata już Mnie poszukiwał i wreszcie spotkał się – to było jeszcze na terenie Polski.

M.Z.: Czy planowałaś ten wyjazd z tatą, czyj to był pomysł twój czy taty, a może mamy?

Justynka: Tata marzył o tym od wielu lat i wreszcie powiedział że to zrobi, bo później będzie za późno. Więc Ja zaproponowałam, że może pojedzie z Nim i zrealizujemy to jego marzenie. Tata z mamą na początku mówili, że mogą nie dać rady, nie wytrzymam, że ktoś będzie musiał po Mnie przyjechać, ale ja Ich przekonywałam, że poradzę sobie. I tak tata podjął decyzję, że spróbujemy. Byliśmy umówieni w ten sposób, że gdybym w pewnym momencie nie dawała rady jechać dalej to mama po Mnie przyjedzie, a tata pojedzie dalej sam.

M.Z.: Oglądałaś mijające tereny czy skupiałaś się wyłącznie na jeździe?

Justynka Schmeissner obecnie.

Justynka: W zasadzie tata jechał i się rozglądał, a Ja chciałam się zatrzymywać i pooglądać. Pewnie sprawy Mnie bardzo zacięły: granice, stare pociągi, rzeczy i miejsca z wojny.

M.Z.: Co najbardziej utkwiło w twojej pamięci z tej podróży?

Justynka: Najbardziej zapamiętałam stary, zardzewiały pociąg, spotkałam też jezioro gdzie było co najmniej 9 łabędzi i na granicy takie okopy z otworami, gdzie w czasie wojny strzelali jak ktoś przekraczał granice.

M.Z.: Justynko, kogo zaskoczyłaś swoim przejazdem w Austrii?

Justynka: Zaskoczyłam babcię i dziadka, byli dumni, przytulali Mnie i całowali

M.Z.: Czy powtórzyłabyś ten wyczyn?

Justynka: Tak, planujemy nawet wyjazd w tym roku. Tata znalazł takie drewniane domki, gdzie możemy przenocować, hotele w których, możemy się przespać. Może w tym roku weźmiemy siostrę Dorotę.

M.Z.: Przywiozłaś do Polski bagaż wspomnień, jak przyjęli koleżanki i koledzy w klasie taką podróżniczkę?

Justynka: Normalnie.

M.Z.: Co chciałabyś powiedzieć osobom, które już teraz planują najbliższe wakacje.

Justynka: W zasadzie, zachęcałabym ich, aby pojechali na wakacje do Afryki, ale to raczej zimą (My z rodziną byliśmy w ubiegłym roku). Proponowałabym też wyjazd na rowerze tym, którzy mają siłę, a nie tym którzy nawet 10 km nie przejadą.

M.Z. Dziękuję Ci za rozmowę i życzę również szalonych wakacji.

Przypomnijmy jak wyglądała podróż Justynki i Christiana Schmeissner:

Na początek trzeba było zakupić rower wraz z całym niezbędnym wyposażeniem cyklisty. Plan zakładał pokonanie 1000 km trasy z Wiśniowej do okolic Salzburga w 11 dni. Nie był on jednak sztywno ustalony i dopuszczał zmiany w trasach, czy długości podróży (dziennie pokonywali od 60 do 100 km). Rodzicie zdawali sobie sprawę, że jest to ogromne wyzwanie dla 9-latki, toteż nie zdradzali nikomu planów, aby uniknąć nieprzyjemnych komentarzy. Rowerzyści wyruszyli w słoneczny poniedziałek jadąc raczej głównymi trasami z racji na to, że są bardziej wypłaskzone. Pan Christian zrezygnował z kierowania się nawigacją, gdyż prowadziła po atrakcyjnych ale trudniejszych, pagórkowatych trasach i terenach. Stwierdził, że mając w perspektywie wielodniową podróż wspinanie się po wzniesieniach było niepotrzebnym marnowaniem sił. Codziennie szukali kolejnego noclegu, czasem udało się znaleźć szybko, a czasem trzeba było przejechać jeszcze 2-3 godziny. Każdego dnia rozpoczynali jazdę gdy Justynka była do tego po prostu gotowa (miedzy 8 a 9 pobudka potem śniadanie i w drogę). Aby rowery były jak najlżejsze nie zabierali zbędnego bagażu, żywili się po drodze. Podczas całej podróży zdarzył się tylko jeden deszczowy dzień, gdy byli już w Czechach, na dodatek trafiła się wówczas ciężka, błotnista trasa. Pan Schmeissner słusznie stwierdził, że nie ma się co forsować i czas spędzili wspólnie w milej kawiarence. Po drodze podróżnicy spotykali się z sympatią, często też z niedowierzaniem, ale najczęściej napotkane osoby były zszokowane, że dzielna dwójka przejechała już tyle kilometrów i obrała sobie tak ambitny plan. Wysilek ojca i córki przyniósł skutek jakiego się spodziewali. Po 11 dniach podróży babcia w Austrii czule ścisnęła wnuczkę, a dzielna Justynka spędziła tam 2 miesiące wspaniałych wakacji.

Redakcja

Cud w Lanciano i Całun Turyński

Ludziom słabej wiary, wątpiącym lub niewierzącym w Eucharystię zostały dane bardzo czytelne znaki wzywające do nawrócenia, do wiary w rzeczywistą obecność Jezusa w Eucharystii.

Jednym z tych znaków jest cud w Lanciano, który stał się słynny w całym świecie od czasu, kiedy 4 marca 1971 r. ogłoszono wyniki kilkumiesięcznych badań naukowych postaci Ciała i Krwi przechowywanych od VIII wieku we włoskim mieście Lanciano.

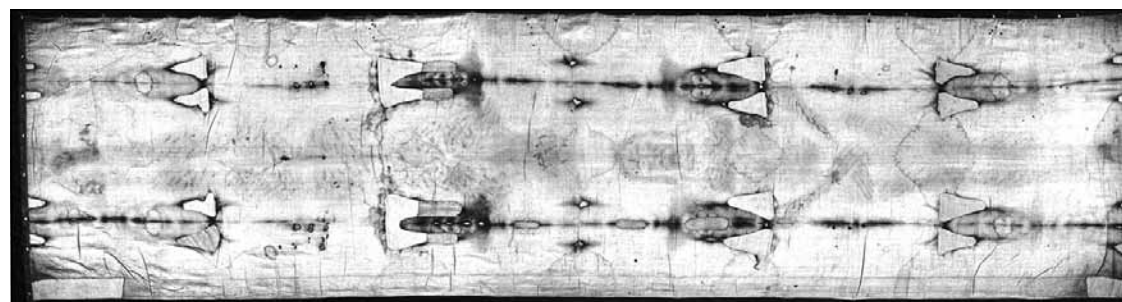
Historyczne źródła mówią nam o tym, że w połowie VIII wieku miało miejsce niezwykle wydarzenie w małym przyklasztornym kościele św. Longina.

kościół, w którym miał miejsce cud, stał się znanym sanktuarium, do którego tłumnie zaczęli napływać pielgrzymi. Święte postacie Ciała i Krwi przechowywano w specjalnym relikwiarzu. W miarę upływu wieków o Eucharystycznym cudzie zaczęły krążyć rozmaite legendy. Ojcowie Franciszkanie, którzy są kustoszami sanktuarium, postanowili sprawdzić wiarygodność kultu świętych postaci Ciała i Krwi Chrystusa. Badania trwały kilka miesięcy.

nej miłości Zbawiciela ofiarowanej nam w Eucharystii.

Trzeba w tym miejscu wskazać na inny fakt: naukowcy udowodnili, że na Całunie Turyńskim są ślady ludzkiej krwi grupy AB, a więc takiej samej jak krwi w Lanciano. Czyż nie jest to kolejny zdumiewający znak, wzywający do wiary w rzeczywistą obecność Jezusa w Eucharystii? Warto przypomnieć, że Całun Turyński, dzięki współczesnej nauce, stał się relikwią jedyną

w swoim rodzaju na świecie. Naukowcy, z prawie wszystkich dziedzin wiedzy, zaczęli badać Całun po jego pierwszej fotografii dokonanej w 1898 r. Wtedy odkryto ze zdumieniem, że obraz Człowieka ukrzyżowanego na Całunie jest doskona-

Otóż pewnego zakonnika, który tam mieszkał, nawiedzały przez długi czas bardzo ciężkie pokusy. Kiedy odprawiał Mszę św. miał wątpliwości, czy w czasie konsekracji chleb rzeczywiście staje się Ciałem Chrystusa, a wino Jego Krwią. Pewnego dnia rankiem, podczas odprawiania Mszy św., kiedy wypowiadał słowa konsekracji, ogarnęła go wątpliwość niezwykle silna i natrętna. I wtedy wypowiadając słowa: „To jest Ciało Moje... To jest Krew Moja...” zauważył, że z białej Hostii rzeczywiście spływa krew. Na widok tego, co się dokonało, oniemiały ze zdumienia i przerażenia, zakonnik w ekstatycznym milczeniu wpatrywał się w święte postacie Ciała i Krwi Pańskiej. W końcu strach ustąpił i jego serce przepełniła nieopisana radość. Po długim milczeniu, z twarzą rozpromienioną radością i mokrą od łez szczęścia, zwrócił się do wiernych uczestniczących we Mszy św. ze słowami: „Patrzcie, oto prawdziwe Ciało i Krew Pana naszego Jezusa Chrystusa, które uczynił widzialne dla mnie w tym celu, abym nie był już niedowiakiem lecz wierzącym”. Wieść o tym nadzwyczajnym wydarzeniu rozniosła się po całej okolicy. W krótkim czasie

Zakończone zostały 4 marca 1971 r. Wyniki były sensacyjne i znalazły się na pierwszych stronach włoskich gazet. Potwierdziły przekaz tradycji, że Hostia z VIII wieku jest ludzkim mięśnieniem sercowym bez żadnych śladów cięcia, co wyklucza przypuszczenie, że zostało wycięte jakimś człowiekiem. Stwierdzono z całą pewnością, że posiada w swoim składzie komórki ludzkiego mięśnia sercowego oraz wsierdzia i osierdzia, a także komórki układu nerwowego charakterystyczne dla mięśnia sercowego. W niewytłumaczalny sposób zachowało się również 5 bryłek skrzepniętej krwi. Badania wykazały, że jest to prawdziwa ludzka krew grupy AB. Tę samą grupę krwi znaleziono w zachowanym sercu – Hostii. Z naukowego punktu widzenia nie da się wytłumaczyć dlaczego Ciało i Krew przez dwadzieścia wieków nie uległy procesowi rozkładu i w tak doskonałym stanie zachowały się do naszych czasów.

Eucharystyczny cud w Lanciano jest znakiem szczególnego rodzaju, który wskazuje na żywą obecność Jezusa w Eucharystii. Jest to bardzo wymowny znak, który wzywa do wiary, do otwarcia serca na przyjęcie daru nieskończo-

nym negatywem fotograficznym. Opatrzność zachowała do naszych czasów tę bezcenną relikwię, aby w świetle dzisiejszej nauki ukazać jej niezwykłą wymowę. Ścisła metodologia naukowa wskazuje, że to lniane płótno jest naprawdę prześcieradłem pogrzebowym z Palestyny z czasów Chrystusa; że został w nie owinięty ukrzyżowany Człowiek o nadzwyczajnym pięknie i doskonałości fizycznej; że wyrok śmierci został na nim wykonany dokładnie w sposób opisany w Ewangeliach.

Słynny kryminolog z Zurychu, Max Frei, badając pyłki roślinne znajdujące się na płótnie, z precyzyjną dokładnością prześledził drogę jaką Całun przebył w ciągu wieków. Stwierdził, że Całun z całą pewnością pochodzi z Palestyny z czasów Chrystusa. Tak dokładnie odtworzył miejsca pobytu Całunu, że wytopił także pyłki ryżu uprawianego w starożytności tylko w rejonie Vercelli, gdzie Całun przechowywany był w zamku książąt Sabaudii. Max Frei był protestantem i przystępując do badań Całunu uważał, że jest on falsyfikatem, a jego kult – zabobonem i narzędziem Antychrysta, jakim jest Papież. W miarę postępowania badań, jego uprzedzenia ustąpiły miejsca tajemniczej pewności, głębokiemu szacunkowi i czci dla tej niezwyklej relikwii.

Obraz z Całunu ma szczególną moc oddziaływania i przemiany ludzkich serc. Zespoły amerykańskich naukowców przybyły do Turynu samolotem załadowanym aparaturą badawczą, aby zbadać Całun.

Uczeni odkryli, że odbicie jest trójwymiarowe i dokonało się przez pewnego rodzaju eksplozję potężnej energii i jej wygaśnięcia w ułamku sekundy. Czy nie jest to znak wskazujący na zmartwychwstanie? Przez chwilę, zanim życie powróciło do martwego ciała, jego obraz został na zawsze utrwalony na powierzchni płótna poprzez przypalenie wybuchem nieznannej energii. Z naukowego punktu widzenia o wiele łatwiej jest uznać autentyczność Całunu, niż uważać go za fałszerstwo, gdyż ów hipotetyczny fałszerz musiałby być geniuszem wyprzedzającym całą współczesną naukę i wiedzę, a to jest przecież niemożliwe.

Pierluigi Bollone, profesor medycyny sądowej z Turynu, ceniony uczony w skali międzynarodowej, który również nawrócił się badając Całun, uważa, że wskazuje on na wiarygodność opisów Męki w Ewangeliach. Jeżeli Ewangeliści nie oszukali nas tutaj, jeżeli zasługują na zaufanie historyka, to możemy rozszerzyć nasze zaufanie na wszystkie opisane w Ewangeliach wydarzenia z życia Jezusa. Argumenty przeciwników Całunu nigdy nie są oparte na obiektywnych naukowych badaniach, tylko pochodzą z założeń ideologicznych. Gdyby to był Całun przypisywany np. Juliuszowi Cezarowi, a nie Jezusowi, nie byłoby już nikogo, kto ośmieliłby się w to wątpić. Jezus jest i pozostanie „znakiem, któremu

sprzeciwiać się będą”, dlatego uznanie autentyczności Całunu domaga się opowiedzenia za Jezusem, uznawaniem Go za Boga, a to pociąga za sobą olbrzymie konsekwencje życiowe, zmianę życia, nawrócenie. To jest powód, dla którego wielu pozostaje obiektywnymi tylko w słowach, a w rzeczywistości ulega swoim uprzedzeniom. Według prof. Bollone, jeżeli ktoś, znając wyniki badań naukowych, twierdzi, że nie wierzy w autentyczność Całunu, to świadczy to o tym, że od początku postanowił w nią nie wierzyć. Jego zdaniem, wobec ogromu pozytywnych danych na-

ukowych, uzyskanych w różnorodnych dyscyplinach badań, ludzie zaprzeczający autentyczności Całunu powinni dostarczyć przekonujących argumentów do jej odrzucenia. Nie czynią tego, bo takich argumentów po prostu nie ma.

Odkrycie tej samej grupy krwi, na Całunie Turyńskim oraz w świętych postaciach cudu Eucharystycznego w Lanciano, jest znakiem wzywającym do nawrócenia, do wiary w Osobę Jezusa Chrystusa, który jest rzeczywiście obecny w tajemnicy Eucharystii.

Ks. Paweł Sikora

ZUS wysłała do przedsiębiorców listy z rozliczeniem konta

Część zadłużonych przedsiębiorców dostanie ważną wiadomość z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o stanie swojego konta. Właśnie ruszyła wysyłka listów. W województwie podkarpackim otrzyma je ponad 2,4 tys. podmiotów opłacających składki.

Rozpoczęto wysyłkę informacji do aktywnych płatników składek, którzy mają zadłużenie na koncie w ZUS. Ma to związek ze zmianami w sposobie opłacania i rozliczania składek, jakie weszły w życie

1 stycznia 2018 – czyli tzw. „e-SKŁADKA”. Obecnie wpłata na indywidualny rachunek składkowy w pierwszej kolejności pokrywa najstarsze zaległości.

W pierwszej kolejności listy z ZUS otrzymają przedsiębiorcy, opłacający za siebie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, których pierwsze wpłaty w nowym systemie rozliczyły się na zaległości. To dla nich ważna informacja, bo

ma wpływ na prawo do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (np. zasiłku chorobowego i macierzyńskiego). Zakład informował o konsekwencjach zadłużenia już od jesieni ubiegłego roku. Z listu dowiedzą się, w jaki sposób ZUS rozliczył wpłaty, które wpłynęły na ich indywidualne rachunki składkowe. Dostaną również informację o wysokości bieżącego zadłużenia – z czasu wysłania korespondencji.

Zasiłek opiekuńczy

Zasiłek opiekuńczy przysługuje Ci, jeśli jesteś objęty ubezpieczeniem chorobowym w ZUS, czyli:

- jesteś pracownikiem,
- jesteś członkiem rolniczej spółdzielni produkcyjnej i spółdzielni kółek rolniczych,
- wykonujesz pracę nakładczą,
- wykonujesz pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy-zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług albo współpracujesz z osobą, która wykonuje taką umowę, lub pracujesz na podstawie umowy uaktywniającej, np. jesteś nianią,
- prowadzisz pozarolniczą działalność lub współpracujesz z osobą, która prowadzi taką działalność,
- wykonujesz odpłatnie pracę, na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,
- odbywasz służbę zastępczą,
- jesteś duchownym.

Możesz skorzystać z zasiłku opiekuńczego, jeśli jesteś zwolniony od wykonywania pracy, bo musisz opiekować się:

- dzieckiem, które nie ukończyło 8 lat i wystąpiła jedna z następujących sytuacji:
 - nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły, do których Twoje dziecko uczęszcza,
 - konieczność izolacji dziecka z powodu podejrzenia o nosicielstwo choroby zakaźnej,
 - choroba niani (z którą masz zawartą umowę uaktywniającą, lub dziennego opiekuna, którzy opiekują się dzieckiem,
 - poród lub choroba Twojego małżonka lub rodzica Twojego dziecka, którzy stale opiekują się dzieckiem, a poród lub choroba uniemożliwia tę opiekę,
 - pobyt w szpitalu albo innej placówce leczniczej Twojego małżonka lub rodzica Twojego dziecka, którzy stale opiekują się dzieckiem;
- ♦ chorym dzieckiem,
- ♦ innym niż dziecko chorym członkiem rodziny.

Uwaga!

- Zamknięcie żłobka, przedszkola, klubu dziecięcego lub szkoły, do których uczęszcza Twoje dziecko jest nieprzewidziane, jeśli zostałeś o tym zawiadomiony w terminie krótszym niż 7 dni przed ich zamknięciem.
- Inny członek rodziny to: małżonek, rodzic, rodzic dziecka, ojczym, macocha,

teściowie, dziadkowie, wnuki, rodzeństwo oraz dzieci w wieku ponad 14 lat – pod warunkiem, że w czasie, kiedy się nim opiekujesz, jesteś z nim we wspólnym gospodarstwie domowym.

- Zasiłek opiekuńczy możesz otrzymać na: Twoje dzieci lub dzieci Twojego małżonka, dzieci przysposobione, dzieci przyjęte na wychowanie i utrzymanie (np. w ramach rodziny zastępczej).
- Zasiłek opiekuńczy otrzymasz niezależnie od okresu Twojego ubezpieczenia.
- Prawo do zasiłku mają na równi matka i ojciec dziecka. Zasiłek może otrzymać jednak za dany okres tylko jeden z rodziców, ten który wystąpi z wnioskiem o jego wypłatę.
- Zasiłek opiekuńczy przysługuje Ci, gdy nie ma innych członków rodziny, którzy mogą zapewnić opiekę. Nie dotyczy to opieki nad chorym dzieckiem w wieku do lat 2.
- Członkiem rodziny, który może zapewnić opiekę, nie jest osoba, która:
 - o jest całkowicie niezdolna do pracy,
 - o jest chora,
 - o nie jest sprawna fizycznie lub psychicznie za względu na swój wiek,
 - o prowadzi gospodarstwo rolne,
 - o jest pracownikiem, który odpoczywa po pracy na nocnej zmianie,
 - o prowadzi działalność pozarolniczą i nie może regulować czasu pracy w sposób dowolny (ma ustalone godziny pracy),
 - o nie jest zobowiązana do opieki na podstawie przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – jeśli odmawia sprawowania opieki.

Jeśli jako matka dziecka pobierasz zasiłek macierzyński i w czasie 8 tygodni po porodzie nie możesz opiekować się nowo urodzonym dzieckiem, to ubezpieczony ojciec dziecka albo inny członek najbliższej rodziny może otrzymać dodatkowy zasiłek opiekuńczy. Osoba ta musi przerwać zatrudnienie lub inną działalność zarobkową, aby zaopiekować się dzieckiem.

Dotyczy to sytuacji, w których:

- przebywasz w szpitalu lub innej placówce leczniczej i nie możesz osobiście opiekować się dzieckiem,
 - masz orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym i stan zdrowia uniemożliwia Ci sprawowanie osobistej opieki nad dzieckiem,
 - porzuciłeś dziecko.
- Dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 8 tygodni życia.

Zasiłek opiekuńczy nie przysługuje Ci za okres:

- w którym masz prawo do wynagrodzenia na podstawie przepisów szczególnych,

- w którym korzystasz z urlopu bezpłatnego lub urlopu wychowawczego,
- w którym jesteś tymczasowo aresztowany lub odbywasz karę pozbawienia wolności,
- objęty zwolnieniem lekarskim, w czasie którego pracowałeś lub wykorzystywałeś to zwolnienie niezgodnie z jego celem, co zostało stwierdzone w czasie kontroli.

Zasiłek przysługuje Ci nie dłużej niż przez:

- 60 dni w roku kalendarzowym, jeżeli opiekujesz się zdrowym dzieckiem do lat 8 lub chorym dzieckiem do lat 14, albo
- 14 dni w roku kalendarzowym, jeżeli opiekujesz się dzieckiem w wieku ponad 14 lat lub innym chorym członkiem rodziny.

Łączny okres wypłaty zasiłku opiekuńczego nie może przekroczyć 60 dni w roku kalendarzowym. Nie zależy on od liczby osób uprawnionych do zasiłku, liczby dzieci lub członków rodziny, którzy wymagają opieki.

Okres pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego nie jest wliczany do limitu 60 i 14 dni w roku kalendarzowym.

Miesięczny zasiłek opiekuńczy wynosi 80% podstawy wymiaru zasiłku. Wypłaca się go za każdy dzień, w którym sprawujesz opiekę, również za dni ustawowo wolne od pracy.

Masz 7 dni na dostarczenie płatnikowi zasiłku lub płatnikowi składek zwolnienia lekarskiego, które zostało wystawione na druku ZUS ZLA. Termin 7 dni jest liczony od następnego dnia po otrzymaniu zwolnienia. Jeżeli kończy się on w dniu ustawowo wolnym od pracy (niedziela, święto) albo w sobotę, to zwolnienie możesz dostarczyć w najbliższym dniu roboczym.

Jeśli dostarczysz zwolnienie lekarskie po terminie, Twój zasiłek zostanie obniżony o 25% od ósmego dnia orzeczonej niezdolności do pracy do dnia dostarczenia zwolnienia. Zasiłek nie zostanie obniżony, jeśli opóźnienie w dostarczeniu zwolnienia nie było od Ciebie zależne albo jeśli lekarz wystawi Ci zwolnienie w formie dokumentu elektronicznego (e-ZLA).

Jeśli chcesz otrzymać zasiłek opiekuńczy, złóż wnioski na druku:

- Z-15A – jeśli sprawujesz opiekę nad dzieckiem
- Z-15B – jeśli sprawujesz opiekę nad innym niż dziecko chorym członkiem rodziny.

W zależności od sytuacji będą także potrzebne inne dokumenty.

Uwaga!

Wszystkie dokumenty niezbędne do ustalenia prawa i wypłaty zasiłku opiekuńczego przez ZUS możesz złożyć w formie papierowej lub elektronicznej przez Platformę Usług Elektronicznych ZUS.

Kto płaci zasiłki?

Prawo do zasiłków ustalają oraz zasiłki te wypłacają:

1. płatnicy składek na ubezpieczenie chorobowe, którzy zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego powyżej 20 ubezpieczonych – swoim ubezpieczonym w czasie trwania ubezpieczenia,
2. oddziały ZUS:
 - ubezpieczonym, których płatnicy składek zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego nie więcej niż 20 ubezpieczonych,
 - ubezpieczonym prowadzącym działalność pozarolniczą i osobom z nimi współpracującym,
 - ubezpieczonym będącym duchownymi,
 - osobom uprawnionym do zasiłków za okres po ustaniu ubezpieczenia,
 - ubezpieczonym podlegającym ubezpieczeniu chorobowemu w Polsce z tytułu zatrudnienia u pracodawcy zagranicznego.

Liczbę ubezpieczonych ustala się na rok kalendarzowy według stanu na dzień 30 listopada poprzedniego roku kalendarzowego, a w stosunku do płatników składek, którzy na ten dzień nie zgłaszali

nikogo do ubezpieczenia chorobowego – według stanu na pierwszy miesiąc, w którym dokonali takiego zgłoszenia.

W liczbie ubezpieczonych uwzględnia się:

1. pracowników (w tym również uczniów),
2. podlegające ubezpieczeniu chorobowemu osoby wykonujące pracę na kładczą,
3. podlegające ubezpieczeniu chorobowemu osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgod-

nie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz osoby z nimi współpracujące,

4. podlegające ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące działalność pozarolniczą oraz osoby z nimi współpracujące.

W liczbie tej nie uwzględnia się natomiast osób przebywających na urlopach wychowawczych i bezpłatnych, a także duchownych podlegających ubezpieczeniu chorobowemu.

Roszczenie o wypłatę zasiłku chorobowego przedawnia się po upływie 6 miesięcy od ostatniego dnia okresu, za który zasiłek przysługuje.

Jeżeli niezgłoszenie roszczenia o wypłatę zasiłku nastąpiło z przyczyn niezależnych od osoby uprawnionej, termin 6 miesięcy liczy się od dnia, w którym ustała przeszkoda uniemożliwiająca zgłoszenie roszczenia.

W przypadku, gdy niewypłacenie zasiłku w całości lub w części było następstwem błędu płatnika składek zobowiązanego do wypłaty zasiłku albo Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, roszczenie o wypłatę zasiłku przedawnia się po upływie 3 lat.

Efekty kontroli zwolnień w 2017 r.

Ponad 200 mln zł wstrzymanych bądź cofniętych świadczeń chorobowych – to efekt kontroli zwolnień, którą Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził w 2017 r. (dane dot. całego kraju).

W całym 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził blisko 500 tys. kontroli osób posiadających zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy. W konsekwencji wydanych zostało 25,1 tys. decyzji wstrzymujących dalszą wypłatę zasiłków chorobowych.

Kwota wstrzymanych z tego tytułu wypłat wyniosła 23,2 mln zł. Tylko w IV kwartale kwota wstrzymanych świadczeń wyniosła 10,3 mln zł.

Co ważne, ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa nakłada na Zakład Ubezpieczeń Społecznych również obowiązek obniżenia podstawy wymiaru wypłacanego zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego w przypadku, gdy u danej osoby ustał tytuł ubezpieczenia, czyli np. rozwiązała umowę o pracę lub umowa ta wygasła.

Wysokość świadczenia jest ograniczana w tym przypadku do 100 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kraju. Z tego powodu od stycznia do końca grudnia 2017 r. obniżono wypłaty ponad 195 tys. osób, na kwotę 173,4 mln zł.

Kolejnym z powodów ograniczenia wysokości wypłacanego świadczenia chorobowego jest opóźnienie w przekazaniu zwolnienia lekarskiego pracodawcy. Jeżeli pracownik przebywający na zwolnieniu lekarskim nie dostarczy go pracodawcy w ciągu 7 dni od daty wystawienia, Zakład obniża wypłacane świadczenie za każdy kolejny dzień o 25 proc., aż do momentu dostarczenia zwolnienia. Z tego tytułu ograniczone wypłaty sięgnęły kwoty 4,1 mln zł i dotknęły 66,3 tys. osób.

Łącznie kwota obniżonych i cofniętych świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby

i macierzyństwa w 2017 r. wyniosła 200,7 mln zł.

DANE DOTYCZĄCE WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Kontrole wykorzystywania zwolnień lekarskich za 2017 rok:

Liczba osób poddanych kontroli: 12 359

Liczba osób pozbawionych prawa do zasiłku: 496

Kwota zasiłków cofniętych w wyniku kontroli: 686,8 tys. zł

Kontrole orzekania o czasowej niezdolności do pracy za 2017 rok:

Liczba wydanych orzeczeń przez lekarzy

orzeczników w sprawie ZUS ZLA: 12 tys.

Liczba cofniętych zasiłków: 107,7 tys. zł.

Wojciech Dyląg
Regionalny Rzecznik Prasowy ZUS

Systematyczne badania przedłużają życie

Marzec jest miesiącem świadomości raka jelita grubego. W chorobach nowotworowych ważna jest profilaktyka, a badaniem rekomendowanym w tym przypadku jest kolonoskopia. Jednak nie każdy może takie badanie wykonać, nie każdy ma do niego dostęp. Dlatego można na początek wykonać badanie kalprotektyny w kale.

Rak jelita grubego wykrywany jest co roku u ok. 19 tysięcy Polaków – niemal 11 tys. mężczyzn oraz 8 tys. kobiet. Jest on drugim (po raku piersi) najczęstszym nowotworem złośliwym u kobiet oraz trzecim (po raku płuca i gruczołu krokowego) u mężczyzn. Jeśli rak jelita grubego zostanie wykryty we wczesnym etapie rozwoju, istnieją duże szanse na całkowite wyleczenie – dlatego należy systematycznie wykonywać badania profilaktyczne.

Rak jelita grubego jest bardzo niebezpieczny, ponieważ długo nie daje żadnych objawów – te pojawiają się dopiero wtedy, gdy proces nowotworowy jest już zaawansowany. Nowotwory jelita grubego występują zazwyczaj po 50. roku życia (w 94% przypadków), ryzyko zachorowania rośnie wraz z wiekiem, częściej chorują mężczyźni niż kobiety. Rak jelita grubego może rozwinąć się w obrębie okrężnicy, zgięcia esiczo-odbytniczego, odbytnicy lub odbytu. Rozwija się na podłożu gruczolaka – łagodnego nowotworu. Ulega on przekształceniu w raka nieinwazyjnego (obecnego w obrębie błony śluzowej), a następnie w raka inwazyjnego, naciekającego poza błonę śluzową. Przekształcenie gruczolaka w raka inwazyjnego trwa ok. dziesięć lat.

Dolegliwościami, które powinny wzbudzić nasz niepokój, są:

- obecność krwi w stolcu, czyli pozytywny wynik testu na krew utajoną,
- krwawienie z odbytu,
- nagła i niedająca się wytłumaczyć zmiana rytmu wypróżnień (np. nagłe wystąpienie biegunek z równoczesnym odchodzeniem gazów),
- zaparcia spowodowane zwężeniem jelita (w przypadku zaawansowanego raka tkanka nowotworowa może nawet prowadzić do niedrożności jelita),
- zmiana kształtu stolca,
- anemia, osłabienie sprawności, chudnięcie, zwiększona podatność na zmęczenie, gorączka,

- bóle w dolnej części brzucha, nudności, wymioty, trudności w przełykaniu.

Każdy z powyższych objawów powinien skłonić pacjenta do szybkiej wizyty u lekarza. Badania, które umożliwiają wczesne wykrycie raka jelita grubego to:

- **Test na krew utajoną** jest prostym badaniem diagnostycznym. Możesz go wykonać samodzielnie w domu (kupisz go w każdej aptece), a pozytywny jego wynik powinnaś skonsultować z lekarzem. Należy też po każdym wypróżnieniu obejrzeć swój stolec.

Metoda leczenia raka jelita grubego uzależniona jest od stopnia zaawansowania choroby.

Stadium 1

Stadium 2

Stadium 3

- **Badanie per rectum** (przez odbytnicę) to jedna z podstawowych metod diagnostycznych. Lekarz palpacyjnie bada stan ścian jelita. Badanie pozwala na stwierdzenie i wykrycie źródeł krwawienia oraz guzów nowotworowych. Powinno być postępowaniem rutynowym podczas każdego badania ogólnolekarskiego u osób po 45. roku życia.
- **Kolonoskopia** – podczas kolonoskopii lekarz za pomocą endoskopu może obejrzeć jelito grube na całej jego długości. W jego trakcie można też pobrać próbkę tkanki do badania oraz usunąć widoczny gruczolak. Po 50. roku życia możesz wykonać to badanie bez skierowania (wystarczy, że wypełnisz ankietę i z nią udasz się do odpowiedniej pracowni).
- **Wlew doodbytniczy** polega na wykonaniu serii zdjęć radiologicznych jeli-

ta grubego po dojelitowym podaniu (przez odbyt) płynnego kontrastu i powietrza (badanie to pozwala na obejrzenie całego jelita grubego).

- Znacznie rzadziej przeprowadza się **anoskopię**, czyli badanie odbytu i końca odbytnicy oraz **rektoskopię** (badanie odbytnicy).

Do niedawna w diagnostyce w pierwszej kolejności zlecane było badanie kolonoskopowe, które jest inwazyjne. W niektórych przypadkach można uniknąć kolonoskopii, badając KALPROTEKTYNĘ w kale.

Kalprotektyna to substancja, która pojawia się w organizmie, gdy toczy się w nim stan zapalny. Nazywa się ją nawet markerem stanu zapalnego, czyli „wykrywaczem” procesu zapalnego. Jej stężenie wzrasta w przypadku zmian zapalnych lub nowotworowych. U osób zdrowych wykrywana jest jedynie w śladowych ilościach. Badanie jest nieinwazyjne i bezbolesne.

Wskazaniem do wykonania tego badania jest:

- podejrzenie lub monitorowanie leczenia już rozpoznanych nieswoistych zapaleń jelit – m.in.

choroby Leśniowskiego-Crohna, wrzodziejące zapalenie jelita grubego, a więc pojawienie się objawów, takich jak, m.in.:

- nawracające biegunki (z krwią i śluzem),
- bóle brzucha,
- utrata apetytu,

- ostre stany zapalne jelita,
- pacjenci, którzy przechodzili operację wycięcia polipów jelita grubego,
- odróżnienie nieswoistych zapaleń jelit (IBD) od zespołu jelita drażliwego (IBS) lub zaburzeń czynnościowych jelit (choroby te dają podobne objawy),
- podejrzenie stanu zapalnego w jamie ustnej.

Badanie polega na oznaczeniu kalprotektyny w próbce kału. Poziom kalprotektyny w próbce pozostaje stały nawet przez

7 dni. Ponadto nie ulega dziennym wahaniom – wystarczy jedna próbka, aby otrzymać miarodajny wynik.

Kalprotektyna - normy

- < 50 µg/g – mieści się w normie. Wykrycie w zakresie normy wyklucza proces zapalny w jelicie. Przyczyną dolegliwości prawdopodobnie jest zespół jelita drażliwego,
- 50-150 µg/g – słabo dodatni (pacjenci powinni być monitorowani, w razie potrzeby można powtórzyć test po 6-8 tygodniach),
- >150 µg/g – wskazuje na aktywny proces zapalny i wymaga szybkiego roz-

szerzenia diagnostyki (kolonoskopii, badań kontrastowych RTG, dalszych badań laboratoryjnych).

Należy jednak pamiętać, że kalprotektyna w kale nie jest markerem specyficznym tylko dla nieswoistych zapaleń jelit i nowotworach jelita grubego. Jej stężenie wzrasta także w:

- aktywnych chorobach reumatycznych,
 - ostrym zapaleniu trzustki,
 - marskości wątroby,
 - zapaleniu płuc,
 - po znacznym wysiłku,
 - w trakcie przyjmowania niesteroidowych leków przeciwzapalnych (NLPZ).
- Z kolei po intensywnym leczeniu hormonami kory nadnerczy jej stężenie obniża się.

Wg badań klinicznych czułość testów u dorosłych sięga tu 83-100 proc., u dzieci czułość wynosi 95-100 proc. Jeśli więc kalprotektyna jest w normie, nie trzeba wykonywać kolonoskopii. Jeśli jednak badanie wykaże, że poziom kalprotektyny jest podwyższony, może to sugerować nieswoiste zapalenie jelit. Wówczas konieczna jest kolonoskopia, dzięki której można postawić ostateczne rozpoznanie.

Badanie nie jest refundowane przez NFZ. Jego cena to ok. 100 zł.

Od 5 marca 2018 roku dla osób, które dysponują wygenerowanym kodem rabatowym ALAB laboratoria oferują zniżkę na badanie kalprotektyny – 20%. Zniżka jest dostępna tylko w Punktach Pobrań.

(źródło-internet)

Nie trać głowy!

Słonność do gubienia włosów wynika przede wszystkim z warunków genetycznych, diety oraz sposobu życia i pielęgnacji. Nasze działania tylko w niewielkim stopniu wpływają na proces łysienia.

Przyczynami wypadania włosów są najczęściej:

- błędy w odżywianiu,
- zbyt mała ilość dostarczanych witamin dla organizmu,
- stres,
- narażenie włosów na działania mechaniczne takie jak zbyt energiczne czesanie włosów,
- poddawanie włosów drastycznym zabiegom chemicznym.

Normalne gubienie włosów, a nadmierne wypadanie

Dziennie tracimy od 50 do 100 włosów. Przy utracie powyżej 100 włosów można mówić o nadmiernym wypadaniu włosów. Objawami wskazującymi na początek wypadania naszych włosów może być zmniejszenie się łupieżu oraz łuska i swędząca skóra głowy. Czasami włosy nie wypadają jednocześnie na całą głowę lecz tworzą małe, okrągłe miejsca pozbawione włosów. W przypadku zatrucia lub reakcji alergicznej włosy wypadają nagle i zazwyczaj w dużych ilościach.

Inne przyczyny wypadania włosów

Wypadanie włosów również nasilają niektóre zaburzenia hormonalne dotyczące kory nadnerczy, tarczycy, przysadki gruczołów płciowych. Łysienie może być również spowodowane niedożywieniem, a zwłaszcza niedoborem białkowym, aminokwasów oraz brakiem żelaza i cynku. Aby zapobiec wypadaniu włosów należy jak najszybciej zdiagnozować przyczynę ich utraty. Przyczyny wypadania włosów mogą być bardzo indywidualne i mogą zależeć od przeróżnych czynników.

Nierozsądne odchudzanie może powodować wypadanie włosów

Brak składników odżywczych jest jedną z przyczyn, która odpowiada za wypadanie włosów. Do ich utraty najczęściej dochodzi podczas nierozsądnego odchudzania. Drastyczne diety powodują niedobór witamin i minerałów oraz innych składników odżywczych. Włosy bardzo szybko na ten niedobór reagują i tym samym słabną. Nie pomogą wówczas szampony i odżywki, bo o gęstości włosów decyduje kondycja mieszka włosowego. Tylko wówczas kiedy jest dobrze odżywiony, włosy żyją długo są grube i sprężyste.

Czynniki, które mogą powodować wypadanie włosów:

- okresowe wypadanie włosów spowodowane czynnikami zewnętrznymi lub wewnętrznymi np. poród, stres, zmęczenie, gwałtowna utrata wagi oraz operacje w znieczuleniu ogólnym,
- wypadanie uwarunkowane genetycznie, gdzie czynnikiem inicjującym proces łysienia są zaburzenia hormonalne z tworzącymi się bardzo często łojotokiem,
- przyczyny mechaniczne – zbyt mocno spinane i upinane włosy (koński ogon, kok),
- przyczyny toksyczne – zazwyczaj dochodzi w wyniku zatrucia talem, rtęcią. Łysienie pojawia się po około 2 tygodniach. Utrata włosów jest niemal całkowita, a odrost następuje po 6-8 tygodniach,
- po przebiegu chorób zakaźnych – nadmierne wypadanie włosów wywołane jest przede wszystkim długo utrzymującą się wysoką gorączką, a także niedoborami pokarmowymi,
- choroby ogólnoustrojowe – toczeń rumieniowaty, nadczynność i niedoczynność tarczycy,
- choroby skóry i skóry głowy,
- przyjmowanie silnie działających leków przeciwnowotworowych (chemioterapia).

oprac. na podst. <http://polki.pl/moda-i-uroda>

Informacje drogowe

W dniu 5 stycznia 2018 r. około godz. 12:00 w miejscowości Sielec kierujący audi nie dostosował prędkości i techniki jazdy do panujących warunków na drodze i najechał na tył jadącego przed nim mercedesa. Sprawca zdarzenia mieszkaniec gm. Iwierzyce został pouczone.

W dniu 23 stycznia 2018 r. o godz. 14:30 w miejscowości Olchowa kierująca daewoo mieszkanka Pstrągowej, nie zachowała

ostrożności podczas cofania na parkingu w wyniku czego najechała na pojazd marki VW, który zatrzymał się za jej pojazdem. Na kierującą został nałożony mandat karny.

W dniu 3 lutego 2018 r. o godz. 13:30 w miejscowości Bystrzyca kierujący samochodem marki Opel, zjechał na przeciwległy pas jezdni, gdzie zderzył się z samochodem marki VW. Kierujący opłem mieszkaniec gm. Iwierzyce, został ukarany mandatem karnym.

W dniu 9 lutego 2018 r. o godz. 06:00 w miejscowości Sielec kierujący dostawczymi opłem i renault na zaśnieżonym odcinku drogi w trakcie wymijania doprowadzili do zderzenia się lusterkami bocznymi. Wobec kierujących skierowano wniosek o ukaranie do Sądu.

W dniu 6 marca 2018 r. o godz. 07:55 w miejscowości Bystrzyca kierujący samochodem BMW wykonując manewr cofania i włączania się do ruchu nie ustąpił pierwszeństwa i uderzył w pojazd marki Audi. Sprawca zdarzenia, mieszkaniec gm. Iwierzyce został pouczone.

Informacje dotyczące zdarzeń drogowych w 2017 r. na terenie gm. Iwierzyce

Miejscowość	Liczba wypadków	Liczba rannych	Liczba kolizji
Iwierzyce	2	2	9
Bystrzyca	3	4	4
Wiercany	-	-	2
Olimpów	1	1	3
Nockowa	-	-	4
Będzienica	-	-	1
Olchowa	1	1	3
Sielec	3	4	8
Wiśniowa	-	-	-
Razem	10	12	34

DZIELNICOWI W GMINIE IWIERZYCE:

1. Rejon obejmujący swoim zasięgiem: *Olchowq, Sielec, Iwierzyce, Wiercany* – st. sierż. RAFAŁ ŚLIWA, tel. 17 221 64 27, kom. służbowa 572 908 662.

2. Rejon obejmujący swoim zasięgiem: *Nockowq, Będzienicę, Olimpów, Bystrzycę, Wiśniowq* – st. asp. PAWEŁ DYDO, tel. 17 221 64 27, kom. służbowa 572 908 663.

st. sierż. Wojciech Tobiasz

Szanowni Państwo, w imieniu własnym
i dzielnicowych w gminie Iwierzyce
życzę zdrowych, pogodnych
Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny i wśród przyjaciół
oraz wesołego Alleluja.

st. sierż. Wojciech Tobiasz

Aktywne ferie

Warsztaty ceramiczne w ŚDS

Sportowe zmagania we Fly Parku

Zabawa Baśniowy Świat

Zajęcia plastyczne z Anną Kliś-Czarnik

Warsztaty w fabryce czekolady

Karaoke w grupach

Robótki ręczne z Barbarą Przywarą i Kingą Pilch

Zajęcia z Igorem Patro

Zajęcia z piłkarzem Przemkiem Pyrdkiem

KONCERT KOŁĘD

w kościele pw. św. Michała Archaniola w Nockowej, 28.01.2018 r.

Chór WierCantus

Dyrygent Karolina Kosak
z małym adeptem

Iwierzycy

Gimnazjum i SP Wiercany

Martyna Żuczek

Nockowa

Schola pod dyрекcją Grzegorza Paśko

Wiercany

Wspólna kolęda wykonawców na zakończenie Koncertu